

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Raport o stanie województwa opolskiego za 2018 rok

dla

SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Opole, maj 2019 r.

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

RAPORT
O STANIE WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO ZA 2018 ROK

Opole, maj 2019 r.

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie – istota raportu.....	7
2.	Polityka rozwoju regionalnego – szczególne zadanie samorządów województw.....	7
3.	Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku czyli drogowskaz dla działań samorządu województwa opolskiego.....	8
4.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego i Kontrakt Terytorialny dla Województwa Opolskiego – główne źródła finansowania działań prorozwojowych w regionie.....	16
5.	Finanse województwa opolskiego.....	35
6.	Obszary interwencji władz regionalnych.....	37
6.1.	Koordinacja Konwnetu Marszałków RP.....	37
6.2.	Polityka prorodzinna.....	37
6.3.	Polityka regionalna i przestrzenna.....	41
6.4.	Infrastruktura i gospodarka.....	46
6.5.	Kultura, sport, turystyka.....	53
6.6.	Zdrowie i polityka społeczna.....	59
6.7.	Edukacja i rynek pracy.....	63
6.8.	Współpraca z zagranicą i promocja regionu.....	66
6.9.	Rolnictwo, rozwój wsi i obszary wiejskie.....	70
6.10.	Ochrona środowiska.....	77
6.11.	Mienie województwa i gospodarka nieruchomościami.....	83
6.12.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	84
6.13.	Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień.....	87
6.14.	Obronność i bezpieczeństwo publiczne.....	90
7.	Budżet Obywatelski Województwa Opolskiego – wspólne gospodarowanie środkami budżetu województwa.....	91
8.	Uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego.....	95
9.	Podsumowanie.....	96
10.	Załącznik 1 – realizacja uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego w 2018 roku.....	100

1. WPROWADZENIE

W 2018 roku ustawa o samorządzie województwa została znowelizowana w m.in. zakresie art. 34a, który wprowadził nową instytucję prawną tj. raport o stanie województwa.

Raport ma być przygotowywany co roku przez zarząd województwa i przedstawiony sejmikowi województwa w terminie do 31 maja. Sejmik województwa po wysłuchaniu raportu ma obowiązek podjąć uchwałę w sprawie udzielenia lub nieudzielenia wotum zaufania zarządowi województwa. Uchwałę tę podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu sejmiku województwa.

Zarząd Województwa Opolskiego opracował niniejszy Raport stosując się do przepisu znowelizowanej ustawy o samorządzie województwa, zgodnie z którym zakres raportu obejmuje podsumowanie działalności zarządu województwa w roku poprzednim, w szczególności: realizację polityk, programów, strategii, uchwał sejmiku województwa i budżetu obywatelskiego.

Raport ujmuje informacje w układzie „od ogółu do szczegółu”. Punktem wyjścia jest polityka rozwoju oraz dokumenty strategiczne i programowe tj. Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku, Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 oraz Kontrakt Terytorialny dla Województwa Opolskiego. W dalszej części Raportu, zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie województwa, zaprezentowane zostały obszary interwencji władz regionalnych wraz z najważniejszymi przedsięwzięciami i projektami oraz informacja o zadaniach zrealizowanych w ramach Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego. Raport kończy zestawienie uchwał podjętych w 2018 r. przez Sejmik Województwa Opolskiego. Ze względu na fakt, że jest to pierwszy tego typu dokument, uznano, że warto poszerzyć opis zrealizowanych zadań o wcześniejsze lata.

Koordinację prac nad raportem sprawował Sekretarz Województwa Opolskiego. Materiał opracowany został w Departamencie Polityki Regionalnej i Przestrzennej i uwzględnia informacje przygotowane w tej komórce organizacyjnej oraz pozyskane z departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego.

2. POLITYKA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA – SZCZEGÓLNE ZADANIE SAMORZĄDÓW WOJEWÓDZTW

Polityka rozwoju regionalnego to całokształt działań podejmowanych przez władze publiczne mających na celu zwiększenie konkurencyjności gospodarki regionalnej, dynamizację procesów rozwojowych w regionie oraz zmniejszanie dysproporcji wewnątrzregionalnych. Zakres polityki rozwoju prowadzonej przez władze regionalne określa ustawa o samorządzie województwa w art. 11 ust. 2. wskazując obszary, w których powinna odbywać się interwencja publiczna z poziomu regionalnego.

Zarządzanie rozwojem w regionie uwarunkowane jest zmieniającym się otoczeniem społeczno-gospodarczym i prawnym oraz potrzebami społeczności regionalnej. Wymaga długookresowego przewidywania, elastyczności i śmiałego podejmowania wyzwań, jakie niosą ze sobą zmiany makroekonomiczne i cywilizacyjne.

Zarząd Województwa Opolskiego w swoich decyzjach i działaniach kieruje się przede wszystkim obowiązującą strategią rozwoju województwa oraz wnioskami i rekomendacjami z prowadzonych badań i ewaluacji stosując zasadę evidence based policy (polityka oparta na udokumentowanych danych). Szereg przedsięwzięć odbywa się przy współpracy ze środowiskiem samorządowym, biznesowym i naukowym. Równie ważne jest współdziałanie ze społecznością regionu poprzez powierzanie zadań publicznych do realizacji podmiotom III sektora, konsultacje społeczne, a w ostatnich latach przez wdrożenie Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego.

Finansowanie rozwoju opiera się w szczególności na środkach pochodzących z funduszy europejskich oraz instrumentów finansowych UE, środkach regionalnych i krajowych, w tym środkach budżetu województwa, budżetu państwa, budżetach jst oraz środkach prywatnych. Niewątpliwie jednak najważniejszym źródłem finansowania przedsięwzięć prorozwojowych jest regionalny program operacyjny wprowadzający do gospodarki regionalnej ogromne środki finansowe na wsparcie obszarów pozostających w kompetencjach samorządu województwa, w których możliwe jest wsparcie ze środków UE.

Dokumentem wyznaczającym kierunki polityki rozwoju regionalnego, zgodnie z ustawą o samorządzie województwa jest strategia rozwoju.

3. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO DO 2020 ROKU CZYLI DROGOWKAZ DLA DZIAŁAŃ SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO.

Aktualnie obowiązująca *Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku (SRWO 2020)*. Została przyjęta Uchwałą Nr XXV/325/2012 z 28 grudnia 2012 roku. Powstała z myślą o optymalnym wykorzystaniu potencjałów i szans rozwojowych regionu oraz w celu przeciwdziałania występującym w województwie opolskim problemom.

W SRWO 2020 zidentyfikowano cztery wyzwania rozwojowe: *Przygotowane do rynku pracy aktywne społeczeństwo; Konkurencyjna gospodarka oparta na innowacyjności i współpracy z nauką; Atrakcyjne obszary do zamieszkania, inwestowania i wypoczynku; Zrównoważony rozwój aglomeracji opolskiej, miast i obszarów wiejskich* oraz jedno wyzwanie horyzontalne: *Zapobieganie i przeciwdziałanie procesom depopulacji*.

Dziesięć celów strategicznych odpowiadających na sformułowane w SRWO 2020 wyzwania wskazuje najważniejsze kierunki rozwoju regionu do 2020 roku. Rozwój został ukierunkowany na: konkurencyjny i stabilny rynek pracy, aktywną społeczność regionalną, innowacyjną i konkurencyjną gospodarkę, dynamiczne przedsiębiorstwa, nowoczesne usługi i atrakcyjną ofertę turystyczno-kulturalną, dobrą dostępność do rynków pracy, dóbr i usług, wysoką jakość środowiska, konkurencyjną aglomerację opolską, ośrodki miejskie i obszary wiejskie. Tak określone ramy stanowią swoisty drogowskaz ujmujący w klamrę wszelkie działania i przedsięwzięcia podejmowane przez władze regionalne w perspektywie do roku 2020.

Stopień realizacji celów SRWO 2020 weryfikowany był poprzez dokumenty: *Raport z Monitoringu SRWO do 2020 r. za okres 2013-2015* oraz raport nt. polityki regionalnej i przestrzennej pt. *Województwo Opolskie - stan i trendy rozwojowe. Raport za okres 2008-2015*.

Działania monitorujące prowadzone są na bieżąco poprzez aktualizację danych ujętych w ww. Raporcie (Stan i trendy...), które zamieszczone są na dedykowanej stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego (ostatnia aktualizacja nastąpiła w kwietniu 2018 roku, wg danych dostępnych w GUS). Ponadto jakościowym uzupełnieniem informacji o realizacji zapisów SRWO 2020 są coroczne sprawozdania z wykonania planu pracy Urzędu Marszałkowskiego.

W związku ze zmieniającymi się uwarunkowaniami zewnętrznymi (m.in. nową średniookresową strategią rozwoju kraju przyjętą przez Radę Ministrów w lutym 2017 roku), Zarząd Województwa zdecydował o podjęciu prac nad nową strategią. Jednocześnie rozpoczęto prace nad diagnozą strategiczną. Jej elementem będzie podsumowanie dotychczasowego okresu realizacji strategii.

W ramach tych prac zrealizowano lub zlecono ekspertom zewnętrznym szereg badań i analiz dotyczących sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej regionu.¹

Mając na uwadze powyższe w niniejszym dokumencie zawarto informację na temat realizacji SRWO 2020 w latach do 2017 roku przez pryzmat analizy wskaźników strategicznych. Analiza ta przeprowadzona została w odniesieniu do celów strategicznych i wykorzystywała logikę światła drogowych wskazując trendy pozytywne i niekorzystne w ich osiągnięciu. Natomiast opis wybranych najważniejszych przedsięwzięć realizujących zapisy SRWO 2020, w 2018 i w wybranych przypadkach w latach wcześniejszych, ujęty został w poszczególnych obszarach interwencji władz regionalnych i znajduje się w dalszej części Raportu.

Zgodnie z wspomnianą analizą:

- kolor zielony oznacza osiągnięcie w analizowanym roku założonego w strategii trendu,
- kolor żółty wskazuje, że na obecnym etapie założony wskaźnik nie został osiągnięty, jednak obserwuje się pozytywny trend, który upoważnia do założenia, że w roku docelowym, czyli w 2020 zostanie osiągnięty,
- kolor czerwony wskazuje, że wskaźnik nie został osiągnięty, a obserwowany trend może zapowiadać, że nie uda się osiągnąć założonego wskaźnika w roku 2020
- strzałki oznaczają obserwowany kierunek zmian (jeśli pokazano dwie, to znaczy, że wartość wskaźnika zmieniała się w kolejnych latach).

Poniższe tabele przedstawiają wskaźniki SRWO 2030 według stanu na 2017 r. (najbardziej aktualnych oficjalnych danych statystyki publicznej dostępnych w czasie przygotowania raportu). Ich głównym źródłem jest statystyka publiczna.

Wskaźniki celu strategicznego 1

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W 2020	ZMIANA (2010/2017)
KONKURENCYJNY I STABILNY RYNEK PRACY	Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20–64 lata	wzrost	
	Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15 lat i więcej	wzrost	
	W tym wg poziomu wykształcenia:		
	- wyższe	wzrost	
	- policealne i średnie zawodowe	wzrost	
	- średnie ogólnokształcące	wzrost	
	- zasadnicze zawodowe	wzrost	
	- gimnazjalne i podstawowe	wzrost	
	Udział ludności w wieku 25–64 z wyższym wykształceniem	20 %	

¹ M.in. K. Heffner, Analiza powiązań społeczno-gospodarczych i przestrzennych zachodzących w województwie opolskim oraz prognoza wskaźników dla nich istotnych w perspektywie do 2030 roku, DRP, Analiza potencjałów i barier rozwojowych jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego.

Studenci i absolwenci szkół wyższych na kierunkach matematycznych, przyrodniczych i technicznych, jako % studentów i absolwentów szkół wyższych	wzrost	
Bezrobotni zarejestrowani w wieku 24 lat i mniej (% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych)	18 %	
Wskaźnik zatrudnienia w grupie wiekowej 15–24 lat	32 %	
Udział osób w wieku 25–64 lat uczących się i doksztalających w ogólnej liczbie ludności w tym wieku	6 %	
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan na koniec roku)	nie więcej niż średnio w kraju	
Liczba podmiotów gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców	100	
Saldo między nowoutworzonymi a zlikwidowanymi miejscami pracy	dodatnie w okresie realizacji SRWO	
Osoby - w % ogółu osób w gospodarstwach o wydatkach poniżej:		
- relatywnej granicy ubóstwa	Spadek	
- „ustawowej” granicy ubóstwa	Spadek	
- minimum egzystencji	Spadek	
Stopa bezrobocia długookresowego	nie zwiększy się	
Udział dzieci w wieku 3–5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym	85 %	
Udział dzieci w wieku do lat 3 przebywających w żłobkach	5 %	

Wskaźniki celu strategicznego 2

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W 2020	ZMIANA (2010/2017)
AKTYWNA SPOŁECZNOŚĆ REGIONALNA	Frekwencja w wyborach do jst(I tura), w tym do: sejmiku województwa, rad powiatów, rad gmin i rad miast w miastach na prawach powiatu oraz: wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast	wzrost	
	Udział zeznań podatkowych, w których zawnioskowano o przekazanie 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego w stosunku do liczby złożonych zeznań podatkowych ogółem	wzrost	
	Fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	2,5	

Wskaźniki celu strategicznego 3

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W ROKU 2020	ZMIANA (2010/2017)
INNOWACYJNA I KONKURENCYJNA GOSPODARKA	PKB na 1 mieszkańca w PPS	60 %	
	Nakłady na B+R w stosunku do PKB	0,5 %	
	Udział zatrudnionych w B+R w stosunku do pracujących w gospodarce narodowej	0,45 %	
	Przedsiębiorstwa innowacyjne:		
	- z sektora usług	15 %	
	- z sektora przemysłowego	21 %	
	Liczba udzielonych patentów	nie mniej niż 500 w okresie realizacji SRWO	
	Udzielone prawa ochronne wzorów użytkowych	nie mniej niż 70 w okresie realizacji SRWO	
	Liczba inkubatorów przedsiębiorczości i parków naukowo - technologicznych	wzrost	
	Liczba istniejących klastrów / inicjatyw klastrowych w województwie	wzrost	
	Powierzchnia terenów inwestycyjnych	ok. 8 500 ha	
	Łączna powierzchnia (ha) terenów inwestycyjnych objętych statusem SSE	wzrost	
	Powierzchnia sprzedanych terenów inwestycyjnych objętych statusem SSE	wzrost	

Wskaźniki celu strategicznego 4

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W ROKU 2020	ZMIANA (2010/2017)
DYNAMICZNE PRZEDSIĘBIORSTWA	Nakłady w sektorze przedsiębiorstw na działalność B+R	wzrost	
	Udział podmiotów gospodarczych w nakładach na działalność B+R	30 %	
	Zatrudnienie w działalności B+R w sektorze przedsiębiorstw	wzrost	
	Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach	wzrost	
	Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przychodach netto ze sprzedaży ogółem w przedsiębiorstwach przemysłowych	7 %	
	Wartość dodana brutto na 1 pracującego (ceny bieżące, Polska=100) wg rodzajów działalności: - ogółem	wzrost	
	- sektor rolny	wzrost	

	- sektor przemysłowy	110-120	
	- sektor budowlany	nie mniej niż 100	
	- handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja	wzrost	
	- działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	wzrost	
	- pozostałe usługi	wzrost	
	Wartość kapitału zagranicznego w podmiotach z udziałem kapitału zagranicznego	wzrost	
	Udział eksportu w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	wzrost	

Wskaźniki celu strategicznego 5

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W ROKU 2020	ZMIANA (2010/2017)
NOWOCZESNE USŁUGI ORAZ ATRAKCYJNA OFERTA TURYSTYCZNO-KULTURALNA	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	niższy niż w Polsce	
	Przeciętne dalsze trwanie życia (w wieku 0 lat):		
	- kobiety	wzrost	
	- mężczyźni	wzrost	
	Gospodarstwa domowe wyposażone w komputer osobisty z dostępem do Internetu	75%	
	Przedsiębiorstwa (powyżej 9 pracujących) posiadające własną stronę internetową	wzrost	
	Przedsiębiorstwa (powyżej 9 pracujących) posiadające dostęp do Internetu przez łącze szerokopasmowe	wzrost	
	Liczba turystów (krajowych i zagranicznych) korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania/Liczba turystów (krajowych i zagranicznych) korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych	260 tys.	
	Liczba miejsc noclegowych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania	wzrost	
	Widzowie w kinach na 1000 ludności	wzrost	
	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 mieszkańców	wzrost	
	Imprezy organizowane przez domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice	wzrost	
	Ćwiczący w klubach sportowych (bez klubów wyznaniowych i UKS)	wzrost	

Wskaźniki celu strategicznego 6

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W ROKU 2020	ZMIANA (2010/2017)
DOBRA DOSTĘPNOŚĆ RYNKÓW PRACY, DÓBR I USŁUG	Drogi publiczne ogółem o nawierzchni twardej ulepszonej na 100 km ²	wzrost	
	Linie kolejowe eksploatowane na 100 km ²	nie mniej niż 9,2 km	
	Linie regularnej komunikacji autobusowej krajowej	nie mniej niż 458	
	Przewozy pasażerów w komunikacji miejskiej	nie mniej niż 25 mln	
	Liczba ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych	Spadek o 1/3	

Wskaźniki celu strategicznego 7

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W ROKU 2020	ZMIANA (2010/2017)
WYSOKA JAKOŚĆ ŚRODOWISKA	Udział ludności z dostępem do sieci gazowej	wzrost	
	Udział ludności z dostępem do sieci kanalizacyjnej	wzrost	
	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (% powierzchni ogółem)	wzrost (27,2%)	
	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku:		
	- ogółem	spadek	
	- przemysł	spadek	
	- rolnictwo i leśnictwo	spadek	
	- eksploatacja sieci wodociągowej	spadek	
	- eksploatacja sieci wodociągowej dla potrzeb gospodarstw domowych	spadek	
	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ilości odpadów komunalnych ogółem	wzrost	
	Pojemność zbiorników wodnych i polderów – retencja zbiornikowa	wzrost	
	Udział lasów w powierzchni ogółem	wzrost	
	Udział powierzchni ekologicznych gospodarstw rolnych z certyfikatem w użytkach rolnych ogółem	wzrost	
	Średnioroczne stężenie PM10 na poszczególnych stacjach:		
	- Zdieszowice	spadek	
	- Kędzierzyn-Koźle	spadek	
- Opole (stacja 1)	spadek		

	- Opole (stacja 2)	spadek	
	- Olesno	spadek	
	Średnioroczna liczba dni z przekroczeniami PM10 na poszczególnych stacjach:		
	- Zdzeszowice	spadek	
	- Kędzierzyn-Koźle	spadek	
	- Opole (stacja 1)	spadek	
	- Opole (stacja 2)	spadek	
	- Olesno	spadek	

Wskaźniki celu strategicznego 8

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W ROKU 2020	ZMIANA (2010/2017)
KONKURENCYJNA AGLOMERACJA OPOLSKA	Stopień pokrycia terenu aglomeracji opolskiej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	wzrost	
	Zarejestrowane podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców na terenie aglomeracji opolskiej	wzrost	
	Zasoby mieszkaniowe w aglomeracji opolskiej (mieszkania na 1000 mieszkańców)	wzrost	
	Liczba studentów na 1000 mieszkańców w aglomeracji opolskiej	wzrost	
	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w aglomeracji opolskiej	wzrost	

Wskaźniki celu strategicznego 9

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W 2020 ROKU	ZMIANA (2010/2017)
OŚRODKI MIEJSKIE BIEGUNAMI WZROSTU	Wskaźnik urbanizacji	nie dotyczy	
	Pracujący w miastach (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie; bez fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych, województwo = 100%)	wzrost	
	Wskaźnik zatrudnienia (15 lat i więcej) w miastach	wzrost	
	Zarejestrowane podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców na terenach miejskich	wzrost	

Wskaźniki celu strategicznego 10

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W 2020 ROKU	ZMIANA (2010/2017)
WIELOFUNKCYJNE OBSZARY WIEJSKIE	Liczba miejscowości uczestniczących w Programie Odnowa Wsi Opolskiej	wzrost	
	Udział rolnictwa, łowiectwa, leśnictwa i rybactwa w WDB)	Od 3,2 do 5,2 %	
	Liczba gospodarstw ekologicznych z certyfikatem	wzrost	
	Zarejestrowane podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców na terenach wiejskich	wzrost	

Podsumowanie wskaźników celów strategicznych SRWO 2020:

- **67** wskaźników, które informują o osiągnięciu w okresie sprawozdawczym zakładanej wartości/trendu w 2020 roku
- **10** wskaźników, których wartości nie zostały jeszcze osiągnięte, ale na podstawie obserwowanych trendów można założyć, że ich osiągnięcie jest realne w 2020 roku
- **24** wskaźników, które jeszcze nie zostały osiągnięte, a ich aktualny trend/wartości mogą budzić niepokój

Z łącznej analizy stopnia realizacji celów strategicznych wynika, że zdecydowana większość wskaźników osiągnęła już wartość/trend zakładany w roku docelowym, czyli w 2020 (67 wskaźników). W przypadku kilku (10) obserwowany jest pozytywny trend, który może zapowiadać, że zostaną one osiągnięte. Osiągane na chwilę obecną wartości/trendy 24 wskaźników mogą budzić niepokój. W porównaniu z wynikami monitoringu pierwszych lat realizacji strategii wzrosła liczba wskaźników, których wartość została osiągnięta, a spadły liczby tych zagrożonych. Należy jednak pamiętać, że ostateczny stopień osiągnięcia zakładanych wskaźników w roku docelowym 2020 może ulec zmianie, szczególnie kiedy oczekiwany jest trend wzrostowy lub spadkowy, a ten może się zmienić również w wyniku wpływu sytuacji społeczno-gospodarczej kraju.

4. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO I KONTRAKT TERYTORIALNY DLA WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO – GŁÓWNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ PROROZWOJOWYCH W REGIONIE

I. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO NA LATA 2014-2020

1.1. Informacje ogólne

Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 jest jednym z narzędzi realizacji *Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r.* Ponadto Program odzwierciedla ukierunkowanie wsparcia na cele wskazane w dokumencie *Strategia Europa 2020*, a także priorytety ujęte w *Umowie Partnerstwa*.

Całkowity budżet Programu² wynosi blisko **944,97 mln Euro**, w tym kwota alokacji z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) stanowi ponad **679,15 mln Euro**, natomiast z Europejskiego Funduszy Społecznego (EFS) prawie **265,82 mln Euro** (około 1,15% ogółu środków UE inwestowanych w Polsce w ramach polityki spójności na lata 2014-2020).

1.2. Osie priorytetowe RPO WO 2014-2020

Program obejmuje 11 osi priorytetowych, z czego 7 współfinansowanych jest z EFRR oraz 4 (w tym oś dotycząca pomocy technicznej) z EFS.

Tabela 1. Osie priorytetowe RPO WO 2014-2020 i ich finansowanie.

OŚ PRIORYTETOWA	FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ [EUR]	% CAŁKOWITEJ ALOKACJI
I. Innowacje w gospodarce	73 600 000,00	7,79%
II. Konkurencyjna gospodarka	84 900 000,00	8,98%
III. Gospodarka niskoemisyjna	131 000 000,00	13,86%
IV. Zapobieganie zagrożeniom	23 000 000,00	2,43%
V. Ochrona środowiska, dziedzictwa kulturalnego i naturalnego	78 700 000,00	8,33%
VI. Zrównoważony transport na rzecz mobilności mieszkańców	196 000 000,00	20,74%
VII. Konkurencyjny rynek pracy	95 207 517,00	10,08%
VIII. Integracja społeczna	73 929 483,00	7,82%
IX. Wysoka jakość edukacji	58 879 168,00	6,23%
X. Inwestycje w infrastrukturę społeczną	91 952 913,00	9,73%
XI. Pomoc techniczna	37 798 711,00	4,00%
SUMA	944 967 792,00	100,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie RPO WO 2014-2020 (wersja nr 3).

² Dokument zatwierdzony decyzją Zarządu Województwa Opolskiego (ZWO) nr 51/2014 z dnia 12 grudnia 2014 r., i przyjęty decyzją Komisji Europejskiej C (2014) 10195 z dnia 18 grudnia 2014 r.

1.3. Obszary strategicznej interwencji uwzględnione w RPO WO 2014-2020

Pojęcie obszarów strategicznej interwencji (OSI) wprowadziła *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie*³. OSI oznacza kategorię obszarów, które zostały wyodrębnione w odniesieniu do zidentyfikowanych w układzie przestrzennym wyzwań polityki regionalnej i jej celów do 2020 r., obejmujących zarówno bieguny wzrostu, jak i obszary problemowe. Zidentyfikowane w RPO WO 2014-2020 OSI są wspierane w ramach wyodrębnionych działań/poddziałań z dedykowaną alokacją środków.

1) OSI DEPOPULACJA

Najważniejszym wyzwaniem rozwojowym województwa opolskiego, determinującym politykę regionalną do 2020 r. jest zapobieganie i przeciwdziałanie procesom depopulacji. Procesy te i starzenie się społeczeństwa wywołują niekorzystne skutki w wymiarze społeczno-gospodarczym. Wychodząc naprzeciw tym problemom, na terenie całego województwa wyznaczono Obszar Strategicznej Interwencji (OSI) *Depopulacja*.

2) OSI MIASTO WOJEWÓDZKIE Z OBSZAREM FUNKCJONALNYM

W województwie opolskim obszarem tym jest Aglomeracja Opolska (AO), w skład której wchodzi miasto Opole oraz Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST) z wyodrębnionych stref zewnętrznej i wewnętrznej: Gogolin, Krapkowice, Lewin Brzeski, Niemodlin, Ozimek, Prószków, Zdzieszowice, Chrząstowice, Dąbrowa, Dobrzeń Wielki, Izbicko, Komprachcice, Łubniany, Murów, Popielów, Strzeleczyki, Turawa, Tarnów Opolski, Tułowice, Walce. Działania na obszarze AO realizowane są z wykorzystaniem Instrumentu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT), których celem jest poprawa sytuacji w zidentyfikowanych obszarach problemowych. Interwencja RPO WO 2014-2020 dedykowana ZIT koncentruje się na: przygotowaniu terenów inwestycyjnych, efektywności energetycznej w budynkach publicznych, strategiach niskoemisyjnych, wsparciu dziedzictwa kulturowego, podnoszeniu jakości edukacji przedszkolnej oraz kształcenia ogólnego i zawodowego. Realizacja tych działań możliwa jest dzięki funduszom z EFRR i EFS. Przeznaczono na nie ponad 7% alokacji RPO WO 2014-2020.

3) OSI OBSZARY PRZYGRANICZNE

Specyfiką obszarów przygranicznych jest m.in. oddalenie i słaba dostępność do centrum kraju, niewystarczające powiązania transgraniczne, presja urbanizacyjna i turystyczna w terenach o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, niedobory w wyposażeniu w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną na obszarach górskich i podgórskich leżących przy granicy polsko-czeskiej.

W skali regionu szczególną rolę odgrywają powiaty bezpośrednio graniczące z Republiką Czeską - nyski, prudnicki i głubczycki. Są to obszary o utrudnionej dostępności do centrum regionu dodatkowo zdominowane funkcją rolniczą, z barierami zagospodarowania wynikającymi z charakteru terenów górskich i podgórskich oraz uwarunkowań historycznych z niewykorzystaną szansą rozwoju funkcji turystycznych.

³ Dokument przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą z dnia 13 lipca 2010 r.

1.4. Zmiany RPO WO 2014-2020

W 2018 r. Zarząd Województwa Opolskiego w uzgodnieniu z Komisją Europejską wprowadził dwie zmiany do RPO WO 2014-2020.

1) RPO WO 2014-2020 (wersja nr 2)⁴:

- **dostosowanie do zapisów zaktualizowanej Umowy Partnerstwa** (dokument zatwierdzony przez KE 23 października 2017 r.), m.in.: w działaniu związanym z innowacjami w przedsiębiorstwach rozszerzono zakres interwencji o proces identyfikacji nowych, inteligentnych specjalizacji oraz zapis umożliwiający MSP wdrożenie wyników prac B+R; doprecyzowano zasady udzielania wsparcia w ramach działań dot. terenów inwestycyjnych; rozszerzono zakres wsparcia o budynki jednorodzinne w działaniach związanych z efektywnością energetyczną; w działaniach związanych ze strategiami niskoemisyjnymi rozszerzono zakres wsparcia o tabor bezemisyjny/usunięto zapis o możliwości zakupu pojazdów zasilanych dieslem EURO VI;
- **przesunięcia finansowe:** zmniejszenie alokacji przewidzianej na wsparcie terenów inwestycyjnych; zwiększenie środków na działania związane ze wzmocnieniem otoczenia biznesu, nowymi produktami i usługami na obszarach przygranicznych, efektywnością energetyczną oraz transportem kolejowym;
- **zmiany wskaźnikowe:** wynikające ze zmian finansowych w zakresie dostosowania docelowych wartości wskaźników planowanych do realizacji w związku ze zwiększeniem/zmniejszeniem alokacji w poszczególnych obszarach interwencji;
- **inne modyfikacje** będące skutkiem wdrażania Programu, m.in.: zmiana systemu dystrybucji środków w ramach instrumentów finansowych (Priorytety inwestycyjne: 1b, 3c, 4a, 4b, 4c); w działaniu związanym z małą retencją rozszerzono zakres wsparcia o działania dot. ochrony przed następstwami suszy oraz typy beneficjentów o JST każdego szczebla; rozszerzono typy beneficjentów w ramach działań dot. gospodarki odpadami.

2) RPO WO 2014-2020 (wersja nr 3)⁵:

- **przesunięcia finansowe:** zmniejszenie alokacji przewidzianej na wsparcie infrastruktury usług społecznych, e-usług publicznych, poprawy gospodarowania odpadami komunalnymi; zwiększenie środków na działania związane z dziedzictwem kulturowym i kulturą, ochroną bioróżnorodności biologicznej i ochroną powietrza;
- **zmiany wskaźnikowe:** wynikające ze zmian finansowych w zakresie dostosowania docelowych wartości wskaźników planowanych do realizacji w związku ze zwiększeniem/zmniejszeniem alokacji w poszczególnych obszarach interwencji;
- **dodanie nowego typu projektu w ramach priorytetu inwestycyjnego 7d** (Rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu);
- **dodanie nowego priorytetu inwestycyjnego 6e** w ramach którego dofinansowywane w formie dotacji będą projekty dotyczące wymiany indywidualnych źródeł ciepła.

⁴ Dokument zatwierdzony decyzją Zarządu Województwa Opolskiego (ZWO) nr 4875/2018 z dnia 4 stycznia 2018 r., i przyjęty decyzją Komisji Europejskiej C (2018) 1974 z dnia 28 marca 2018 r.

⁵ Dokument zatwierdzony decyzją Zarządu Województwa Opolskiego (ZWO) nr 5707/2018 z dnia 25 czerwca 2018 r. oraz nr 5787/2018 z dnia 16 lipca 2018 r., i przyjęty decyzją Komisji Europejskiej C (2018) 5161 z dnia 27 lipca 2018 r.

1.5. Stan wdrażania

1) Nabory wniosków

- do końca grudnia 2018 r. przeprowadzono łącznie **157 naborów wniosków: 118 w procedurze konkursowej i 39 w pozakonkursowej** (razem z Planami Działań Pomocy Technicznej RPO WO na lata 2014-2019); kwota alokacji EFRR/EFS przeznaczona na przeprowadzone nabory wniosków wyniosła **3 319,35 mln PLN** (w trybie konkursowym i pozakonkursowym), co stanowi około **81,6%** środków przeznaczonych na wszystkie nabory w latach 2014-2020;
- w 2018 r. przeprowadzono **40 naborów** (w tym 8 w procedurze pozakonkursowej); kwota alokacji przeznaczona na nabory wyniosła **557,1 mln PLN**.

2) Wnioski złożone

- narastająco, od 2014 r. złożono **2 211 wniosków** o dofinansowanie; wartość dofinansowania z UE wniosków złożonych narastająco wyniosła **4 724,58 mln PLN**;
- w 2018 r. złożono **486 wniosków**; wartość złożonych wniosków wyniosła **665 mln PLN**.

3) Podpisane umowy

- narastająco od 2014 r. podpisano łącznie **993 umowy** na realizację projektów na kwotę dofinansowania ze środków EFRR/EFS **3 125,46 mln PLN**, z czego tylko w 2018 r. - **364 umów** o wartości UE **983,4 mln PLN**;
- poziom kontraktacji od początku realizacji Programu wyniósł **76,9%** (w tym w zakresie EFRR ponad 83%, w zakresie EFS ponad 60%),
- najwyższy poziom zakontraktowania narastająco został osiągnięty w OP IV (89,0 %) i w OP VI (88,3%).

4) Wnioski o płatność

- na rzecz beneficjentów wypłacone zostały środki EFRR/EFS w kwocie **1 560,20 mln PLN**, co stanowi **38,4%** alokacji na Program (środki wypłacone beneficjentom obejmują również nierozliczone zaliczki). Wartość wypłaconych środków EFRR/EFS w 2018 r. wyniosła **810,2 mln PLN**;
- od początku realizacji programu zatwierdzono wnioski o płatność na kwotę dofinansowania ze środków EFRR/EFS **1 291,34 mln PLN**, co stanowi **31,8%** realizacji zobowiązań na lata 2014-2020 w ramach Programu, natomiast w 2018 r. zatwierdzono wnioski o płatność na kwotę **706 mln PLN**;
- najwyższy poziom płatności w całym okresie programowania został osiągnięty w OP VI (48,2%) oraz OP XI (36,1%).

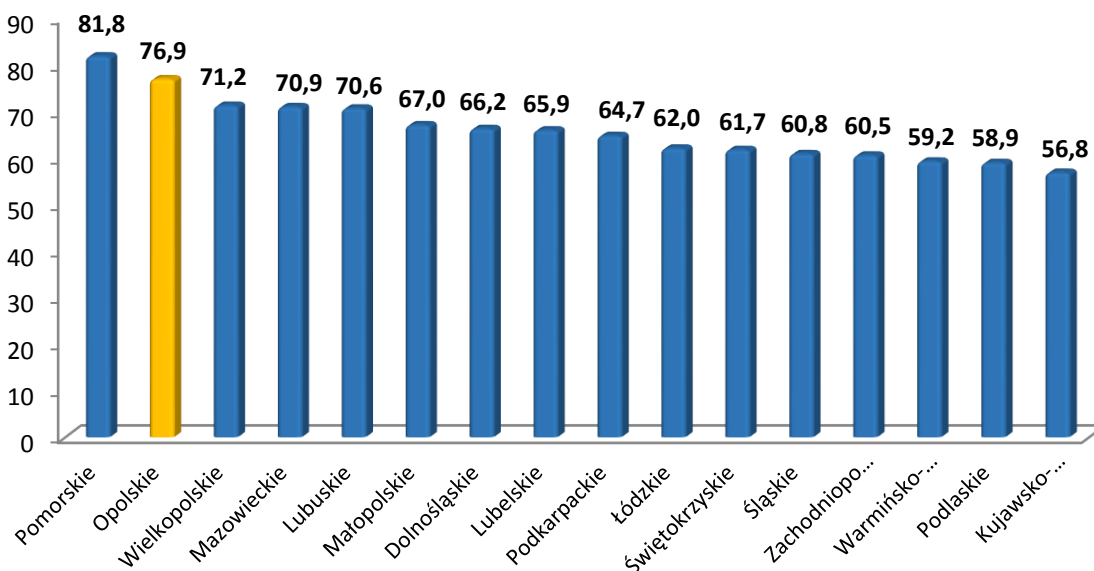
5) Certyfikacja do KE

- Instytucja Certyfikująca RPO WO 2014-2020 od 2014 r. przekazała do KE wnioski o płatność w wysokości **1 274,11 mln PLN**, przy czym tylko w 2018 r. – **701,4 mln PLN**;
- poziom certyfikacji środków do KE wyniósł **31,3%** alokacji na Program;
- w ramach realizacji Programu IZ RPO WO 2014-2020 otrzymała od KE płatności z tytułu refundacji na łączną wartość ponad **912,19 mln PLN**, co stanowi ponad **22%** alokacji na Program, przy czym wartość przekazanych przez KE płatności w 2018 r. wyniosła **396,8 mln PLN**.

1.6. Pozycja województwa opolskiego we wdrażaniu RPO WO 2014-2020 na tle kraju

Poziom kontraktacji⁶ wynosi 76,9% i tym samym województwo opolskie zajmuje II miejsce w kraju pod kątem podpisania umów w ramach RPO. Poziom kontraktacji przedstawiono na Wykresie 1.

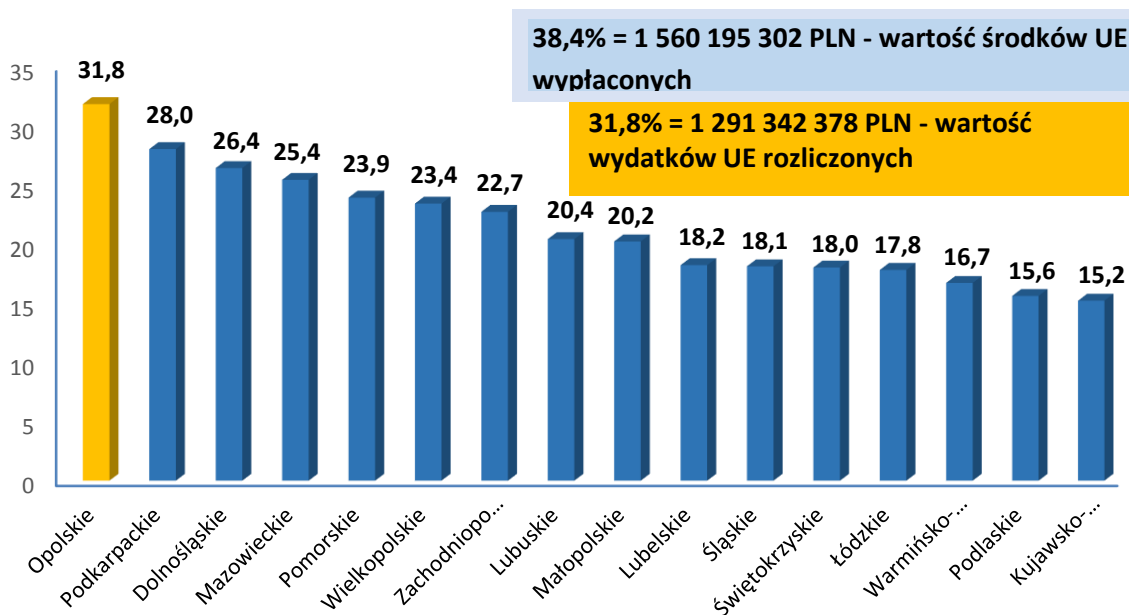
Wykres 1. Procentowy poziom kontraktacji 16 Regionalnych Programów Operacyjnych.

Źródło: Opracowanie własne RZF/DPO na podstawie danych ze strony www.funduszeuropejskie.gov.pl.

W odniesieniu do środków wypłaconych beneficjentom RPO WO 2014-2020⁷ wartość ta wynosi 1 560 195 302 PLN, tj. 38,4% całkowitej alokacji. Z kolei poziom rozliczonych wydatków z KE stanowi 31,8%, co daje regionowi opolskiemu I miejsce na tle wszystkich 16 RPO. Poziom rozliczonych wydatków z KE przedstawiono na Wykresie 2.

Wykres 2. Procentowy poziom rozliczonych wydatków w ramach 16 Regionalnych Programów Operacyjnych.

Źródło: Opracowanie własne RZF/DPO na podstawie danych ze strony www.funduszeuropejskie.gov.pl.

⁶ Wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.

⁷ Jak wyżej.

1.7. Postęp rzeczowy

Rok 2018 był bardzo ważny ze względu na konieczność osiągnięcia *ram wykonania*, tj. zestawu wskaźników rzeczowych i finansowych określonych dla 10 osi priorytetowych. Osiągnięcie wskaźników do końca 2018 roku na poziomie określonym w RPO WO 2014-2020 jest warunkiem koniecznym do otrzymania Rezerwy Wykonania wynoszącej łącznie **56,7 mln Euro**.

IZ RPO WO 2014-2020 osiągnęła ramy wykonania we wszystkich 10 osiach priorytetowych Programu.

Realizacja najważniejszych wskaźników w ramach RPO WO 2014-2020 (EFRR i EFS):

- wsparto **19 laboratoriów badawczych**, nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo – badawczej w przedsiębiorstwach wyniosły **10,54 mln PLN**,
- w obszarze przygotowania terenów inwestycyjnych do końca 2018 r. beneficjenci zakończyli prace na powierzchni ok. **113 ha**,
- wybudowano ponad **33 km** kanalizacji sanitarnej, z której korzysta już ok **750 osób**,
- przebudowano ok. **39 km** dróg wojewódzkich,
- zakupiono **7 jednostek** taboru kolejowego o łącznej pojemności ponad **2,4 tys. osób**,
- wsparto **14** podmiotów leczniczych,
- w ramach *Programu poprawy opieki nad matką i dzieckiem* wsparcie otrzymało **8,5 tys. kobiet** oraz **6,8 tys. dzieci**,
- w ramach *Programu zapobiegającego chorobom cywilizacyjnym w aspekcie nadwagi, otyłości i cukrzycy wśród mieszkańców województwa opolskiego* badaniami przesiewowymi zostało objętych ok. **5,2 tys. osób dorosłych** w wieku 45-65 lat badaniami przesiewowymi oraz ok. **9,1 tys. dzieci** w wieku 6-18 lat,
- ok. **44 tys. uczniów** objętych zostało wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy,
- ok. **2,6 tys. uczniów** szkół i placówek kształcenia zawodowego skorzystało z wielu form wsparcia, w tym ok. **1 tys. uczniów** skorzystało ze staży i praktyk u pracodawców, ok. **900 uczniów** z dodatkowych zajęć specjalistycznych, ok. **650 uczniów** z doradztwa edukacyjno–zawodowego oraz ok. **950 uczniów** zdobyło dodatkowe uprawnienia.

II. PROGRAM INTERREG V-A REPUBLIKA CZESKA-POLSKA

2.1. Informacje ogólne

Program Interreg V-A Republika Czeska - Polska⁸ jest jednym z narzędzi realizacji *Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r.* Umożliwia on finansowanie projektów transgranicznych na pograniczu czesko-polskim. Zarządzany jest przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Republiki Czeskiej. Głównymi punktami kontaktowymi dla podmiotów zainteresowanych udziałem w Programie i beneficjentów dofinansowania są Wspólny Sekretariat z siedzibą w Ołomuńcu oraz urzędy marszałkowskie województw opolskiego, dolnośląskiego i śląskiego.

Całkowity budżet Programu wynosi blisko **266,14 mln Euro**, w tym kwota alokacji z EFRR stanowi ponad **226,22 mln Euro**.

Program swoim zasięgiem obejmuje teren 5 krajów czeskich: morawskośląski, ołomuniecki, pardubicki, kralovohradecki oraz liberecki, a po stronie polskiej podregiony: bielski i rybnicki + powiat pszczyński (województwo śląskie), jeleniogórski i wałbrzyski + powiat strzeliński (woj. dolnośląskie) oraz **nyski i opolski (woj. opolskie)**.

Na obszarze województwa funkcjonują również Euroregiony Pradziad i Silesia, które w ramach Programu odpowiadają za wdrażanie Funduszu Mikroprojektów.

2.2. Osie priorytetowe INTERREG V-A RCZ-PL

Program obejmuje 5 osi priorytetowych współfinansowanych z EFRR (w tym oś 5 dotycząca pomocy technicznej).

Tabela 2. Osie priorytetowe Programu INTERREG V-A RCZ-PL i ich finansowanie.

OŚ PRIORYTETOWA	EFRR [W EUR]	% CAŁKOWITEJ ALOKACJI
XII. Wspólne zarządzanie ryzykiem	12 215 972,00	5,40%
XIII. Rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego na rzecz wspierania zatrudnienia	135 733 026,00	60,00%
XIV. Edukacja i kwalifikacje	10 179 978,00	4,50%
XV. Współpraca instytucji i społeczności	54 519 432,00	24,10%
XVI. Pomoc Techniczna	13 573 302,00	6,00%
SUMA	226 221 710,00	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska (wersja nr 5).

⁸ Dokument przyjęty decyzją Komisji Europejskiej C (2015) 4397 z dnia 23 czerwca 2015 r.

2.3. Stan wdrażania

1) Nabory

Od początku realizacji Programu tj. 2015 roku przeprowadzono 16 naborów wniosków w 4 osiach priorytetowych. W 2018 roku przeprowadzono 4 nabory projektów.

Tabela 3. Nabory projektów do Programu INTERREG V-A RCz-PL wg osi priorytetowych w 2018 r.

OŚ PRIORYTETOWA	TYPY PROJEKTÓW	TERMIN NABORU
2 - Rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego na rzecz wspierania zatrudnienia	projekty dotyczące zarządzania regionem turystycznym/marki turystycznej	15.03.2018 – 02.10.2018
2 - Rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego na rzecz wspierania zatrudnienia	Pozostałe typy projektów	15.03.2018 – 02.10.2018
3 - Edukacja i kwalifikacje	Wszystkie typy projektów	02.03.2018 – 15.05.2018
4 - Współpraca Instytucji i społeczności	Wszystkie typy projektów	02.03.2018 – 13.04.2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wspólnego Sekretariatu w Ołomuńcu.

Natomiast w ramach naborów na mikroprojekty Euroregiony Pradziad i Silesia przeprowadziły od początku wdrażania Programu 13 naborów, w tym 3 w 2018 roku.

Tabela 4. Nabory mikroprojektów do Programu INTERREG V-A RCz-PL wg osi priorytetowych w 2018 r.

EUROREGION	OŚ PRIORYTETOWA	TYPY PROJEKTÓW	TERMIN NABORU
Pradziad	2 - Rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego na rzecz wspierania zatrudnienia	Wszystkie typy projektów z osi 2 i 4	do 08.06.2018
	4 - Współpraca Instytucji i społeczności	Oś 2 – projekty które realizują wskaźniki: Liczba elementów wspólnego bogactwa kulturowego/ przyrodniczego, których stan uległ poprawie i/lub większemu wykorzystaniu Realizacja elementów infrastruktury udostępniającej/zwiększającej wykorzystanie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego	do 19.09.2018
Silesia	2 - Rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego na rzecz wspierania zatrudnienia 3 - Edukacja i kwalifikacje 4 – Współpraca instytucji i społeczności	Wszystkie typy projektów z osi 2, 3 i 4	do 05.03.2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wspólnego Sekretariatu w Ołomuńcu.

2) Projekty/umowy

W ramach wdrażania Programu Komitet Monitorujący Program Interreg V-A RCz-PL podjął decyzję o dofinansowaniu 132 projektów. W tej liczbie są 33 projekty z udziałem partnerów z województwa opolskiego na kwotę dofinansowania z EFRR ponad 26,23 mln EUR.

Łącznie podpisano umowy o dofinansowanie na realizację 105 projektów, w tym 22 z udziałem partnerów z województwa opolskiego. Liczba oraz wartość projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego w ramach Programu zostały przedstawione w Tabeli 5⁹.

Tabela 5. Realizacja Programu INTERREG V-A RCz-PL w województwie opolskim.

Liczba projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego przyjętych do dofinansowania	33
Liczba podpisanych umów z udziałem partnerów z województwa opolskiego	22
Wartość projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego	28 454 019,15 EUR
Wartość dofinansowania projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego	26 234 460,57 EUR
Wartość dofinansowania projektów uzyskanego przez partnerów z województwa opolskiego	9 281 989,10 EUR

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wspólnego Sekretariatu w Ołomuńcu.

3) Fundusz mikroprojektów

W ramach Funduszu Mikroprojektów Euroregionalne Komitety Sterujące Euroregionów Pradziad i Silesia podjęły decyzję o dofinansowaniu 156 projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego, na łączną kwotę dofinansowania z EFRR ponad 2,65 mln EUR¹⁰.

Tabela 6. Realizacja Funduszu Mikroprojektów Programu INTERREG V-A RCz-PL w województwie opolskim.

Liczba projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego przyjętych do dofinansowania	156
Liczba podpisanych umów z udziałem partnerów z województwa opolskiego	136
Wartość projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego	3 233 509,70 EUR
Wartość dofinansowania projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego	2 657 431,15 EUR

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Euroregionu Pradziad oraz Euroregionu Silesia.

Kluczowe wskaźniki z projektów wdrażanych na terenie województwa opolskiego

- Liczba wyremontowanych dróg – **15 km**
- Liczba zrewitalizowanych obiektów dziedzictwa historycznego – **17**
- Liczba nawiązanych partnerstw transgranicznych – **189**.

⁹ Wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.

¹⁰ Jak wyżej.

III. KONTRAKT TERYTORIALNY DLA WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

3.1. Informacje ogólne

Kontrakt terytorialny został wprowadzony jako instrument w *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony-Miasta-Obszary miejskie*, i zgodnie z definicją jest umową pomiędzy Radą Ministrów (reprezentowaną przez ministra ds. rozwoju regionalnego) a zarządem województwa, która określa:

- cele rozwojowe i przedsięwzięcia priorytetowe istotne dla rozwoju kraju i województwa, sposób ich finansowania, koordynacji i realizacji,
- inwestycje priorytetowe dla regionu, planowane do współfinansowania ze środków unijnych i realizujące cele Umowy Partnerstwa oraz programu operacyjnego, w ramach którego planowane jest finansowanie.

Wybór celów rozwojowych i inwestycji priorytetowych dokonany został na podstawie obowiązujących, najważniejszych dla regionu dokumentów strategicznych, tj. *Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r.*¹¹, *Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Opolskiego do roku 2020*¹² oraz wyników badań i analiz społecznych i gospodarczych.

3.2. Negocjacje Kontraktu Terytorialnego

Kontrakt Terytorialny dla Województwa Opolskiego został wynegocjowany pomiędzy stroną rządową, reprezentowaną przez przedstawiciela Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju oraz stroną samorządową, reprezentowaną przez przedstawiciela Zarządu Województwa Opolskiego podczas spotkania negocjacyjnego, które miało miejsce w dniu 10 września 2014 r.

3.3. Podpisanie dokumentu

Kontrakt Terytorialny dla Województwa Opolskiego został zawarty przez właściwe strony Kontraktu, tj. ówczesnego Ministra Infrastruktury i Rozwoju oraz przedstawicieli Zarządu Województwa Opolskiego 14 listopada 2014 r. Dotychczas Kontrakt został zmieniony Aneksami nr 1 i 2 zgodnie z procedurą określoną w art. 14o i 14p Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*¹³. Każdorazowa zmiana Kontraktu była negocjowana pomiędzy stronami KT podczas spotkań negocjacyjnych.

3.4. Przedsięwzięcia priorytetowe

Przedmiotem Kontraktu Terytorialnego jest określenie celów i przedsięwzięć priorytetowych o istotnym znaczeniu dla rozwoju kraju oraz województwa opolskiego, co do których strony deklarują współpracę w ramach realizacji właściwych programów operacyjnych na lata 2014-2020, służących realizacji Umowy Partnerstwa w zakresie polityki spójności oraz innych instrumentów, z których mogą być finansowane przedsięwzięcia priorytetowe przyczyniające się do osiągnięcia celów Kontraktu.

Wykaz przedsięwzięć priorytetowych podstawowych i warunkowych wskazanych w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Opolskiego został przedstawiony odpowiednio w Tabeli 7 i 8.

¹¹ Dokument przyjęty Uchwałą nr XXV/325/2012 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 grudnia 2012 r.,

¹² Dokument przyjęty Uchwałą nr 5250/2014 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 1 lipca 2014 r.

¹³ t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1307 z późn. zm.

Tabela 7. Wykaz przedsięwzięć podstawowych wskazanych do realizacji w ramach Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Opolskiego.

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
1.	Wsparcie obszaru kultury w województwie opolskim poprzez realizację projektów infrastrukturalnych kluczowych dla rozwoju regionu i państwa, służących rozwojowi kultury i dziedzictwa kulturowego	Modernizacja obiektów kultury w celu poprawy dostępu do dóbr i usług oferowanych w dziedzinie muzyki, w szczególności w zakresie polskiej piosenki (Przebudowa i modernizacja Sali Kameralnej Narodowego Centrum Polskiej Piosenki w Opolu oraz utworzenie wystawy stałej oraz edukacyjnego studia nagrań w Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu)	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 15 802 490,09 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 7 658 307,94 PLN
		Nowa jakość Teatru – przebudowa i modernizacja Teatru im. Jana Kochanowskiego w Opolu na cele kulturalne i edukacyjne	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 28.12.2017 DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI: 31.12.2020	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 20 741 030,28 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 14 249 960,30 PLN
		Renowacja gotyckiej Bazyliki św. Jakuba w Nysie w celu podniesienia walorów turystycznych i kulturowych	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 28.04.2017 DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI: 30.06.2021	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 20 773 307,77 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 17 610 473,20 PLN
		Renowacja zabytkowego obwarowania miasta Byczyna	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020	REZYGNACJA Z REALIZACJI (wyczerpanie alokacji w działaniu 8.1 POIŚ)	
		Opole – miasto 5 stolic, 4 kultur i 4 języków – Renowacja i konserwacja gotyckiej Katedry pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Opolu z reliktmami	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020	REZYGNACJA Z REALIZACJI (wyczerpanie alokacji w działaniu 8.1 POIŚ)	

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
		murów romańskich, zabytkowym wyposażeniem świątyni i rewitalizacją otoczenia Katedry				
		Ochrona dziedzictwa kulturowego Pomnika Historii Góra Św. Anny	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 29.12.2017 DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI: 31.10.2019	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 12 348 624,72 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 8 533 602,43 PLN
2.	Rozwój klastrów energii w województwie opolskim poprzez realizację projektów służących rozwojowi energetyki na poziomie lokalnym	-	Strona rządowa	programy operacyjne na lata 2014 – 2020	-	-
3.	Obwodnica Nysy w ciągu DK Nr 41 i 46	-	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020	-	-
4.	Budowa obwodnicy m. Czarnowąsy	-	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 19.09.2016 DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI: 31.12.2019	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 118 497 644,47 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 100 722 997,79 PLN
5.	Budowa ciągu komunikacyjnego na osi północ-południe - droga wojewódzka Nr 454	Zadanie 1: Rozbudowa ciągu komunikacyjnego na osi północ- południe - droga wojewódzka nr 454 - Etap I, zadanie nr 1 - ROZBUDOWA DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 454 WRAZ Z BUDOWĄ CIĄGU	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 8 462 198,59 PLN

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
		PIESZO-ROWEROWEGO W M.KUP W KM OD 17+575 DO KM 19+340.				WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 7 192 868,80 PLN
		Zadanie 2: Rozbudowa ciągu komunikacyjnego na osi północ-południe – droga wojewódzka nr 454. Etap 2. ROZBUDOWA DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 454 W M. KRZYWA GÓRA WRAZ Z PRZEBUDOWĄ OBIEKTU MOSTOWEGO.	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 8 624 372,62 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 7 330 716,72 PLN
6.	Prace na linii kolejowej E 30 odcinek Kędzierzyn Koźle – Opole Zachodnie	-	Strona rządowa	Connecting Europe Facility (dalej: CEF)	-	-
7.	Prace na linii kolejowej C-E 30 odcinek Opole Groszowice – Jelcz – Wrocław Brochów – odcinki na terenie woj. opolskiego	-	Strona rządowa	CEF	-	-
8.	Prace na linii kolejowej Nr 143 odcinek Kluczbork – Oleśnica – Wrocław Mikołajów – odcinki na terenie woj. opolskiego	-	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020	-	-
9.	Prace na liniach kolejowych Nr 153, 199, 681, 682, 872 odcinek Troszek Północ – Rudzieniec Gliwicki – Stare Koźle – odcinki na terenie woj. opolskiego	-	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020	-	-
10.	Prace na linii kolejowej E-59 na odcinku Kędzierzyn Koźle – Chałupki (granica państwa)	-	Strona rządowa	CEF	-	-

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
11.	Polepszenie jakości usług przewozowych poprzez poprawę stanu technicznego linii kolejowych o znaczeniu regionalnym	Zadanie 1: Rewitalizacja linii kolejowej nr 287 Nysa - Opole	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 21.12.2017 DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI: 01.02.2021	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 154 423 591,90 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 104 407 379,48 PLN
		Zadanie 2: Rewitalizacja linii kolejowej nr 301 i nr 293 na odc. Opole-Kluczbork	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REZYGNACJA Z REALIZACJI (projekt nie będzie realizowany w perspektywie 2014-2020)	
		Zadanie 3: Rewitalizacja linii kolejowej nr 288 Nysa - Brzeg	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REZYGNACJA Z REALIZACJI (projekt nie będzie realizowany w perspektywie 2014-2020)	
12.	Opolskie mobilne! – usprawnienie transportu zbiorowego regionu i aglomeracji opolskiej	Zadanie 1. Opolskie mobilne! - usprawnienie transportu zbiorowego regionu i aglomeracji opolskiej.	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 63 486 257,00 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 53 868 089,06 PLN
		Zadanie 2. II etap Opolskie Mobilne! - usprawnienie transportu zbiorowego regionu i aglomeracji opolskiej	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 25 531 996,00 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 21 663 898,60 PLN

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
13.	Modernizacja jazów odrzańskich na odcinku w zarządzie RZGW Wrocław - woj. opolskie, etap I; (Januszkowice, Wróblin, Zwanowice) Modernizacja jazów odrzańskich na odcinku w zarządzie RZGW Wrocław - woj. opolskie, etap II; (Krępna, Groszowice, Dobrzeń)	-	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020	-	-
14.	Modernizacja 3 długich śluz pociągowych z ich awanportami i sterowniami na stopniach wodnych: Januszkowice, Krapkowice i Opole, oraz rewitalizacja śluz krótkich dla ciągłości żeglugi śródlądowej – przystosowanie Odry do III klasy drogi wodnej	-	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020	-	-
15.	Przedsięwzięcia dotyczące realizacji RANB w województwie opolskim	Przedsięwzięcia dotyczące realizacji RANB w województwie opolskim	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020, środki własne beneficjenta	-	-

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
16.	Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu zrównoważonej mobilności miejskiej/ekologicznego transportu	Poprawa funkcjonowania systemu transportu publicznego oraz zastosowanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego w obrębie stacji kolejowej Opole Wschód	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 17.08.2017 DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI: 31.12.2020	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 179 712 954,81 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 112 715 100,00 PLN
		Czysta komunikacja publiczna – zwiększenie mobilności mieszkańców Aglomeracji Opolskiej oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej transportowi publicznemu – etap I	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 20.12.2016 DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI: 04.12.2019	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 114 224 434,62 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 68 923 494,00 PLN
17.	Wsparcie działań z zakresu efektywności energetycznej zgodnie z podziałem interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi	-	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	REZYGNACJA Z REALIZACJI (przedsięwzięcie nie zostało uzgodnione w ramach Strategii ZIT)	
18.	Wsparcie selektywne przedsięwzięć dotyczących sieci ciepłowniczych i chłodniczych	Modernizacja sieci ciepłowniczej w Elektrowni Opole dla pokrycia potrzeb w zakresie dostarczenia ciepła dla gminy Dobrzeń Wielki	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	REZYGNACJA Z REALIZACJI (brak możliwości osiągnięcia efektów ekologicznych)	

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
		Modernizacja infrastruktury ciepłowniczej w zakresie przesyłu w mieście Opole	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 09.11.2017 DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI: 31.12.2022	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 12 980 192,91 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 7 800 000,00 PLN
		Modernizacja infrastruktury ciepłowniczej miasta Opola w zakresie przebudowy sieci ciepłej, budowy przyłączy ciepłych, likwidacji węzłów grupowych i budowy nowoczesnych węzłów indywidualnych	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 09.11.2017 DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI: 31.12.2022	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 11 810 800,00 PLN WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 6 900 000,00 PLN
19.	Termomodernizacja państwowych placówek szkolnictwa artystycznego w województwie opolskim	-	Strona rządowa	Środki budżetu państwa/ właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020	-	-
20.	Sieci Energetyczne Polski Zachodniej	-	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Aneksu nr 2 do Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Opolskiego.

Tabela 8. Wykaz przedsięwzięć warunkowych wskazanych do realizacji w ramach Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Opolskiego, których realizacja jest uzależniona między innymi od dostępności środków finansowych.

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	STRONA	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
1.	Budowa obwodnicy miejscowości Niemodlin w ciągu drogi krajowej Nr 46	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020	-	-
2.	Budowa obwodnicy m. Dobrzeń Wielki	Strona samorządowa	RPO	BRAK ROZSTRZYGNIEŃ W ZAKRESIE REALIZACJI PROJEKTU (m.in. z uwagi na fakt powiększenia granic administracyjnych Miasta Opola w 2017 r., nastąpiła zmiana beneficjenta projektu. Mając na uwadze powyższe, obecnie ok. 60% planowanej do realizacji obwodnicy znajduje się na terenie miasta Opole)	
3.	Budowa obwodnicy miejscowości Myślina w ciągu drogi krajowej Nr 46	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020	-	-
4.	Budowa obwodnicy miejscowości Kędzierzyn-Koźle w ciągu drogi krajowej Nr 40	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020	-	-
5.	Rewitalizacja zbiornika retencyjnego Turawa wraz ze zbiornikiem wstępnym w Jedlicach na rzece Małej Panwi	Strona rządowa	RPO/ właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020	-	-
6.	Zintegrowane Centrum Technologii Materiałów Budowlanych i Gospodarki Odpadami Poligon szkoleniowo-wdrożeniowy instalacji półtechnicznych Opolskiego Centrum Transferu Innowacji ICiMB	Strona samorządowa	RPO	REZYGNACJA Z REALIZACJI (niepewność beneficjenta dot. przyszłego funkcjonowania instytutu badawczego)	
7.	Rozwój szkolnictwa wyższego uwzględniającego potrzeby regionalne	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014 – 2020	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Aneksu nr 2 do Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Opolskiego.

3.5. Stan przedsięwzięć priorytetowych

Zgodnie z zapisami KT, strona samorządowa jest odpowiedzialna za realizację **10 przedsięwzięć priorytetowych** ujętych w KT (w tym 3 przedsięwzięcia wspólne ze stroną rządową) w następujących obszarach wsparcia: **transport/kolej/mobilność miejska** (6 przedsięwzięć), **energetyka** (2 przedsięwzięcia), **B+R** (1 przedsięwzięcie), **kultura i dziedzictwo narodowe** (1 przedsięwzięcie).

Przedmiotowe przedsięwzięcia priorytetowe zostały zaplanowane do realizacji w ramach **22 projektów**. Wg stanu na 31 grudnia 2018 r. stan realizacji przedsięwzięć ujętych w KT wygląda następująco:

- **5 projektów - realizacja zakończona,**
- **9 projektów - w trakcie realizacji,**
- **8 projektów - rezygnacja z realizacji** (przede wszystkim z powodu braku dostępności środków finansowych).

Wszystkie projekty realizowane/zakończone w ramach KT zostały objęte dofinansowaniem ze środków unijnych w ramach perspektywy 2014-2020.

Łączna wartość **5 zakończonych projektów** wynosi **121 907 314,30 PLN**, w tym dofinansowanie UE – **97 713 881,12 PLN**:

- 4 projekty zrealizowane ze środków RPO WO 2014-2020 (wartość projektów ogółem: 106 104 824,21 PLN, wartość dofinansowania UE: 90 055 573,18 PLN),
- 1 projekt zrealizowany ze środków POIŚ 2014-2020 (wartość projektu ogółem: 15 802 490,09 PLN, wartość dofinansowania UE: 7 658 307,94 PLN).
- łączna wartość **9 projektów w trakcie realizacji** wynosi **645 512 581,48 PLN**, w tym dofinansowanie UE – **441 863 007,20 PLN**:
- 2 projekty realizowane ze środków RPO WO 2014-2020 (wartość projektów ogółem: 272 921 236,37 PLN, wartość dofinansowania UE: 205 130 377,27 PLN),
- 7 projektów realizowanych ze środków POIŚ 2014-2020 (wartość projektów ogółem: 372 591 345,11 PLN, wartość dofinansowania UE: 236 732 629,93 PLN).

W odniesieniu do przedsięwzięć priorytetowych ujętych w KT, za które odpowiedzialna jest strona rządowa, informacja nt. stanu ich realizacji zostanie przekazana przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju [MIR], zgodnie z zakresem odpowiedzialności.

3.6. Sprawozdawczość z realizacji

Zgodnie z obowiązującym zakresem odpowiedzialności, realizację KT koordynuje ze strony samorządowej Zarząd Województwa Opolskiego. W tym zakresie przygotowuje on corocznie **informację z realizacji KT w roku poprzednim** i przekazuje stronie rządowej (do 30 kwietnia każdego roku).

Na podstawie informacji z poszczególnych regionów MIR opracowuje **zbiornicze sprawozdanie z realizacji kontraktów terytorialnych**, które weryfikowane jest przez poszczególne regiony, a następnie przekazywane odpowiednio Radzie Ministrów oraz Zarządom Województw (celem przekazania Sejmikom)¹⁴.

Informacja nt. realizacji KT za 2018 r. zostanie przekazana Sejmikowi Województwa Opolskiego do końca lipca 2019 roku, natomiast zakres informacji będzie prezentowany na Sesji Sejmiku w sierpniu 2019 roku.

¹⁴ Szczegółowy zakres i tryb sprawozdawczości z realizacji KT określa art. 14r Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz art. 7 KT.

5. FINANSE WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Szczegółowa informacja o wykonaniu budżetu za 2018 r. zawarta jest w Sprawozdaniu Zarządu Województwa Opolskiego z wykonania budżetu za 2018 r.

Tabela 1. Wykonanie budżetu Województwa Opolskiego w 2018 roku

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	Poziom wykonania
DOCHODY	519 363 508,00	519 494 289,57	100,0%
Bieżące	345 388 842,00	347 111 429,81	100,5%
Majątkowe	173 974 666,00	172 382 859,76	99,1%
WYDATKI	520 451 133,00	497 870 527,35	95,7%
Bieżące	306 390 190,00	287 652 945,47	93,9%
Majątkowe	214 060 943,00	210 217 581,88	98,2%
WYNIK (NADWYŻKA)	-1 087 625,00	21 623 762,22	x
NADWYŻKA OPERACYJNA	38 998 652,00	59 458 484,34	152,5%
PRZYCHODY	21 764 009,00	48 370 350,07	222,2%
ROZCHODY	20 676 384,00	19 540 334,00	94,5%

Źródło: Opracowanie własne UMWO

5.1. Realizacja dochodów

Dochody planowane w wysokości **519 363 508 zł** zostały wykonane w kwocie **519 494 289,57 zł**, tj. w **100,0%**. Dochody bieżące zostały wykonane w kwocie **347 111 429,81 zł**, tj. **100,5%** planu, a dochody majątkowe w kwocie **172 382 859,76 zł**, tj. **99,1%** planu.

Dochody zrealizowane zostały z następujących źródeł:

- dotacje - wykonanie w wysokości **112 760 729,34 zł**, tj. **92,7%** planu,
- subwencja ogólna - wykonanie **81 316 216,00 zł** tj. **100,0 %** planu,
- środki z budżetu Unii Europejskiej – wykonanie **173 689 653,73 zł** tj. **97,5%** planu,
- dochody własne - wykonanie **150 193 968,03 zł** tj. **109,7%** planu,
- środki z funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej - wykonanie **1 533 722,47 zł** tj. **117,7%** planu.

Dochody bieżące stanowiły **66,8%**, a dochody majątkowe **33,2%** dochodów ogółem.

5.2. Realizacja wydatków

Wydatki budżetu wyniosły **497 870 527,35 zł**, co stanowi **95,7%** planu.

Wydatki bieżące zostały wykonane w kwocie **287 652 945,47 zł**, tj. **93,9%** planu. Złożyły się na nie:

- wynagrodzenia i składki od nich naliczane w kwocie **50 955 314,11 zł**, tj. **99,0%** planu,
- wydatki związane z realizacją zadań statutowych jednostek budżetowych w kwocie **35 868 371,90 zł**, tj. **92,3%** planu,
- świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie **1 752 813,75 zł**, tj. **98,8%** planu,
- dotacje na zadania bieżące w kwocie **115 068 070,15 zł**, tj. **98,8%** planu,

- wydatki na obsługę długu w kwocie **4 177 753,79 zł**, tj. **97,3%** planu,
- wydatki współfinansowane ze środków europejskich w kwocie **79 830 621,77 zł**, tj. **85,4%**.

Wydatki majątkowe zostały wykonane na poziomie **210 217 581,88 zł**, tj. **98,2%** planu.

Wydatki bieżące stanowiły **57,8%**, a wydatki majątkowe **42,2%** wydatków ogółem.

5.3. Przychody i rozchody

Wykonanie przychodów w 2018 r. wyniosło **48 370 350,07 zł**, z czego

- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy - 48 304 603,04 zł,
- zwroty pożyczek udzielonych na prefinansowanie projektów unijnych – 65 747,03 zł.

Rozchody w tym okresie wyniosły **19 540 334 zł**, a stanowiły je:

- wykup obligacji – 18 600 000 zł,
- pożyczka udzielona dla Opolskiej Organizacji Turystycznej na prefinansowanie wydatków w ramach projektów INTERREG – 940 334 zł.

5.4. Wynik budżetu i stan zadłużenia.

Nadwyżka budżetowa w 2018 roku wyniosła **21 623 762,22 zł**.

Nadwyżka operacyjna (dochody bieżące - wydatki bieżące) wyniosła **59 458 484,34 zł**.

Uwzględniając saldo przychodów i rozchodów budżet Województwa zamknął się w 2018 roku dodatnim saldem przepływów pieniężnych w kwocie **50 453 778,29 zł**.

W 2018 roku na obsługę zadłużenia z budżetu Województwa wydatkowano kwotę **22 777 753,79 zł**, w tym:

- wykup obligacji – 18 600 000 zł,
- odsetki i prowizje od pożyczek i obligacji – 4 177 753,79 zł.

Wskaźnik obsługi długu liczony stosunkiem kwoty spłat rat kredytów i pożyczek wraz z oprocentowaniem do dochodów województwa wyniósł **4,40%** przy indywidualnym limicie zadłużenia wynoszącym **14,33%**.

Zadłużenie Województwa na koniec 2018 roku wynosi **117 700 000 zł**. W stosunku do 2017 roku obniżyło się o 13,6%. Pod tym względem rok 2018 jest kolejnym rokiem znaczącego obniżenia się poziomu zadłużenia województwa, które w szczytowym momencie 2011 roku wyniosło 254 474 000 zł i uległo obniżeniu o 136 774 000 zł, tj. o 53,7%. Dzięki temu z budżetu województwa w 2018 roku wydatkowano kwotę niższą o 10,3 mln zł na obsługę długu niż w 2012 roku.

Budżet województwa nie posiadał zobowiązań wymagalnych.

6. OBSZARY INTERWENCJI WŁADZ REGIONALNYCH

Przedstawione w tej części raportu obszary interwencji władz regionalnych wynikają z przepisów ustawy o samorządzie województwa określonych w art. 11. ust. 2. Zadania w poszczególnych obszarach realizują departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego lub nadzorowane przez nie jednostki organizacyjne samorządu województwa. Źródłem ich finansowania są przede wszystkim środki pochodzące z funduszy unijnych i budżetu województwa. **W dokumencie przedstawiono wybrane, najważniejsze przedsięwzięcia zrealizowane w 2018 roku i wcześniej. Bardziej szczegółowe informacje na ich temat znajdują się w poszczególnych komórkach organizacyjnych UMWO, ponieważ są przygotowywane na potrzeby sprawozdań wynikających z odrębnych przepisów prawa.**

6.1. KOORDYNACJA KONWENTU MARSZAŁKÓW RP

W pierwszym półroczu 2018 roku Marszałek Województwa Opolskiego przewodniczył pracom Konwentu Marszałków RP. W regionie odbyły się trzy posiedzenia Konwentu. Włodarze szesnastu województw rozmawiali z przedstawicielami rządu m.in. o planowanych przez rząd zmianach w systemie zarządzania rozwojem kraju, inwestycjach kolejowych, realizacji rządowego programu „Czyste Powietrze”, wsparciu przedsiębiorczości regionalnej w Polsce, systemie podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej oraz o środkach na nową perspektywę UE. Gośćmi Marszałków było kilku ministrów w tym byli m.in. Minister Infrastruktury i Rozwoju Jerzy Kwieciński, który uczestniczył w dwóch posiedzeniach Konwentu, Adam Hamryszczak Podsekretarz Stanu w MIR, Marcin Ociepa, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii. Podczas trzeciego posiedzenia Konwentu gościem był Christopher Todd z Komisji Europejskiej, dyrektor wydziału ds. Polski w Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej. W dyskusjach uczestniczyli również eksperci zajmujący się zawodowo tematyką, która była przedmiotem obrad, dyrektorzy wielu instytucji. Konwent przygotowywał i podjął 27 stanowisk i wiele opinii w zakresie polityki rozwoju i innych zadań dotyczących wszystkich szczebli samorządów. Podczas opolskiego przewodnictwa prac Konwentu w regionie odbyło się także wspólne posiedzenie Przewodniczących Sejmików oraz kilka innych ważnych konferencji, spotkań roboczych.

6.2. POLITYKA PRORODZINNA

Chociaż to państwo jest głównym kreatorem polityki prorodzinnej w kraju, rola samorządów w tej dziedzinie jest równie istotna. Samorząd województwa dostrzegając niekorzystne zmiany demograficzne podjął działania, które mają zminimalizować skutki tego procesu. W 2013 roku podjęto prace nad specjalnym programem, który we wrześniu 2014 roku po szerokich konsultacjach został przyjęty jako *Program Specjalnej Strefy Demograficznej w województwie opolskim. Opolskie dla Rodziny*. Zakładał on kompleksowe działania, której ujęte zostały w czterech pakietach. W ostatnich latach zdecydowano o zmianie akcentu w tytule Programu, stąd od 2015 roku w odniesieniu do Programu stosowana jest nazwa „Opolskie dla Rodziny”.

6.2.1. Program „Opolskie dla Rodziny”

Program „Opolskie dla Rodziny” to szerokie spektrum projektów, inicjatyw i działań tworzących w naszym regionie klimat przyjazny rodzinie. Głównym źródłem jego finansowania pozostaje Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 (RPO WO 2014-2020) wspierany budżetem Województwa Opolskiego, środkami jednostek organizacyjnych Samorządu Województwa Opolskiego, krajowych programów operacyjnych oraz dotacjami ministerialnymi.

W ramach RPO WO 2014-2020 ponad 376 mln euro przeznaczono na działania realizujące Program. Do tej pory wydano już 1,2 mld zł na ponad 652 projektów służących opolskim rodzinom w podziale na następujące obszary:

DLA LEPSZEJ PRACY

„Opolskie dla Rodziny” to **652 mln zł** na nowe miejsca pracy i rozwój przedsiębiorczości, z czego ponad **122 mln zł** przeznaczonych zostało na aktywizację osób bezrobotnych i **60 mln zł** na zakładanie działalności gospodarczej.

DLA UCZĄCYCH SIĘ

186 mln zł w „Opolskim dla Rodziny” zagwarantowano na rozwój edukacji, w tym na szkolnictwo zawodowe. **12 tysięcy uczniów w 22 placówkach kształcenia zawodowego** w regionie objętych zostało wsparciem (w Opolu, Brzegu, Kędzierzynie-Koźlu, Kluczborku, Krapkowicach, Namysłowie, Prudniku i Strzelcach Opolskich)

DLA RODZICÓW I DZIECI

W ramach „Opolskiego dla Rodziny” **66 mln zł** przeznaczono na opiekę żłobkowo-przedszkolną.

15 681 kobiet objęto bezpłatną opieką w czasie ciąży, porodu i połogu (m.in. badania prenatalne, porady specjalistyczne);

5085 dzieci objęto darmowymi szczepieniami ochronnymi;

utworzono ponad **796 nowych miejsc opieki** dla dzieci w niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych, m.in. w Opolu, Strzelcach Opolskich, Tułowicach, czy Kluczborku.

1 501 młodych ojców objęto specjalistycznym, bezpłatnym poradnictwem.

DLA SENIORÓW

„Opolskie dla Rodziny” to także **238 mln zł** na usługi zdrowotne i społeczne.

4 030 osób objętych bezpłatnym programem profilaktyki nowotworu jelita grubego;

14 414 osób objętych bezpłatną pomocą zdrowotną mającą na celu zmniejszenie nadwagi i otyłości oraz ryzyka zagrożenia cukrzycą;

wsparcie w zakresie opieki zdrowotnej dla **7295 osób starszych** w tym teleopieka medyczna dla **4387 osób**;

15 nowych wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego;

540 opiekunów osób starszych i niesamodzielnych przygotowanych do pracy;

693 miejsc opieki dla osób starszych i zależnych, czyli:

- **346 miejsc** w całodobowych domach opieki;
- **150 miejsc** w dziennych domach opieki;
- **197 miejsc** w mieszkaniach wspieranych – to m.in. domy seniora w Zawadzkiem oraz w Dąbrowie, Rzędowie, Starych Budkowicach, Staniszcach Wielkich, Jemielnicy, Starym Lesie, Głogówku, Pawłowicach, Praszce, Borkowicach, Opolu i Mosznej.

**652,1
mln zł**

nowe miejsca
pracy i promocja
przedsiębiorczości
**307 podpisanych
umów**

**185,7
mln zł**

rozwój edukacji
**134 podpisanych
umów**

**238,3
mln zł**

poprawa
infrastruktury
i sprzęt medyczny
w służbie zdrowia
**135 podpisanych
umów**

**66,0
mln zł**

opieka
żłobkowo-
przedszkolna
**57 podpisanych
umów**

**26,7
mln zł**

usługi zdrowotne
i społeczne
**19 podpisanych
umów**

Wpływ środków z RPO WO 2014-2020 na poprawę sytuacji demograficznej regionu będzie można w pełni ocenić dopiero w dłuższej, nawet kilkunastoletniej, perspektywie czasowej. Jednak już teraz widać, że realizowane projekty, zwłaszcza w sferze zdrowia i usług społecznych, wypełniły istniejącą lukę i zostały docenione przez opolan. Do tej pory z różnych form wsparcia skorzystało ok. 400 tys. osób.

DRP corocznie przygotowuje informację na temat działań realizowanych w ramach Programu Opolskie dla Rodziny. W 2018 roku informacja ta obejmowała okres 2017 i pierwszą połowę 2018 r. Koordynacja realizacji Programu obejmowała następujące działania:

- współpracę z departamentami merytorycznymi UMWO i jednostkami organizacyjnymi SWO odpowiedzialnymi za poszczególne pakiety elementy Programu,
- prowadzenie strony internetowej i funpage'u Opolskie dla Rodziny,
- przygotowanie sprawozdania z realizacji Programu,
- prezentację sprawozdania z realizacji Programu ZWO i Komisji Polityki Regionalnej, Gospodarki i Turystyki.

Prowadząc bieżący monitoring realizacji Programu Zarząd Województwa wprowadza pewne modyfikacje w programie. W 2018 roku.:

- zaproponowano szerszą promocję logotypu Programu, aby zwiększyć jego rozpoznawalność;
- zrealizowano pierwszą edycję Konkursu Opolskie dla Rodziny wyróżniającego opolskie samorządy i pracodawców przyjaznych rodzinie;
- wzmocniono współpracę partnerów instytucjonalnych i społeczno-gospodarczych w realizacji wspólnych działań na rzecz rodziny.

Analiza demograficzna za ostatnie lata wskazuje na pewne pozytywne zmiany w odniesieniu do liczby urodzeń żywych i salda migracji zagranicznych. Co prawda prognozy dla regionu (podobnie jak i dla kraju) nadal nie są optymistyczne, liczba ludności wciąż się zmniejsza, przyrost naturalny pozostaje ujemny, podobnie jak saldo migracji na pobyt stały, a wskaźnik dzietności, za wyjątkiem 2017 roku, jest najniższy w kraju, zauważyć jednak można sygnały świadczące o korzystnych trendach:

- **liczba urodzeń żywych oraz współczynnik umieralności niemowląt** - w ostatnich latach odnotowano pozytywne zmiany wartości analizowanych wskaźników (**np. wg współczynnika umieralności niemowląt województwo opolskie w 2017 roku uplasowało się na 3 miejscu w kraju – nastąpiła poprawa o 8 miejsc w stosunku do 2015 roku**), na co na pewno w dużym stopniu ma wpływ bogaty program opieki medycznej dla matek i małych dzieci;
- **współczynnik salda migracji stałej (zagranicznej i wewnętrznej)** - nadal jest ujemny, **ale od 2014 roku, w wartościach bezwzględnych, się zmniejsza** (od -2,25 do -1,23). W latach 2014-2017 pozycja regionu wg tego wskaźnika poprawiła się (zmiana z 14 na 12 miejsce); niższe wskaźniki salda migracji mają województwa lubelskie, warmińsko-mazurskie, świętokrzyskie i podlaskie.
- **we wszystkich powiatach regionu, za wyjątkiem głubczyckiego, w latach 2014-2017** odnotowano **dotatnią zmianę wartości współczynnika migracji stałej**. Powiat opolski jako jedyny od początku analizowanego okresu notuje dodatni bilans w ruchu migracyjnym. W latach 2016-2017, w ujęciu r/r, odnotowano wzrost liczby ludności przybywającej na Opolszczyznę na pobyt stały, co jednak w przypadku większości powiatów (za wyjątkiem opolskiego, m. Opola oraz namysłowskiego) nie znalazło odzwierciedlenia w dodatnim saldzie migracji stałej na koniec 2017 roku.

6.2.2. Opolska Karta Rodziny i Seniora i Konkurs Opolskie dla Rodziny

Opolska Karta Rodziny i Seniora (OKRIS) to jedno z najbardziej rozpoznawalnych narzędzi Programu „Opolskie dla Rodziny”. Działa od maja 2014 r. bezpośrednio wspierając rodziny:

- z dwojgiem lub większą liczbą dzieci,
- rodzinne i instytucjonalne domy dziecka,
- rodziny zastępcze,
- rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym,
- osoby sprawujące opiekę nad osobą zależną,
- oraz osoby powyżej 60 roku życia.

Do końca 2018 roku pracownicy Departamentu Polityki Regionalnej i przestrzennej (DRP) rozpatrzyli w sumie ponad **31 tys. wniosków**, w efekcie wydając uprawnionym mieszkańcom województwa ponad **67 tys. sztuk kart**. Do końca roku do OKRIS przyłączyło się w sumie **205 partnerów**, głównie prywatnych firm oferujących posiadaczom karty atrakcyjne zniżki na usługi i produkty. W ciągu całego 2018 roku pracownicy aktywnie promowali OKRIS uczestnicząc łącznie w 24 imprezach kulturalnych i rekreacyjnych skierowanych do rodzin i seniorów organizowanych w całym województwie.

Po kilku latach funkcjonowania Programu w połowie 2018 r. poprzez Konkurs „Opolskie dla Rodziny” wyróżnione zostały działania podejmowane na rzecz rodzin przez gminy i powiaty oraz przez pracodawców z województwa opolskiego. Uhonorowani zostali również Partnerzy Opolskiej Karty Rodziny i Seniora. W Konkursie udział wzięły: 22 samorządy lokalne, 11 przedsiębiorców i 58 partnerów OKRIS. W pierwszych dwóch kategoriach, tj. „Opolski Samorząd dla Rodziny” oraz „Opolski Pracodawca dla Rodziny”, wybór Laureatów Konkursu oraz wskazanie wyróżnień należało do Kapituły Konkursu, złożonej z przedstawicieli środowisk związanych z rodziną oraz przedstawicieli urzędu marszałkowskiego i jednostek organizacyjnych SWO. Natomiast w kategorii „Super Partner Opolskiej Karty Rodziny i Seniora” laureatów wskazali pełnoletni posiadacze karty głosując elektronicznie i za pomocą tradycyjnych kart konkursowych. Uroczysta Gala podsumowująca Konkurs i honorująca laureatów i wyróżnionych miała miejsce 14 maja 2018 r. w Filharmonii Opolskiej.

6.2.3. Opolska Mama ma Moc

Jednym z działań uzupełniających, realizowanych w ramach Programu „Opolskie dla Rodziny”, jest akcja Opolska Mama Ma Moc (OMMM). Promuje ona szereg przedsięwzięć: warsztaty, spotkania, wystawy, kampanie w mediach lokalnych i społecznościowych inspirowanych przez kobiety i czyniących je ambasadorkami ważnych inicjatyw, wspieranych także ze środków unijnych. Inicjatywy te mają na celu budzenie samoświadomości i wspieranie rozwoju rodziny. W 2018 roku zrealizowano następujące działania w ramach akcji:

- **Konkurs plastyczno-literacki „Opolska mama ma moc”**, skierowany do wszystkich uczniów szkół podstawowych województwa opolskiego. Uczniowie zgłosili 918 prac. Komisja wyłoniła laureatów w kategoriach: OPOWIADANIE, WIERSZ, MAPA (dwie podkategorie wiekowe) i PLAKAT. Prace konkursowe zostały wykorzystane w kalendarzach ściennych na 2019, promują kolejne wydarzenia i będą elementem trzeciej publikacji Opolskiej Mamy ma Moc. 12 grudnia 2018 r. zorganizowano galę dla laureatów i wyróżnionych uczniów w ramach konkursu. Przyznano: 15 nagród głównych, 45 wyróżnień specjalnych, 204 wyróżnienia, 3 wyróżnienia zespołu OMMM.

- **Publikacja pt. „Oczami dziecka, mamy i taty” wraz z kolorówką i audiobookiem**, które zostały wydane i przekazane do wszystkich szkół podstawowych, klasy 1-3. Uroczysta gala inauguracyjna publikację miała miejsce 21 czerwca 2018 r.
- **Kocyki urodzinowe dla noworodków** - każde nowonarodzone dziecko na Opolszczyźnie otrzymało m.in. kolorowy kocyk. W 2019 roku planuje się powtórzenie tej akcji.
- **Warsztaty i spotkania**, m.in.:
 - warsztaty florystyczne dla dorosłych i dla dzieci,
 - warsztaty ze zdobienia pierników,
 - warsztaty z tworzenia ozdób choinkowych, bombek,
 - konferencja z debatą publiczną dla opolskich kobiet zorganizowana w Gogolinie 31 sierpnia 2018 r.

6.3. POLITYKA REGIONALNA I PRZESTRZENNA

Polityki regionalna i przestrzenna to najważniejsze polityki realizowane przez samorząd województwa. Służą one dynamizacji procesów rozwojowych i zwiększaniu konkurencyjności regionu. Bazują na ustaleniach i informacjach pochodzących z badań oraz analiz strategicznych i przestrzennych, a także długofalowych obserwacji procesów zachodzących w sferach społecznej, gospodarczej oraz przestrzeni regionalnej.

6.3.1. Planowanie strategiczne

1. Koordynacja prac Zespołu ds. europejskiej i polskiej polityki strukturalnej

W pierwszym półroczu 2018 roku Departament Polityki Regionalnej i Przestrzennej (DRP) współpracował z Departamentem Koordynacji Programów Operacyjnych (DPO) w zakresie koordynacji prac Zespołu ds. europejskiej i polskiej polityki strukturalnej działającego przy Związku Województw RP. W czasie opolskiej prezydencji na terenie województwa zorganizowano 4 spotkania Zespołu. W tym zakresie ww. departamenty:

- przygotowywały projekty stanowisk i opinii Konwentu Marszałków RP w zakresie polityki rozwoju przy współpracy z departamentami UMWO,
- koordynowały korespondencję mailową pomiędzy członkami Zespołu,
- dokonywały uzgodnień i podejmował ustalenia w zakresie sposobu procedowania Zespołu,
- konsultowały ustalenia Zespołu z ZWO

2. Opiniowanie rozwiązań w zakresie planowania rozwoju regionalnego

Polityka rozwoju stale ewoluuje wraz z rozwojem myśli strategicznej i zmianami uwarunkowań społeczno-gospodarczych. Dialog samorządów ze stroną rządową w sprawach dokumentów strategicznych, nowelizacji ustaw, czy nowych rozwiązań prorozwojowych prowadzony jest od lat. W ostatnich trzech latach był on szczególnie intensywny z uwagi na przygotowanie nowych strategii tj. Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2030 i Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 oraz aktualizacji pozostałych krajowych strategii zintegrowanych. W tej dyskusji strategicznej DRP współpracuje z departamentami merytorycznymi UMWO każdorazowo przygotowując opinie, uwagi i propozycje zmian.

W 2017 roku DRP dwukrotnie (w sierpniu i listopadzie) opiniował projekt System Zarządzania Rozwojem Kraju przekazując każdorazowo uwagi do MliR. Dokument został przyjęty przez Radę Ministrów w październiku 2018 r. W tym samym roku DRP sformułował i przekazał do MliR uwagi do projektu nowelizacji ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, który wprowadzał do obiegu prawnego przepisy pozwalające na wdrożenie ww. systemu w życie. Prace nad nowelizacją ustawy trwają nadal. Druga tura konsultacji rozpoczęła się wiosną 2019 roku, w ramach której DRP przygotował i przekazał opinię województwa

opolskiego do zaproponowanych rozwiązań. Również w 2018 r. sformułowane zostały uwagi do dwóch wersji projektu Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

3. Prace związane z przygotowaniem procesu opracowania nowej Strategii Rozwoju Województwa opolskiego 2030

W 2018 r. rozpoczęto prace nad diagnozą strategiczną województwa opolskiego, przygotowano projekty uchwał związanych z właściwą organizacją procesu, a także zlecono opracowanie koncepcji modelu strategii rozwoju województwa opolskiego. W tym czasie prace miały głównie charakter analityczno-diagnostyczny i służyły przygotowaniu fundamentów do sformułowania części postulatywnej strategii w kolejnym roku.

6.3.2. Badania i analizy rozwoju społeczno-gospodarczego

W 2018 roku zrealizowano lub zlecono zewnętrznym wykonawcom kilkanaście badań, analiz i ekspertyz dotyczących sytuacji społeczno-gospodarczej regionu na potrzeby zapewnienia bieżącej informacji dotyczącej regionu oraz jako podstawy prac nad diagnozą strategiczną. Przykładowymi badaniami i ekspertyzami są:

1. Analiza potencjałów i barier jednostek samorządu terytorialnego w województwie opolskim oraz działań na przyszłość – opinia gmin i powiatów.

Powyższe badanie zrealizowane zostało przez Departament Polityki Regionalnej i Przestrzennej (DRP) we współpracy z samorządami lokalnymi naszego regionu. W przeprowadzonym badaniu samorzady wyraziły swoje opinie na temat własnych potencjałów, barier oraz szans i zagrożeń rozwojowych. Przedstawiły także opinie na temat potencjalnych działań, które na terenie danego samorządu powinny zostać zrealizowane aby przyspieszyć ich rozwój. W badaniu uczestniczyła zdecydowana większość samorządów (na ankiety nie odpowiedziało tylko kilka gmin i dwa powiaty).

2. Województwo opolskie - stan i trendy rozwojowe. Raport za okres 2008-2015.

W roku 2017 Sejmik Województwa przyjął przygotowany przez DRP raport *Województwo opolskie 2008-2015 stan i trendy rozwojowe*. Raport dokonuje syntetycznego opisu regionu w oparciu o najważniejsze wskaźniki społeczno-gospodarcze, głównie w oparciu o statystykę publiczną, ale również np. dane Krajowej Izby Skarbowej. W 2018 roku dane zawarte w raporcie zostały zaktualizowane i tak też będzie w kolejnych latach.

3. Analiza społeczno-ekonomiczna województwa opolskiego w obszarach oddziaływania Europejskiego Funduszu Społecznego.

Opracowanie prezentuje ocenę sytuacji społeczno-gospodarczej w województwie opolskim, w obszarach na które wpływa Europejski Fundusz Społeczny oraz wskazuje na rekomendacje zasadne do wdrożenia w województwie opolskim w obszarze Demografia, Rynek pracy, Integracja społeczna, Edukacja i wykształcenie (zarówno w obecnej perspektywie finansowej, jak i do 2030 roku). Analiza przygotowana została przez DRP we współpracy z Instytucją Zarządzającą RPO WO 2014-2020, Departamentem Zdrowia i Polityki Społecznej oraz Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej, Wojewódzkim Urzędem Pracy w Opolu i Urzędem Statystycznym w Opolu.

4. Analiza powiązań społeczno-gospodarczych i przestrzennych zachodzących w województwie opolskim oraz prognoza wskaźników dla nich istotnych w perspektywie do 2030 roku.

Powyższa analiza stanowi uzupełnienie przywołanego wyżej raportu. Na zamówienie Zarządu Województwa zespół zewnętrznych ekspertów, dokonał pogłębionej analizy powiązań społeczno-gospodarczych i przestrzennych zachodzących w regionie oraz ich wpływu na zachodzące zmiany. Ponadto oszacowano prognozowane wartości kilkudziesięciu wskaźników społeczno-gospodarczych do roku 2030.

5. Produkt krajowy brutto w powiatach województwa opolskiego - wnioski dla polityki regionalnej województwa.

Analiza prezentuje zmiany wartości PKB w ujęciu nominalnym, w przeliczeniu do liczby mieszkańców oraz powierzchni w latach 2004-2016 (najaktualniejsze w czasie przygotowania analizy dane PKB). W trzech częściach analiza prezentuje ujęcie wojewódzkie, subregionalne (oba występujące w bieżącej statystyce publicznej) oraz w autorski sposób szacunek wartości PKB w ujęciu powiatowym. Raport kończy się rekomendacjami dla prowadzenia polityki regionalnej, w tym do prac nad strategią.

Wykonawca zrealizował podobne analizy dla kilku innych województw, co daje dodatkową możliwość dokonania pewnych porównań międzyregionalnych.

Wypełniając obowiązki samorządu województwa, pełniącego rolę Instytucji Zarządzającej RPO WO 2014-2020, wynikające między innymi z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej, opracowany został *Plan ewaluacji RPO WO 2014-2020* przewidujący przeprowadzenie kilkunastu badań ewaluacyjnych, które mają dostarczyć informacji dotyczących efektów wdrażania Programu. Do 2018 roku zrealizowano ewaluacje systemu i kryteriów wyboru projektów oraz rozpoczęto realizację ewaluacji mid-term, czyli oceniającej stan realizacji programu w połowie okresu jego wdrażania.

6.3.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

1. Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego 2018

Zgodnie z przepisami art. 45 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (uopizp), Zarząd Województwa Opolskiego w roku 2018 r. sporządził Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, zawierający przegląd stanu i zmian w zagospodarowaniu przestrzennym w okresie, jaki upłynął od poprzedniego Raportu (2013) oraz ocenę realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wskazanych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego.

Najważniejsze wyniki wykonanego przeglądu wskazują, że w okresie ostatnich lat (2011 - 2018):

- zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym województwa są efektem czynników antropogenicznych. Czynniki naturalne, nie wywarły istotnego piętna na podstawowe elementy strukturalne zagospodarowania województwa;
- zainwestowanie w rozwój regionu ogółem **3,83 mld PLN**, w tym **2,69 mld PLN** dofinansowania UE (wg. stanu z 01.08.2018 r.) tylko w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego 2014 – 2020, w znacznej mierze przeznaczonych na realizację twardych projektów inwestycyjnych, wpłynęło pozytywnie na stan zagospodarowania przestrzennego województwa, w szczególności w zakresie infrastruktury drogowej (budowa i modernizacja dróg) i społecznej (budowa i modernizacja obiektów służby zdrowia, nauki, kultury, sportu), a także infrastruktury technicznej (budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej, urządzeń i obiektów zabezpieczeń przeciwpowodziowych);
- wywołane realizacją inwestycji zmiany zagospodarowania przestrzennego, skutkują poprawą warunków życia mieszkańców regionu, głównie dzięki zwiększeniu dostępności do placówek infrastruktury społecznej, eliminowaniu uciążliwości z terenów mieszkaniowych (obwodnice drogowe), poprawie bezpieczeństwa mieszkańców (inwestycje drogowe i przeciwpowodziowe);
- samorządy podejmowały aktywne działania w sferze planowania przestrzennego. Na poziomie gminnym wszczęto procedury aktualizacyjne dla 63% studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Zwiększeniu o **14,2%** uległ wskaźnik pokrycia gmin województwa planami miejscowymi do poziomu **40,5%**. Już 15 gmin województwa praktycznie w 100% ma pokrycie

planami miejscowymi. Nadal jednak są gminy (12), których pokrycie planami miejscowymi jest bardzo niskie (poniżej 5% ich powierzchni).

Z kolei przeprowadzona ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym uwzględnionych w obowiązującym PZPWO wykazała, że:

- w okresie od 2010 do 2018 roku, tj. w czasie obowiązywania planu województwa spośród 130 **zrealizowano 80 inwestycji** celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, co stanowi **61,5%** ogółu inwestycji uwzględnionych w planie województwa. Jednakże nie oznacza to, że ustalenia planu w zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego zostały zrealizowane w tym procencie, ponieważ czas realizacji wielu inwestycji nie zamyka się w 2018 r. a mają być realizowane w dłuższej perspektywie;
- najwyższe zaawansowanie realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w chwili sporządzania niniejszego raportu (2018), uwzględnionych w PZPWO z 2010 r., osiągnięto w dziedzinie **gospodarki odpadami (100%) i infrastruktury społecznej (93%)**.

2. Konkurs Najlepszego Przestrzeni Publicznej Województwa Opolskiego 2018

W ramach działań związanych z promocją walorów i możliwości rozwojowych województwa, w szczególności ładu przestrzennego, Zarząd Województwa Opolskiego po raz dziesiąty zorganizował i przeprowadził konkurs, którego celem jest promowanie osiągnięć w zakresie zagospodarowania przestrzeni publicznych miast i wsi w województwie opolskim, w tym m.in. wskazanie najlepszych realizacji oraz podniesienie świadomości społecznej w zakresie kształtowania ładu przestrzennego.

Dziesiąta edycja konkursu została przeprowadzona w zmienionej formule - oprócz kategorii przestrzeni, rywalizowano także o nagrodę w dodatkowej kategorii: obiekt użyteczności publicznej. Tradycyjnie swojego laureata wyłonili mieszkańcy regionu w głosowaniu internetowym.

Jubileusz konkursu był także przyczynkiem do przyznania tytułu najlepszej przestrzeni publicznej dziesięciolecia, spośród laureatów nagrody głównej z lat 2008-2016.

Do konkursu o laur najlepszej przestrzeni 2018 zgłoszono 19 przedsięwzięć, polegających na zagospodarowaniu lub zrewaloryzowaniu ogólnodostępnych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, bulwarów, skwerów, zieleńców, obiektów użyteczności publicznej.

Rozstrzygnięcie konkursu miało miejsce podczas uroczystej gali w dniu 26 września w sali im. Orła Białego w siedzibie UMWO. Wydarzeniu towarzyszyła wystawa przedstawiająca dorobek dziesięciu lat konkursu.

3. Koordynacja planowania przestrzennego

W roku 2018 Zarząd Województwa Opolskiego realizując zadania z zakresu kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, podjął łącznie:

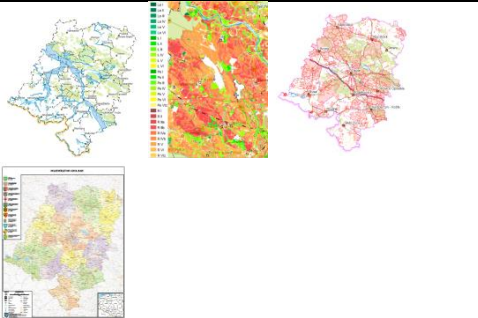

- 100 uchwał w sprawach zgłoszenia wniosków do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (10) oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (90);
- 252 postanowień w sprawach: uzgodnienia projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (15), uzgodnienia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (192), zaopiniowania wniosku w sprawie lokalizacji inwestycji (30);
- 10 decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie odmowy uzgodnienia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z wynikami audytu krajobrazowego.

4. Zmiana Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego

Realizując zadania z zakresu kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie kontynuowano prace nad projektem zmiany PZPWO, w tym przeprowadzono konsultacje, rozpatrzono zgłoszone uwagi i wnioski oraz uzyskano wymagane uzgodnienia i opinie.

6.3.4. Geodezja i kartografia

Samorząd województwa odpowiada za prowadzenie i udostępnianie zbiorów danych przestrzennych Regionalnej Infrastruktury Informacji Przestrzennej (RIIP) specyficznych dla regionu pod względem skali, tematu i obszaru. Głównym elementem RIIP, w którym publikowane są zbiory danych w postaci usług jest **geoportal RIIP** www.mapy.opolskie.pl Zbiory danych RIIP są częścią wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Są one aktualizowane na bieżąco i należą do nich m.in.:

Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT10k oraz tworzone na jej podstawie Mapy Topograficzne 1:10 000	
Opolskie Dane Tematyczne m.in.: Struktura użytkowania gruntów, Struktura władania gruntami, Zasięgi miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, Powódź 1997, Powódź 2010	
Geoportal Usługi geoinformacyjne (np.WMS)	

Aktualność i użyteczność prowadzonych baz danych przestrzennych weryfikowana jest na bieżąco przy współpracy z Głównym Geodetą Kraju, organami służby geodezyjnej i kartograficznej szczebla wojewódzkiego i powiatowego, organami administracji szczebla gminnego a także służbami dbającymi o bezpieczeństwo w regionie. Kluczowe bazy przestrzenne BDOT 10k zostały zaktualizowane w latach 2017-2018 w 60%, a obecnie 40 % obszaru województwa jest w trakcie aktualizacji.

Cyklicznie analizowane są zmiany w strukturze agrarnej oraz zmiany w sposobie użytkowania gruntów oraz ich bonitacji. Wyniki tych analiz dostępne są w geoportalu RIIP.

Prace scaleniowo-wymienne zakończyły się w powiecie opolskim. Obecnie trwają prace w powiatach: oleskim, nyskim i namysłowskim.

Cyfryzacja oraz coraz większa mobilność mieszkańców regionu wymagają dostosowania usług świadczonych przez administrację publiczną w zakresie sposobu i czasu ich realizacji. Aby sprostać temu zadaniu województwo opolskie współpracuje z wszystkimi powiatami regionu w ramach projektu pn. "E-usługi cyfrowych zasobów geodezyjnych i kartograficznych województwa opolskiego". Wymiernym rezultatem projektu jest utworzenie nowego Geoportalu oraz innowacyjnego Centrum Usług Wspólnych zapewniających dostęp online do przeglądania i zamawiania danych geodezyjnych i kartograficznych (m.in. działki, budynki, mapy topograficzne) za pomocą nowoczesnych e-usług.

6.4. INFRASTRUKTURA I GOSPODARKA

6.4.1. Infrastruktura

Infrastruktura to przebiegające przez region drogi, linie kolejowe, śródlądowa droga wodna oparta o rzekę Odre, a także sieci elektroenergetyczne oraz gazociągi przesyłowe i dystrybucyjne.

Najważniejszą jednostką Samorządu Województwa Opolskiego realizującą działania infrastrukturalne jest Zarząd Dróg Wojewódzkich w Opolu, nadzorowany przez Departament Infrastruktury i Gospodarki (DIG). Ze względu na skalę podejmowanych przedsięwzięć i ich rozmieszczenie w przestrzeni regionu władze województwa ściśle współpracują z samorządami lokalnymi i agendami rządowymi odpowiadającymi za drogi krajowe i linie kolejowe przebiegające przez region.

1. Plan Transportowy Województwa Opolskiego 2020 (z perspektywą do 2025 r.)

Dokument opracowany w 2016 roku wyznaczający kierunki rozwoju systemu transportowego województwa opolskiego w okresie programowania 2014-2020 oraz wskazujący działania do realizacji w perspektywie do 2025 roku. Celem opracowania jest zaplanowanie w województwie opolskim efektywnego systemu transportowego, otwartego na nowoczesną infrastrukturę drogową, kolejową, wodną. Przedmiotowy dokument stanowił podstawę do pozyskania środków na inwestycje w ciągu dróg wojewódzkich w ramach RPO WO 2014-2020.

2. Wybrane najważniejsze przedsięwzięcia w obszarze infrastruktury realizowane w ramach RPO WO 2014-2020:

- Budowa obwodnicy m. Malni i Choruli w ciągu drogi wojewódzkiej nr 423
 - Długość trasy obwodnicy wynosić będzie 6,16 km
 - Okres realizacji: VII/2016 - VI/2019
 - Wartość zadania: **45 182 052,51 zł** w tym (EFRR - 38 403 798,14 zł, BP – 4 518 094,55 zł, wkład własny UMWO – 2 200 159,82 zł, wkład Powiatu Krapkowickiego – 60 000,00 zł).
- Budowa obwodnicy Dobrodzienia w ciągu drogi wojewódzkiej nr 901
 - Budowa obwodnicy ok. 3,82 km wraz z przebudową istniejącej drogi wojewódzkiej na dł. ok. 1,87 km.
 - Okres realizacji: VII/2018 - IX/2020
 - Wartość zadania: **66 032 872,00 zł** w tym (EFRR – 56 127 941,20 zł, BP – 6 603 287,20 zł, wkład własny UMWO – 3 301 643,60 zł).
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 414: Aleja Lipowa, Lubrza-Prudnik, Biała-Dobroszewice
 - Budowa nowego śladu drogi wojewódzkiej o długości 2,55 km
 - Okres realizacji: VII/2018 - XII/2019
 - Wartość zadania: **35 619 446,00 zł** w tym (EFRR – 30 276 529,10 zł, BP – 3 561 944,60 zł, wkład własny UMWO – 1 780 972,30 zł).
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 416 w m. Nowa Cerekwia - przebudowa drogi wojewódzkiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na odcinku 2,63 km.
 - Okres realizacji: III/2018 – VI/2019
 - Wartość zadania: **12 858 812,33 zł** w tym (EFRR – 10 929 990,47 zł, BP – 1 285 881,23 zł, wkład własny UMWO – 607 940,63 zł, wkład Gminy Kietrz – 35 000,00 zł).
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 409 w m. Moszna - przebudowa drogi wojewódzkiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na odcinku 2,45 km.

- Okres realizacji: XII/2017 - XII/2018
- Wartość zadania: **13 881 827,83 zł** w tym (EFRR – 11 799 553,65 zł, BP – 1 388 182,78 zł, wkład własny UMWO – 607 677,21 zł, wkład Gminy Strzeleczyki – 86 414,19 zł).
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 419 w miejscowości Branice - przebudowa drogi wojewódzkiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na długości 2,87 km.
 - Okres realizacji: IX/2017 - XII/2018
 - Wartość zadania: **12 651 277,73 zł** w tym (EFRR – 10 753 585,56 zł, BP – 1 012 102,17 zł, wkład własny UMWO – 885 589,40 zł).
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 901 na odcinku Kielcza-granica województwa - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odc. Kielcza - granica województwa na długości 3,45 km.
 - Okres realizacji: VIII/2017 - XI/2018
 - Wartość zadania: **6 924 814,18 zł** w tym (EFRR – 5 886 092,04 zł, BP – 692 481,41 zł, wkład własny UMWO – 346 240,73 zł).
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 405 na odc. Niemodlin-Wydrowice oraz na odc. Tułowice-Tułowice Małe - przebudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 1,81 km.
 - Okres realizacji: VIII/2017 - XII/2018
 - Wartość zadania: **11 057 383,78 zł** w tym (EFRR – 9 398 776,21 zł, BP – 1 105 738,37 zł, wkład własny UMWO – 552 869,20 zł).
- Rozbudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 494 w m. Świercze - przebudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 1,19 km wraz z infrastrukturą towarzyszącą.
 - Okres realizacji: XII/2017 - XII/2018
 - Wartość zadania: **13 651 411,36 zł** w tym (EFRR – 11 603 699,65 zł, BP – 1 365 141,13 zł, wkład własny UMWO – 410 070,58 zł, wkład Gminy Olesno – 272 500,00 zł).
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 454 wraz z budową ciągu pieszo - rowerowego w m. Pokój - przebudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 1,09 km wraz z infrastrukturą towarzyszącą.
 - Okres realizacji: V/2018 - XII/2018
 - Wartość zadania: **6 362 153,24 zł** w tym (EFRR – 5 407 830,25 zł, BP – 636 215,32 zł, wkład własny UMWO – 318 107,67 zł).
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 417 wraz z budową mostu w m. Racławice Śląskie - rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 0,92 km wraz z budową mostu w nowej lokalizacji oraz infrastrukturą towarzyszącą.
 - Okres realizacji: II/2015 - XI/2018
 - Wartość zadania: **11 687 510,88 zł** w tym (EFRR – 9 934 384,24 zł, BP – 1 168 751,08 zł, wkład własny UMWO – 584 375,56 zł).
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 401 w m. Przylesie - przebudowa istniejącego odcinka drogi wojewódzkiej na odcinku o długości 2,42 km.
 - Okres realizacji: VIII/2017 - XI/2018
 - Wartość zadania: **8 905 348,34 zł** w tym (EFRR – 7 569 546,08 zł, BP – 650 090,42 zł, wkład własny UMWO – 470 711,84 zł, wkład Gminy Olszanka – 215 000,00 zł).
- Rewitalizacja linii kolejowej nr 287 Nysa – Opole
 - Okres realizacji: 2017-2020
 - Wartość ogółem: **154 423 591,90 zł**

- Wydatki kwalifikowalne: 125 479 835,69 zł; Dofinansowanie w ramach RPO WO: 104 407 379,48 zł
- Kontrakt jest podzielony na 4 odcinki: Opole Zachodnie – Komprachcice, Komprachcice – Szydłów, Szydłów – Łambinowice oraz Łambinowice – Nysa.
- Dzięki inwestycji podróż z Nysy do Opola skróci się do około 1h, nastąpi również poprawa komfortu podróżowania.

3. Pozostałe przedsięwzięcia istotne z punktu widzenia rozwoju regionu w obszarze infrastruktury:

- **Planowanie zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe** - w ramach przedsięwzięcia w 2018 roku wydano m.in.: opinie w zakresie gminnych planów zaopatrzenia w ciepło i energię, opinie w sprawie udzielenia przedsiębiorcom promesy koncesji i koncesji na wytwarzanie, magazynowanie, obrót energią elektryczną, paliwami, ciepłem, OZE oraz opinie w zakresie planów rozwojowych przedsiębiorstw energetycznych na obszarze województwa opolskiego.
- **Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego przy realizacji zadań ze środków RPO WO 2014-2020 w ramach strategii niskoemisyjnych na terenie województwa opolskiego** - zadania te podlegają głównie na budowie ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych jak i budowie centrów przesiadkowych. W 2018 roku województwo opolskie było partnerem w 3 tego typu projektach.
- **Realizacja zadań z jednostkami samorządów terytorialnych z zakresu przebudowy, rozbudowy lub remontu dróg i chodników** - w 2018 r pozyskano łącznie **3 739 350 zł** z 21 gmin na różnego rodzaju przedsięwzięcia w ciągu dróg wojewódzkich (remonty nawierzchni, remonty chodników, dofinansowanie do wkładów własnych zadań unijnych, przygotowanie dokumentacji dla przyszłych zadań inwestycyjnych).

6.4.2. Gospodarka

Ważnym element w zakresie polityki rozwoju województwa opolskiego jest gospodarka. Województwo opolskie działania na rzecz rozwoju gospodarki regionu realizuje poprzez swoje jednostki tj. Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki i Opolski Regionalny Fundusz Rozwoju nadzorowane przez DIG.

1. Regionalna Strategia Innowacji Województwa Opolskiego do roku 2020 (RSIWO 2020)

RSIWO 2020 została przyjęta przez Zarząd Województwa 1 lipca 2014 roku i określa trzy główne wyzwania zidentyfikowane dla dalszego wzmocnienia potencjału innowacyjnego województwa opolskiego. Jednocześnie, zgodnie z wymogami Komisji Europejskiej w ramach RSIWO określone zostały obszary tzw. specjalizacji inteligentnej dla województwa opolskiego:

- Technologie chemiczne (zrównoważone),
- Zrównoważone technologie budownictwa i drewna,
- Technologie przemysłu maszynowego i metalowego,
- Technologie przemysłu energetycznego (w tym OZE, poprawa efektywności energetycznej),
- Technologie rolno-spożywcze,
- Procesy i produkty ochrony zdrowia i środowiska.

2. Fundusz Pożyczkowy przy Opolskim Regionalnym Funduszu Rozwoju

Fundusz to instrument finansowy adresowany do małych i średnich firm z terenu województwa opolskiego zasilony wkładem finansowym pochodzącym ze środków zwróconych z obsługi umowy o dofinansowanie nr RPOP.01.02.00-16-003/09-00 z dnia 9.12.2009r. w ramach RPO WO 2007-2013.

3. Działalność Opolskiego Centrum Rozwoju i Gospodarki

- **promesy i dotacje na usługi specjalistyczne** - wsparcie dla firm w postaci promes albo dotacji udzielane z RPO WO 2014-2020. W puli jest 18,6 mln zł. Dotychczas podpisano 12 umów z firmami na kwotę 600 tys. zł. Okres realizacji 2014-2020;
- **wsparcie na doradztwo i szkolenia** - w puli jest 26 mln zł. Wsparcie ma trafić do ponad 1200 firm i prawie 6 tys. pracowników firm. Dotychczas podpisano 390 umów dla małych i średnich firm na kwotę dofinansowania w wysokości 1,5 mln zł. Okres realizacji 2018-2021;
- **projekt „Opolskie szkolnictwo zawodowe dla rynku pracy”** - projekt współrealizowany przez Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji i OCRG. Służy nawiązywaniu i podtrzymywaniu współpracy opolskich firm z wszystkimi szkołami zawodowymi i technicznymi z regionu (51). Na jego realizację przeznaczono 36,9 mln zł. Okres realizacji 2013-2022;
- **opiekunowie firm** - 9-osobowy zespół pracowników OCRG, którzy przez bezpośredni kontakt w terenie, docierają do przedsiębiorców z ofertą i informacją dotyczącą wsparcia finansowego z funduszy europejskich. Dotychczas zorganizowano 50 spotkań. Okres realizacji od września 2018 roku;
- **wsparcie przedsiębiorczości w ramach RPO WO 2014-2020** - na konta przedsiębiorców od stycznia do połowy grudnia 2018 r. trafiło ponad **100 mln zł**. Wraz z wypłatami do BGK kwota wypłaconych unijnych pieniędzy sięgnęła **164,2 mln zł**. Okres realizacji 2014-2020;
- **nabory w ramach RPO WO 2014-2020** - OCRG ogłosiło w 2018 roku 5 naborów, a rozstrzygnęło 4. W tych 4 rozstrzygniętych naborach rozdzielono prawie **28 mln zł dofinansowując 94 projekty**. Okres realizacji 2014-2020;
- **nowe inwestycje** - w 2018 roku 6 inwestorów podjęło decyzje inwestycyjne w regionie na łączną kwotę prawie **3 miliardów złotych**. Dzięki nim ma powstać w sumie **1600 miejsc pracy** (największa z nich to inwestycja belgijskiej firmy Umicore w Nysie).

6.4.3. Transport

Transport jest jednym z najważniejszych czynników wpływających na jakość życia mieszkańców i rozwój gospodarczy regionu. Kluczową rolę w tym obszarze odgrywa transport publiczny warunkujący zrównoważony rozwój systemów komunikacyjnych miast oraz terenów wiejskich. Dostępność i jakość, świadczonych usług pasażerskich przewozów kolejowych i autobusowych decyduje o sprawności funkcjonowania całego regionu, dlatego rynek przewozów musi być traktowany jako system wzajemnie powiązanych ze sobą elementów.

1. Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Opolskiego

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Opolskiego został przyjęty przez Sejmik Województwa Opolskiego w 2014 roku. Zakłada on poprawę dostępności komunikacyjnej regionu z wykorzystaniem potencjału układu sieci kolejowej oraz integrację transportu kolejowego i autobusowego. Służyć to ma zwiększeniu liczby pasażerów w publicznym transporcie

zbiorowym. W Planie określono (w ramach sieci linii użyteczności publicznej) linie komunikacyjne, które będą obsługiwane wyłącznie przez transport kolejowy (14 linii), wyłącznie przez transport autobusowy (48 linii) i linie obsługiwane przez transport kolejowy i autobusowy (15 linii).

2. Wybrane najważniejsze przedsięwzięcia i zadania w obszarze transportu:

▪ Regionalne przewozy kolejowe

Województwo opolskie w ramach ustawowych kompetencji organizuje kolejowe regionalne przewozy pasażerskie i jest jednym z siedemnastu współwłaścicieli spółki Przewozy Regionalne. W 2015 roku władze regionalne podpisały ze spółką umowę o świadczenie usług publicznych w zakresie kolejowych przewozów pasażerskich na lata 2015-2020 na kwotę 220 000 000 zł.

W celu podniesienia jakości i standardów usług transportu kolejowego województwo opolskie od 2004 roku zakupiło 11 spalinowych pojazdów szynowych oraz 11 elektrycznych pojazdów trakcyjnych wyposażonych m.in. w klimatyzację, system informacji pasażerskiej oraz przystosowane do przewozu osób o ograniczonej sprawności ruchowej.

▪ „Opolskie mobilne! – usprawnienie transportu zbiorowego regionu i aglomeracji opolskiej” i „II etap Opolskie mobilne!”

W ramach projektu zakupiono 7 trzyczłonowych elektrycznych zespołów trakcyjnych do wykorzystania na zmodernizowanych liniach województwa opolskiego. Projekt był realizowany w latach 2016-2018 i finansowany z czterech źródeł: budżetu województwa opolskiego w kwocie ok. 13,5 mln zł (w tym zewnętrzne: rezerwa celowa budżetu państwa w wysokości ok. 7,3 mln zł i Funduszu Kolejowego ok. 1,8 mln zł) oraz EFRR w ramach RPO WO 2014-2020 w wysokości 75,5 mln zł. Jego celem było zwiększenie mobilności mieszkańców województwa opolskiego w dojazdach do pracy, szkół, uczelni wyższych oraz instytucji użyteczności publicznej, a także turystów, uczestników imprez kulturalnych i sportowych. Nowe pociągi poprawiły komfort i bezpieczeństwo podróżowania, ich zakup zmniejszył koszty eksploatacyjne i skrócił czas podróży.

Łączna wartość ww. projektów wyniosła 89 mln zł.

▪ Zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych oraz regularnych specjalnych w krajowym transporcie drogowym osób - Marszałek Województwa Opolskiego udziela zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych oraz regularnych specjalnych w krajowym transporcie drogowym osób. Na dzień 31 grudnia 2018 roku w regionie funkcjonowało 36 przewoźników posiadających 225 zezwoleń wydanych na wykonywanie regularnych i regularnych specjalnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym.

▪ Dopłaty do przewozów z tytułu stosowania obowiązujących ulg ustawowych w przewozach pasażerskich - województwo opolskie przekazuje przewoźnikom, wykonującym krajowe autobusowe przewozy pasażerskie, dopłaty do przewozów z tytułu stosowania obowiązujących ustawowych ulg w przewozach pasażerskich. Koszty te pokrywane są ze środków budżetu państwa. W 2018 roku 27 przewoźników drogowych otrzymało dopłaty na łączną kwotę **24 464 138,34 zł**.

6.4.4. Bezpieczeństwo ruchu drogowego (BRD)

Działania samorządu województwa w zakresie bezpieczeństwa ruchu na drogach wojewódzkich realizowane są m.in. poprzez promocję ruchu rowerowego w regionie, współpracę z samorządami lokalnymi oraz inwestycje i remonty poprawiające bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów. W zakresie Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego województwo opolskie współpracuje z Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego, Policją oraz różnego rodzaju stowarzyszeniami. Zadania na rzecz poprawy bezpieczeństwa prowadzone są

także poprzez Opolską Wojewódzką Radę Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, która funkcjonuje jako wojewódzki zespół koordynacyjny w sprawach bezpieczeństwa ruchu drogowego.

1. Opolska Polityka Rowerowa

Opolska Polityka Rowerowa to dokument opracowany w 2018 roku wyznaczający kierunki rozwoju systemu rowerowego na terenie województwa opolskiego. Celem opracowania jest zwiększenie efektywności działań na rzecz: wzrostu ruchu rowerowego, poprawy bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego i stworzenie warunków dla rozwoju transportu rowerowego jako podstawowego elementu zrównoważonego systemu transportowego.

2. Wybrane najważniejsze przedsięwzięcia i zadania w obszarze bezpieczeństwa ruchu drogowego:

- **Analiza bezpieczeństwa ruchu drogowego** opracowana w 2018 roku obejmuje:
 - analizę wypadków drogowych na drogach wojewódzkich,
 - lokalizację wypadków drogowych, przyczyny ich wystąpienia oraz liczbę uczestników zdarzeń.Analiza wskazuje miejsca kumulacji wypadków na drogach wojewódzkich. W jej efekcie wiadomo gdzie należy wprowadzić odpowiednie oznakowanie lub zrealizować inwestycje w celu wyeliminowania powtarzających się zdarzeń drogowych.
- **Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego** - działa przy Marszałku Województwa Opolskiego i zajmuje się m.in. analizą projektów organizacji ruchu (514 projektów), rozpatruje wnioski dotyczące organizacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego (190 wniosków) i uzgadnia trasy pielgrzymek (19 tras).
- **Bezpieczne przejścia dla pieszych** - Program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020” realizowany jest przez Ministerstwo Spraw wewnętrznych i Administracji. W jego ramach dofinansowanie otrzymały projekty polegające na „wzmocnieniu oznakowania” i właściwym oświetleniu przejść dla pieszych na:
 - drodze wojewódzkiej nr 401 w m. Kolnica,
 - drodze wojewódzkiej nr 422 w m. Łany,
 - drodze wojewódzkiej nr 423 w m. Przywory.Realizacja zadania: 2018 rok
 - łącznie otrzymano 163 764,00 zł dotacji, wkład własny wyniósł 18 186,00 zł.
- **Program GRANT BRD** - w ramach programu zrealizowano 15 projektów propagujących bezpieczeństwo ruchu drogowego na terenie województwa opolskiego na łączną kwotę 95 412,20 zł. Program realizowany jest w ramach działalności Opolskiej Wojewódzkiej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.
- **Utworzenie Oddziału Terenowego WORD Opole w Nysie** – dzięki temu rozwiązaniu mieszkańcy okolic Nysy mogą w tańszy i prostszy sposób zdobyć prawo jazdy kategorii B.

6.4.5. Samorządowy Rok Rzeki Odry

Władze województwa doceniając znaczenie i potencjał rzeki Odry dla rozwoju gospodarczego i turystyki w regionie włączyły się w szereg przedsięwzięć i inicjatyw związanych wykorzystaniem tego szlaku wodnego przez samorząd województwa i samorządy lokalne, ale również przez prywatny biznes, zwłaszcza branży turystycznej i stoczniowej. Najważniejsze działania podjęte w tej dziedzinie to:

- Ustanowienie roku 2018 **Samorządowym Rokiem Rzeki Odry** - W lutym 2018 r. we Wrocławiu przedstawiciele województw nadodrzańskich podpisali list intencyjny w sprawie współdziałania

w ramach Roku. W maju 2018 r. w UMWO zorganizowano spotkanie przedstawicieli gmin nadodrzańskich oraz instytucji i organizacji związanych z turystyką odrzańską.

- **Blue-Velo** - W kwietniu 2018 roku podczas Rowerowego Forum Metropolitalnego we Wrocławiu przedstawiciele województw: śląskiego, opolskiego, dolnośląskiego, lubuskiego oraz zachodniopomorskiego podpisali list intencyjny potwierdzający wolę współpracy na rzecz realizacji, promocji i utrzymania **Blue Velo – Odrzańskiej Trasy Rowerowej**. Trasa ta ma prowadzić wzdłuż Odry na całym jej polskim przebiegu: od Górnego Śląska aż po Bałtyk.
- Wsparcie organizacyjne i finansowe samorządu wielu imprez i przedsięwzięć związanych z Odrą np. XIX edycji spływu „Pływadła”, w którym uczestniczyło 65 załóg z Polski, Czech i Niemiec z finałem w Kędzierzynie-Koźlu.

6.5. KULTURA, SPORT, TURYSTYKA

6.5.1. Kultura

Jednym z ustawowych obowiązków samorządu województwa jest wspieranie rozwoju kultury oraz opieka nad dziedzictwem kulturowym i jego racjonalne wykorzystanie. Zadania w tej dziedzinie realizują Departament Kultury Sportu i Turystyki (DKS) oraz nadzorowane przez niego wojewódzkie samorządowe instytucje kultury.

1. Program Opieki Nad Zabytkami Województwa Opolskiego na lata 2016-2019

Program Opieki nad Zabytkami Województwa Opolskiego na lata 2016-2019 został przyjęty przez Sejmik Województwa Opolskiego w 2016 roku. Program określa m.in. podstawy prawne ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, zawiera charakterystykę i ocenę dziedzictwa kulturowego województwa, wyznacza cele i priorytety polityki województwa w tym zakresie oraz określa możliwości finansowania działań. Jego realizacja ma m.in. powstrzymać degradację zabytków i poprawić ich stan zachowania. W 2018 roku zostało przygotowane i przedstawione Sejmikowi Województwa Opolskiego sprawozdanie z realizacji Programu za lata 2016-2017.

W 2018 roku na realizację zadań publicznych województwa opolskiego w zakresie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków przyznano **19 dotacji na łączną kwotę 300 000 zł**.

2. Wybrane najważniejsze przedsięwzięcia i zadania w obszarze kultury

W 2018 roku realizowano przedsięwzięcia kulturalne, które jednocześnie promowały region i rozwijały kulturę Śląska Opolskiego. Wspierane były też inicjatywy kulturotwórcze, działalność środowisk twórczych oraz realizacja projektów regionalnych.

- **otwarty konkurs ofert** – w ramach konkursu przyznano dotacje na łączną kwotę blisko **180 000 zł** na organizację: wystaw, konkursów, przeglądów, festiwal i innych;
- **małe granty** - dotacje na łączną kwotę **205 911,81 zł przekazano 28 podmiotom**;
- **Marszałkowskie Talenty** - stypendia artystyczne dla najzdolniejszej młodzieży przyznawane w dziedzinach takich jak: muzyka, plastyka, fotografia, teatr, film, literatura i taniec. W 2017 roku przyznano **13 stypendiów na kwotę 98 800 zł** (7 600 zł na osobę). W 2018 roku przyznano **21 stypendiów na kwotę 159 600** (7 600 zł na osobę);
- **Festiwal Twórczości Artystycznej „Opolskie Szmaragdy”** – przegląd, który promuje dziedzictwo kulturalne regionu oraz popularyzuje lokalną aktywność kulturalną. Biorą w nim udział: amatorskie orkiestry, chóry, zespoły folklorystyczne, grupy kabaretowo-teatralne oraz soliści. Koszt organizacji festiwalu w 2018 r. wyniósł **68 000,00 zł** (ze środków KSOW);
- **nagrody artystyczne „Złota Maską”** – nagrody promujące pracę artystyczną opolskiego środowiska teatralnego i wyróżniające osobowości opolskich teatrów. Wartość nagród - **30 000 zł**;
- **nagrody im. Karola Miarki** - nagrody dla osób, które szczególnie przyczyniły się do upowszechniania kultury i nauki regionu, wnoszące wartości humanistyczne do kultury narodowej w myśl idei propagowanych przez Karola Miarkę. Wartość nagród - **12 000 zł**;
- **nagrody dla Animatorów i Twórców Kultury** - nagroda dla osób fizycznych - społeczników lub osób zawodowo związanych z działalnością kulturalną. Wartość nagród - **42 000 zł**;
- **nagrody za Wydarzenie Muzealne Roku** – nagroda po raz pierwszy przyznana w 2018 roku za osiągnięcia w zakresie działalności muzealnej. Wartość nagrody - **30 000 zł**;

- **Edukacja kulturowa Opolszczyzny - EDUKO 2016-2018** - celem projektu było wzmocnienie roli edukacji kulturowej, uwzględniającej specyficzne uwarunkowania kulturowe i społeczne regionu oraz zainicjowanie sieci współpracy pomiędzy lokalnymi podmiotami sfery kultury i edukacji. Łączna suma dotacji dla projektu EDUKO w latach 2016-2018 wyniosła **735 000 zł**. Łączna suma środków przeznaczonych na konkursy grantowe EDUKO w latach 2016-2018 wyniosła **417 000 zł**;
- **imprezy i wydarzenia** promujące region na łączną kwotę **24 271, 85zł**;
- **nagrody i upominki rzeczowe** dla laureatów imprez regionalnych konkursów, festiwali, przeglądów objętych patronatem marszałka na łączną kwotę **33 278,86 zł**.

3. Instytucje Kultury

DKS sprawuje nadzór nad sześcioma instytucjami kultury, dla których Województwo Opolskie jest organizatorem. Są to:

- Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu;
- Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera;
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki;
- Muzeum Śląska Opolskiego;
- Muzeum Wsi Opolskiej;
- Centralne Muzeum Jeńców Wojennych (współorganizator – MKiDN)

Województwo opolskie nadzoruje również Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu, którego jest współorganizatorem wraz z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Powiatem Brzeskim. Od 1 stycznia 2018 r. województwo opolskie współprowadzi również z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego Centralne Muzeum Jeńców Wojennych.

W 2018 r. wojewódzkie samorządowe instytucje kultury w ramach dotacji otrzymały łącznie **29 416 373,59 zł**.

3.1. Teatr im. Jana Kochanowskiego W Opolu – w 2018 roku w ramach programów MKiDN i Narodowego Centrum Kultury teatr otrzymał dofinansowanie w wysokości **684 655 zł**, przy wkładzie własnym województwa wynoszącym **294 257 zł**. Środki te przeznaczono zarówno na inwestycje (wyposażenia techniczne), jak i na zadania statutowe, np. produkcję spektaklu dla najmłodszych (*Najmłodszy w Kochanowskim*), konkurs edukacyjny (*Twórczo z Teatrem 2018*) czy promowanie literatury z dziedziny utworów dramatycznych (*Dramatoczytanie w Kochanowskim*). Wspólnie z Muzeum Śląska Opolskiego teatr zrealizował nowatorską multimedialną wystawę – mapping prac Jana Cybisa.

3.2. Filharmonia Opolska - jednym z głównych zadań w 2018 roku było wzbogacenie działalności artystycznej Filharmonii m.in. o koncerty w ramach nowego cyklu *Historia muzyki* czy kontynuację koncertów w ramach Strefy *Gwiazd, Polskiej muzyki zapomnianej*. Realizowane były także projekty edukacyjne: *Power of melody, Filharmonia/ostrożnie, wciąga! i Młodzi odkrywcy sekretów nauki*. W ramach inwestycji technicznych zmodernizowano m.in. układ wentylacyjno-klimatyzacyjny w sali koncertowej. Zadania zostały dofinansowane ze środków MKiDN i Instytutu Muzyki i Tańca kwotą **150 700 zł** i z budżetu województwa dotacją w wysokości **123 899 zł**.

3.3. Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki W Opolu – na realizację zadań w 2018 roku Biblioteka otrzymała dotacje z MKiDN w wysokości **242 359 zł** przy wkładzie własnym z budżetu WO **58 688 zł**. Na nowe książki i zbiory specjalistyczne wydano **100 000 zł** (dotacja celowa z budżetu WO). W 2018 roku realizowany był przez WBP oraz innych bibliotekach w regionie projekt promujący czytanie polskiej literatury pn. *Zaczytane Opolskie*. W jego ramach odbyło się 11 spotkań autorskich z czołową polską pisarką, w tym np. z Katarzyną Bondą. W 2018 roku kontynuowano także

wymianę komputerów i oprogramowania na potrzeby działów opracowania, gromadzenia i udostępniania WBP.

3.4. Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu, Muzeum Wsi Opolskiej, Centralne Muzeum Jeńców Wojennych i Muzeum Piastów Śląskich W Brzegu - z budżetu MKiDN na realizację projektów opolskie muzea otrzymały w 2018 roku łącznie **890 421 zł** przy wkładzie własnym z budżetu WO w wysokości **240 696 zł**, w tym m.in.:

- dla Muzeum Wsi Opolskiej zakupiono ołtarz rzeźbiony w formie tryptyku (1973-76) oraz przystosowano budynek administracyjny Muzeum do obsługi osób niepełnosprawnych;
- Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu dzięki dotacji z budżetu WO w wysokości **50 000 zł** zrealizowało wystawę stałą nt. Kresów Wschodnich;
- Muzeum Czynu Powstańczego w Górze Św. Anny Oddział Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu zyskało system audioprzewodników (w języku polskim, niemieckim i angielskim) z możliwością prezentacji dla osób z dysfunkcją wzroku;
- W Muzeum Wsi Opolskiej remontowano zabytkowy spichlerz aranżując jednocześnie jego wnętrza na potrzeby wystawy (zadanie realizowane w cyklu dwuletnim 2018-2019);
- zakupiono 35 rowerów dla wygodnego zwiedzania Miejsca Pamięci Narodowej w Łambinowicach (umożliwiają sprawne poruszanie się po ścieżce edukacyjnej łączącej oddalone od siebie obiekty, cieszą się dużą popularnością wśród zwiedzających, zwłaszcza grup szkolnych).

6.5.2. Kultura fizyczna

Zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie województwa oraz ustawy o sporcie zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego jest tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi sportu. Zadania o charakterze wojewódzkim w zakresie kultury fizycznej wykonuje DKS. W 2018 roku finansowano ustanowione, okresowe stypendia sportowe oraz nagrody i wyróżnienia dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe. Województwo opolskie wspierało dotacjami celowymi z budżetu także kluby sportowe niedziałające w celu osiągnięcia zysku oraz działania samorządów lokalnych w zakresie kultury fizycznej.

1. Program Rozwoju Bazy sportowej Województwa Opolskiego na lata 2013-2018

Program przyjęty został przez Sejmik Województwa Opolskiego, a jego realizacja w ogromnym stopniu poprawiła stan infrastruktury sportowej na terenie województwa. Obejmował on inwestycje w obiektach ogólnodostępnych, w szczególności tych przeznaczonych do masowego uprawiania sportu. Program finansowany był ze środków rządowych, a jego realizacja na poziomie regionalnym zakończyła się w 2018 roku.

Łącznie w latach 2013-2018 w ramach Programu powstało 135 obiektów sportowych za łączną kwotę ponad 336 mln zł dofinansowaną ponad 90 mln zł dotacji. Efekty realizacji Programu to m.in.:

- co najmniej jedna kryta pływalnia w każdym powiecie (najlepszy wynik w kraju),
- pełnowymiarowe sale gimnastyczne w niemal każdej gminie - tylko gminy Lubrza i Łambinowice nie posiadają takich obiektów;
- w 2018 r. zakończono budowę sali gimnastycznej w Zagwizdzu (gmina Murów), hali sportowej w Turawie oraz otwarto halę sportową i krytą pływalnię w Prudniku;
- bazę sportową w regionie tworzy pięć dużych hal sportowych (widownia powyżej 900 miejsc), osiemnaście krytych pływalni, w tym jedna o wymiarach olimpijskich (50 x 25 m), jedna pływalnia typu sportowego (25 x 16 m), dziewięć pływalni standardowych (25 x 12,5 m) i siedem pływalni szkoleniowo – rekreacyjnych (o długości min. 16 m);

- w 51 gminach województwa opolskiego działa 58 kompleksów boisk z programu Orlik 2012 oraz 9 lodowisk w ramach programu Biały Orlik. Od czasu zakończenia programu Orlik, tj. od roku 2012 corocznie na terenie województwa opolskiego powstawało kilkanaście modernizowanych lub nowych boisk wielofunkcyjnych o nawierzchni poliuretanowej i/lub o nawierzchni ze sztucznej trawy, najczęściej przyszkolnych, dofinansowanych także w ramach Programu Rozwoju Bazy Sportowej Województwa Opolskiego;
- co najmniej 13 obiektów lekkoatletycznych w województwie.

2. Wybrane najważniejsze przedsięwzięcia i zadania w obszarze kultury fizycznej

W 2018 roku łączne nakłady samorządu województwa na kulturę fizyczną wyniosły rekordową w ostatnich latach kwotę **6 242 385,08 zł**. Na dofinansowanie zadań publicznych przez organizacje pozarządowe w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej wydatkowano **4 866 836,87 zł**. Łącznie dofinansowano **143 tego typu zadania**.

- dotacja dla **Opolskiej Federacji Sportu** zrzeszającej 34 Okręgowe Związki Sportowe, tworzone przez ponad 200 klubów sportowych na m.in. zgrupowania i szkolenia kadr sportowych województwa opolskiego;
- wsparcie sportu wiejskiego zrzeszonego w **Ludowych Zespołach Sportowych**. W regionie aktywnie działa 320 organizacji sportowych - klubów, zajmujących się sportem masowym i wyczynowym. Organizują one również wiele imprez masowych dla środowisk wiejskich i małych miasteczek;
- **Szkolny Związek Sportowy „OPOLSKIE”** otrzymał dotację na organizację Mistrzostw Województwa Opolskiego (szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych) i Igrzysk Młodzieży Szkolnej w 12-stu dyscyplinach sportowych. Stowarzyszenie realizuje program **Szkolny Klub Sportowy** - czyli dodatkowe zajęcia sportowe dla uczniów szkół podstawowych, który wspiera dotacja w wysokości **990 780, 00 zł** z Ministerstwa Sportu i Turystyki;
- **AZS Klub Uczelniany Politechnika Opolska** – wsparcie przeznaczono m.in. na: szkolenie animatorów sportu, organizację zawodów sportowych, udział w zawodach najwyższej rangi. Wsparcie opolskich zawodników, klubów i wydarzeń sportowych to także efektywna promocja regionu – jego logotypy pojawiły się m.in. na strojach sportowych, bandach, bannerach, plakatach czy biletach w ramach rozgrywek w kraju i zagranicą;
- **Lekkoatletyka dla każdego** - program dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, uczestników zawodów oraz trenerów prowadzących zajęcia. Pozwolił na zakup sprzętu i ćwiczenia 2-4 razy w tygodniu w trzech grupach wiekowych;
- **Narodowy Program Rozwoju Kolarstwa** realizowany dla 180 dzieci z 12 szkółek kolarskich. Program zakładał m.in. prowadzenie zajęć sportowych w 12 szkołkach przez nauczycieli WF, instruktorów lub trenerów kolarstwa;
- **Umiem pływać** - zajęcia z zakresu „nauki pływania” dla uczniów szkół podstawowych klas I – III. Uczestniczyło w nich ok. 1440 uczniów z 44 szkół podstawowych;
- **„Łyżwy + Lodowisko = świetna zabawa”** - zajęcia upowszechniające sporty zimowe, naukę i doskonalenie jazdy na łyżwach dla dzieci i młodzieży województwa opolskiego - uczniów wszystkich typów szkół. W projekcie uczestniczyło ok. 600 uczniów z 21 szkół podstawowych i gimnazjalnych;
- **Shuttle Time** - zajęcia z gry w badminton dla kilkuset uczniów szkół podstawowych;
- coroczne **stypendia sportowe oraz nagrody sportowe** dla zawodników, trenerów oraz innych osób wyróżniających się szczególną aktywnością na rzecz rozwoju i promocji sportu w Województwie Opolskim. W 2018 roku na stypendia i nagrody przeznaczono: **500 000 zł dla 150 stypendystów i 122 000 zł dla 61 nagrodzonych**;

- województwo opolskie corocznie współorganizuje Galę podsumowującą **Plebiscyt „Sportowiec Roku”** i funduje nagrody finansowe dla Sportowca Roku (miejsce I, II, III), Trenera Roku oraz Talentu Roku. W 2018 roku odbyło się 50 lecie Plebiscytu;
- w **najważniejszych obiektach sportowych** województwa opolskiego (w tym m.in. krytej pływalni „Wodna Nuta”, hali widowiskowo-sportowej „STEGU Arena” i innych) w ostatnich latach odbyło się wiele imprez sportowych i rozrywkowych, stale prowadzone są zajęcia i szkolenia sportowe;
- najważniejsze **imprezy i wydarzenia sportowe** to m.in. Maraton Opolski, Opolski Festiwal Skoków, Art. Cup w Lewadzie, wiele imprez biegowych, wyścigów kolarskich i turniejów sportów walki. Także opolskie zespoły uplasowały się w najwyższych ligach rozrywkowych (np.: ZAKSA Kędzierzyn Koźle czy Gwardia Opole).

6.5.3. Turystyka i krajoznawstwo

Ustawowym obowiązkiem samorządu województwa jest wykonywanie zadań o charakterze wojewódzkim w zakresie turystyki. DKS w tym obszarze realizował zarówno zadania własne jak i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Zadania zlecone realizowane były w stosunku do przewodników turystycznych, obiektów hotelarskich oraz przedsiębiorców oferujących, sprzedających i realizujących imprezy turystyczne i powiązane usługi turystyczne. Upowszechnianie turystyki i krajoznawstwa województwa opolskiego wspierano m.in. poprzez organizację zadań promocyjnych z obszaru turystyki, przekazywanie dotacji celowych dla organizacji pozarządowych oraz poprzez członkostwo i udział pracach Opolskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej.

1. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze turystyki i krajoznawstwa

Samorząd Województwa Opolskiego na realizację zadań publicznych w zakresie turystyki i krajoznawstwa w 2018 roku wydał **451 989 zł. (37 umów)**. Środki te zostały przydzielone organizacjom pozarządowym w ramach dotacji pozakonkursowych i otwartych konkursów ofert.

Województwo promowane było na licznych imprezach, wydarzeniach i innych przedsięwzięciach. Były to m.in.

- **imprezy wystawienniczo-targowe** (m.in. ITB Berlin, Targi w Stronę Słońca w Opolu, Dni Polskie w Pradze);
- **popularne imprezy turystyczne** (m.in.: Festiwal, Ognia i Wody, Festiwal Piosenki Turystycznej Kropka, Raj Malucha w Prudniku, Jarmark Średniowieczny w Byczynie);
- **wydawnictwa** promujące regionalne atrakcje turystyczne w 10 wersjach językowych (m.in. *Opolskie Przewodnik*, *Opolskie kwitnące Szlakiem Odry*, *Opolskie Zamki i Pałace*, *Witamy na Śląsku Opolskim*);
- współpraca z **Opolską Regionalną Organizacją Turystyczną**, umożliwiła aktywną promocję produktów i atrakcji turystycznych województwa podczas krajowych i zagranicznych targów, imprez i wydarzeń, w trakcie organizowanych wizyt blogerów i podróży studyjnych dla touroperatorów i dziennikarzy oraz w publikacjach w mediach regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych. Składka członkowska wyniosła **495 600 zł** w 2018 roku;
- w regionie działa już 19 certyfikowanych punktów Informacji Turystycznej. Opolska Regionalna Organizacja Turystyczna prowadząca Opolskie Regionalne Centrum Informacji Turystycznej i portal VISITOPOLSKIE obchodziła w 2018 roku 15-lecie swojego istnienia;
- **Szlak Kulinaryny Opolski Bifyj** - pozwala poznawać Województwo Opolskie „od kuchni” regionalnej, prezentując związane z nią produkty, potrawy i obrzędy;
- do kilkunastu obiektów tworzonego turystycznego **szlaku Opolskich Zamków i Pałaców** dołączyły w 2018 roku 3 kolejne;

- pod koniec 2017 roku 38 osób posiadało uprawnienia przewodnika górskiego, a po uwolnieniu zawodów aktywnie działa grupa około 100 przewodników terenowych. Kwalifikacje posiada ponad 1400 pilotów wycieczek;
- w 2018 roku funkcjonowało w województwie 75 hoteli oferujące ponad 3,5 tys. miejsc noclegowych. W większości są to obiekty 3-gwiazdkowe (49), jeden obiekt jest 5-gwiazdkowy, siedem 4-gwiazdkowych, jednaście 2- i cztery 1-gwiazdkowe. Pozostałe to kempingi. Najwięcej kategoryzowanych obiektów hotelarskich znajdowało się w Opolu i powiecie opolskim a najmniej w powiecie strzeleckim i głubczyckim;
- pod koniec 2018 roku wpis do Rejestru Marszałka Województwa Opolskiego posiadało 88 organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie usług turystycznych, w tym największy w kraju organizator - **BP Nowa ITAKA**.

6.6. ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA

Samorząd województwa opolskiego, w obszarze zdrowia i polityki społecznej realizuje zadania z zakresu:

- promocji i ochrony zdrowia
- pomocy społecznej
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

6.6.1. Promocja i ochrona zdrowia

Na promocję i ochronę zdrowia składają się przede wszystkim: kształtowanie optymalnych dla życia i rozwoju człowieka warunków środowiska materialnego i społecznego, rozwijanie kultury zdrowotnej społeczeństwa i rozwijanie profilaktycznej działalności ochrony zdrowia i innych instytucji. W tym obszarze podejmowane są także działania infrastrukturalne służące podniesieniu standardów usług świadczonych przez podmioty ochrony zdrowia w regionie.

1. Strategia Ochrony Zdrowia dla Województwa opolskiego na lata 2014-2020

W obszarze zdrowia Samorząd Województwa Opolskiego realizuje Strategię Ochrony Zdrowia dla Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. Dokument wyznacza kierunki rozwoju opolskiej ochrony zdrowia oraz definiuje cele strategiczne i operacyjne, które pokazują, jakie działania trzeba podjąć, by stawić czoła współczesnym wyzwaniom w ochronie zdrowia. Finansowanie realizacji działań strategicznych odbywa się w ramach publicznych środków krajowych oraz środków z funduszy strukturalnych.

2. Regionalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Opolskiego

W 2018 roku rozpoczęto prace nad przygotowaniem Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Opolskiego na lata 2019-2020. W obszarze wsparcia zdrowia psychicznego w 2018 roku zrealizowano projekt pn. „Psychoaktywni nasze zdrowie psychiczne - cd” współfinansowany ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Samorządu Województwa Opolskiego. Wartość projektu to **112 500 zł**.

3. Najważniejsze przedsięwzięcia i zadania realizowane w obszarze promocji i ochrony zdrowia

- **Realizacja programów polityki zdrowotnej w ramach RPO WO 2014-2020:**
 - Program zapobiegający chorobom cywilizacyjnym w aspekcie nadwagi, otyłości i cukrzycy wśród mieszkańców Województwa Opolskiego
 - Profilaktyka w kierunku wczesnego wykrywania nowotworu piersi
 - Profilaktyka w kierunku wczesnego wykrywania nowotworu jelita grubego
 - Program poprawy opieki nad matką i dzieckiem, w ramach Programu SSD w województwie opolskim do 2020 roku "Opolskie dla rodziny"
 - Program polityki zdrowotnej w kierunku wczesnego wykrywania human papilloma-virus (HPV) w województwie opolskim na lata 2016-2020
 - Program rehabilitacji medycznej ułatwiającej powroty do pracy

Za realizację programów polityki zdrowotnej w 2018 roku Samorząd Województwa Opolskiego otrzymał nagrodę w konkursie „Zdrowy Samorząd”.

- **Spotkania edukacyjno-profilaktyczne** - w 2018 roku rozpoczęto serię spotkań w ramach akcji Marszałkowski Dzień dla Zdrowia. Spotkania odbywały się w różnych powiatach regionu.

Uczestniczyło w nich od 30-150 osób. Podejmowana tematyka dotyczyła zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej oraz profilaktyki cukrzycy i zapaleniu wątroby typu C (HCV).

▪ **Rozwój placówek ochrony zdrowia**

W ostatnich latach Zarząd Województwa Opolskiego przeznaczał środki inwestycyjne dla podmiotów ochrony zdrowia na zabezpieczenie wkładów własnych do projektów finansowanych ze środków UE.

W 2017 roku była to kwota w wysokości 4 464 957,32 zł co umożliwiło pozyskanie 51 333 421,12 zł dodatkowych środków ze źródeł zewnętrznych, które wspomogły inwestycje w opolskich szpitalach, z czego:

- wartość projektów podmiotów leczniczych, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Opolskie wyniosła - 34 959 549,25 zł. (wkład województwa opolskiego to 2 578 623,38 zł);
- wartość projektów Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Opolu, dla którego podmiotem tworzącym jest Uniwersytet Opolski wyniosła - 16 373 871,87 zł. (wkład województwa opolskiego to 1 886 333,94 zł).

W 2018 roku zabezpieczono środki w wysokości 7 951 353,42 zł co umożliwiło pozyskanie 39 679 938,02 zł ze źródeł zewnętrznych. Dofinansowane projekty są adresowane do wszystkich mieszkańców Opolszczyzny, a same działania projektowe w znaczący sposób wpływają na poprawę jakości świadczonych w województwie usług medycznych, podniesienie ich dostępności, a także podniesienie kwalifikacji i umiejętności kadry medycznej.

- **Restrukturyzacja podmiotów leczniczych** - w latach 2013-2016 przekształcono 4 podmioty lecznicze w **spółki kapitałowe** dla których Województwo Opolskie było podmiotem tworzącym. W 2016 r. władze regionalne zgodziły się na przekazanie PS ZOZ Wojewódzkie Centrum Medyczne w Opolu Uniwersytetowi Opolskiego (Uchwała nr XXII/256/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego) w efekcie czego jednostkę przekształcono w **Uniwersytecki Szpital Kliniczny**.

- **Regionalne ratownictwo medyczne** – w 2018 roku Opolskie Centrum Ratownictwa Medycznego z dotacji otrzymanej z Samorządu Województwa Opolskiego zakupiło nową karetkę wraz z wyposażeniem wartą ok. **460 tys zł**. Województwo opolskie finansuje również „**Budowę bazy Śmigłowcowej Służby Ratownictwa Medycznego (HEMS) Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w miejscowości Polska Nowa Wieś k/Opola**” przewidywanej do ujęcia w systemie ratownictwa Wojewody Opolskiego. Łączne nakłady finansowe w latach 2015-2019 r. wynoszą **7 743 067 zł**.

- **E-usługi w ochronie zdrowia** – wszystkie jednostki ochrony zdrowia z województwa opolskiego, które zawnioskowały o dofinansowanie, otrzymały wsparcie w postaci wkładów własnych do projektów związanych z rozwojem e-usług finansowanych z RPO WO 2014-2020.

6.6.2. Polityka społeczna

Współczesne wyzwania stojące przed krajami Wspólnoty Europejskiej i kryzys „państwa opiekuńczego” wpłynęły na ukształtowanie nowego modelu polityki społecznej. Osiągnięcie założonych celów w polityce społecznej możliwe jest poprzez działania systemowe i długofalowe, przy wykorzystaniu metody planowania strategicznego i monitorowania, a cele polityki społecznej winny uwzględniać priorytety gospodarki, tworząc łącznie zintegrowaną strategię rozwoju regionu.

1. **Wojewódzka Strategia w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2016-2025**

Departament Zdrowia i Polityki Społecznej oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, jako jednostka budżetowa Samorządu Województwa Opolskiego, realizują zadania z obszaru polityki społecznej wykorzystując w tym celu dostępne środki z budżetu województwa oraz funduszy UE.

2. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze polityki społecznej:

- **Wsparcie dla rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze** - w tym obszarze w 2018 realizowane były następujące projekty:
 - *Bliżej rodziny i dziecka – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej*
 - *Bliżej rodziny i dziecka – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej – II Edycja”*
 - *Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej* - celem głównym projektu jest zwiększenie profesjonalizmu kadr Służb Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej wykonujących zadania na terenie makroregionu południowego.
 - *KOOPERACJE 3D - model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin* - celem projektu jest wypracowanie modelu współpracy, zwiększenie kooperacji oraz poprawa współpracy międzyinstytucjonalnej instytucji pomocy i integracji społecznej.
- **Adopcja i rodzicielstwo zastępcze** - w województwie działają dwa ośrodki adopcyjne: publiczny - działający w strukturach Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej oraz niepubliczny - prowadzony przez Diecezjalną Fundację Ochrony Życia – Katolicki Ośrodek Adopcyjny i Opiekuńczy. Prowadzona jest bieżąca współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, przedstawicielami rodzinnej opieki zastępczej, a także upowszechnia się problematykę adopcji i rodzicielstwa zastępczego w mediach.
- **Szkolenia** - w 2018 roku w ramach środków z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zorganizowano trzy szkolenia dla pracowników służb mających bezpośredni kontakt z osobami doświadczającymi przemocy i dla członków zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych realizujących procedurę „Niebieskiej Karty”.
- **Działania i projekty na rzecz osób starszych** - w tej dziedzinie zrealizowano w 2018 roku następujące projekty:
 - *Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne.*
 - *Niezależne życie - wypracowanie standardu i przeprowadzenie pilotażu w zakresie usług mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z chorobami neurologicznymi, w tym z chorobą Alzheimera i chorobą Parkinsona oraz osób starszych.*
 - *Ocena zasobów pomocy społecznej województwa opolskiego w 2017 roku.*
 - *Analiza sytuacji społeczno-ekonomicznej województwa opolskiego w obszarach oddziaływania Europejskiego Funduszu Społecznego.*
 - *Stopień zagrożenia ubóstwem woj. opolskiego wg stanu na 31.12.2017r. Wielowymiarowa analiza porównawcza opracowana na podstawie metody wzorca rozwoju.*
- **Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych** - w 2018 roku w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Opolu realizowane były zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Ze środków PFRON będących w dyspozycji Województwa Opolskiego udzielono 55 dotacji 30 organizacjom pożytku publicznego na łączną kwotę **1 307 938,20 zł, 2 072 000,00 zł** na dofinansowanie kosztów działalności Zakładów Aktywności Zawodowej w Opolu i Branicach, a także **67 135,57 zł** na dofinansowanie robót budowlanych służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych.
- **Ekonomia społeczna** - zadania w tym zakresie określone są szczegółowo w Wojewódzkim Programie Pomocy i Integracji Społecznej oraz Opolskim Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej. W tym obszarze w 2018 realizowane były następujące projekty:

- *Wsparcie dla opolskiego modelu promocji, upowszechniania oraz rozwoju sektora ekonomii społecznej,*
 - *Specjalizacja kadr zatrudnionych w instytucjach pomocy i integracji - I stopień w zawodzie pracownik socjalny,*
 - *Specjalizacja kadr zatrudnionych w instytucjach pomocy i integracji - I stopień w zawodzie pracownik socjalny – II Edycja,*
 - *Inwestycja w poprawę wykształcenia kadr zatrudnionych w instytucjach pomocy i integracji społecznej.*
- **Inne wybrane działania realizujące cele przyjętej polityki społecznej**
- W 2018 roku, w ramach otwartego konkursu ofert organizacjom pozarządowym przyznano dotacje w zakresie pomocy społecznej. Dofinansowanie otrzymały m.in.:
- Opolskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego „Teraz Wieś” w Łosiuwie – 20 000 zł
 - Fundacji na Rzecz Dzieci i Młodzieży „Piastun” w Opolu – 10 000 zł
 - Stowarzyszeniu Bank Żywności w Opolu z siedzibą w Luboszycach – 10 000 zł
 - Stowarzyszeniu „Wigilia dla Samotnych i Bezdomnych” w Opolu – 10 000 zł
- Wspierano między innymi następujące organizacje i przedsięwzięcia:
- Stowarzyszenie Hospicjum Opolskie „Betania”
 - Opolski Oddział Okręgowy PCK – Olimpiada promocji zdrowego stylu życia PCK
 - Stowarzyszenie „Chciej Chcieć” Opole – Opolska Olimpiada Senioralna
 - Fundacja KTOTO zrozumieć Alzheimera– Marszałkowski dzień dla zdrowia „pamiętaj o mnie”
 - Wojewódzkie Towarzystwo Walki z Kalectwem Opole – Aktywny Senior – wycieczka z elementami rehabilitacji
 - Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych „Dobra rodzina” Kędzierzyn-Koźle – wsparcie rodzin i dzieci z pieczy zastępczej – wyjazd terapeutyczno-integracyjny
 - Stowarzyszenie „Babie Lato” Opole –Marszałkowski dzień dla zdrowia „stawiamy na profilaktykę”
 - Akademia Mistrzów Sportu , Mistrzów Życia Poznań – Konferencja „Polubić ruch – nauczyciel wf inspiratorem rodzinnej aktywności fizycznej”
 - Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Zdieszowice – rehabilitacja dzieci
 - Opolskie Stowarzyszenie Rehabilitacji – produkcja filmu instruktażowego oraz prowadzenie szkoleń dotyczących przenoszenia i pozycjonowania osób
 - Towarzystwo Walki z Kalectwem – Marsz po zdrowie, dni osób niepełnosprawnych, „Jarmark Niezwykłości.

6.7. EDUKACJA I RYNEK PRACY

6.7.1. Edukacja

W obszarze edukacji działania realizowane są przez Departament Edukacji i Rynku Pracy (DEP) i wojewódzkie jednostki oświatowe. DEP organizuje konkursy dla dzieci i młodzieży oraz wspiera działania na rzecz podnoszenia poziomu wykształcenia obywateli we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, administracją rządową, uczelniami, organizacjami pozarządowymi, szkołami. Prowadzi nadzór nad procedurą przyznawania nagród i stypendiów Marszałka Województwa Opolskiego. Ponadto realizuje projekty w ramach RPO WO 2014-2020. Wojewódzkie jednostki oświatowe działają w szczególnych obszarach edukacji - kształcą średni personel medyczny oraz pracowników sfery opiekuńczo-socjalnej, świadczą usługi biblioteczne, zajmują się doskonaleniem zawodowym nauczycieli. Ponadto wojewódzka placówka specjalna, realizująca zajęcia dydaktyczne w trzech podmiotach leczniczych na terenie Opolszczyzny, tworzy warunki wspomagające proces leczenia i rewalidacji umożliwiając podopiecznym rozwój i szybki powrót do zdrowia. Dzięki pozyskiwanym środkom unijnym i realizowanym projektom największa wojewódzka jednostka oświatowa, Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji w Opolu, objęła swoją działalnością nie tylko nauczycieli, ale także tysiące uczniów z terenu województwa.

1. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze edukacji:

- **nagrody i stypendia Marszałka Województwa Opolskiego** – w 2018 roku przyznano: 5 stypendiów dla studentów, 4 stypendia dla doktorantów, 30 nagród MWO Prymus Opolszczyzny, 1 nagrodę Professor Opoliensis, 5 nagród za szczególne osiągnięcia w dziedzinie edukacji oraz 4 nagrody organu prowadzącego;
- **granty dla uczelni** województwa opolskiego na zadania dydaktyczno – naukowe. W 2018 r. przyznano **6 grantów na kwotę 50 000 zł**. Ponadto samorząd województwa w latach 2016 – 2017 przekazał Uniwersytetowi Opolskiemu w formie dotacji 1 000 000 zł na utworzenie Collegium Medicum Uniwersytetu Opolskiego.
- **konkursy edukacyjne** – np. „Konkurs Wiedzy o Samorządzie Terytorialnym”, a także konkurs „Młody Samorządowiec w zjednoczonej Europie”, popularyzujące wiedzę o samorządzie terytorialnym;
- **konkurs wiedzy o Unii Europejskiej i regionach partnerskich EUROQUIZZ**, organizowanego przez Radę Regionalną Burgundii-Franche-Comté, współfinansowanego przez Samorząd Województwa Opolskiego (w 2018 r. – 9 000 zł), do którego włączone zostały również regiony partnerskie: **Kraj Środkowoczeski oraz Nadrenia – Palatynat**. Konkurs ma na celu spotkanie się młodych ludzi oraz poznanie instytucji europejskich. Główną nagrodą jest wyjazd zwycięskiej drużyny do Brukseli;
- program stypendialny **pn. „Wspieramy najlepszych.”** Całkowita wartość dofinansowania w programie w ramach EFS wynosi **1 600 000,00 Euro**. W latach 2017-2018 w ramach II edycji programu – „Wspieramy Najlepszych II” na wypłatę stypendiów przeznaczono środki w wysokości blisko **1 300 000 zł, a wsparciem objętych zostało 510 uczniów;**
- projekt kluczowy **„Wsparcie kształcenia zawodowego w kluczowych dla regionu branżach”**, który zaplanowany jest na lata 2015 – 2020. W projekcie bierze udział 9 powiatów i Miasto Opole, a Liderem jest SWO. Budżet projektu wynosi: **30 163 654,18 zł**. W ramach projektu do końca 2018 roku rozliczono środki w wysokości ponad **23 mln zł;**

2. Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji w Opolu

- w 2018 roku na projekty adresowane do szkół z terenu całego województwa jednostka przeznaczyła **ok. 16 mln zł**. Dzięki nim m.in. placówki edukacyjne wyposażono w niezbędne pomoce i materiały dydaktyczne, a dodatkowe kompetencje zyskało tysiące uczniów i setki nauczycieli;
- trzy projekty z serii „**Odkrywcy sekretów nauki**” (dla Aglomeracji Opolskiej oraz dla pozostałej części województwa opolskiego) objęły łącznie **14 tys. uczniów z ponad 260 szkół oraz ok. 1000 nauczycieli**;
- „**Opolskie szkolnictwo zawodowe bliżej rynku pracy 2**” – projekt realizowany wspólnie z Opolskim Centrum Rozwoju Gospodarki - zdobył pierwszą nagrodę w **konkursie VET Excellence Awards 2018 i został uznany za najlepszy w Europie w kategorii „Europejskie fundusze na rzecz doskonałości”**;
- „Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych pn. „Bioróżnorodność Opolszczyzny z lotu ptaka” oraz wzmocnienie infrastruktury edukacji ekologicznej” utworzono w budynku RZPWE przy ul. Duboisa w Opolu pracownie edukacyjne dla dzieci i młodzieży w zakresie edukacji ekologicznej;
- kształcenie uczniów i słuchaczy oraz doskonalenie zawodowe nauczycieli. Szkoły **opuściło 160 absolwentów, w tym prawie 40 uczestników kwalifikacyjnych** kursów zawodowych pozwalających osobom pracującym uzupełnić wykształcenie, przeszkolono **ok. 13 tys. nauczycieli**, zrealizowano kilkaset przedsięwzięć (czytelniczych, edukacyjnych, dydaktycznych, informacyjnych) w ramach działalności wojewódzkiej biblioteki pedagogicznej.

6.7.2. Rynek pracy i rozwój zasobów ludzkich

Zadania samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy realizuje przede wszystkim Wojewódzki Urząd Pracy (WUP). Jego głównym zadaniem jest określanie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w województwie.

1. Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia to przygotowywany corocznie dokument zawierający harmonogram działań podejmowanych przez WUP oraz partnerów na rynku pracy w celu przeciwdziałaniu bezrobociu oraz tworzeniu warunków sprzyjających zatrudnieniu.

2. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze rynku pracy:

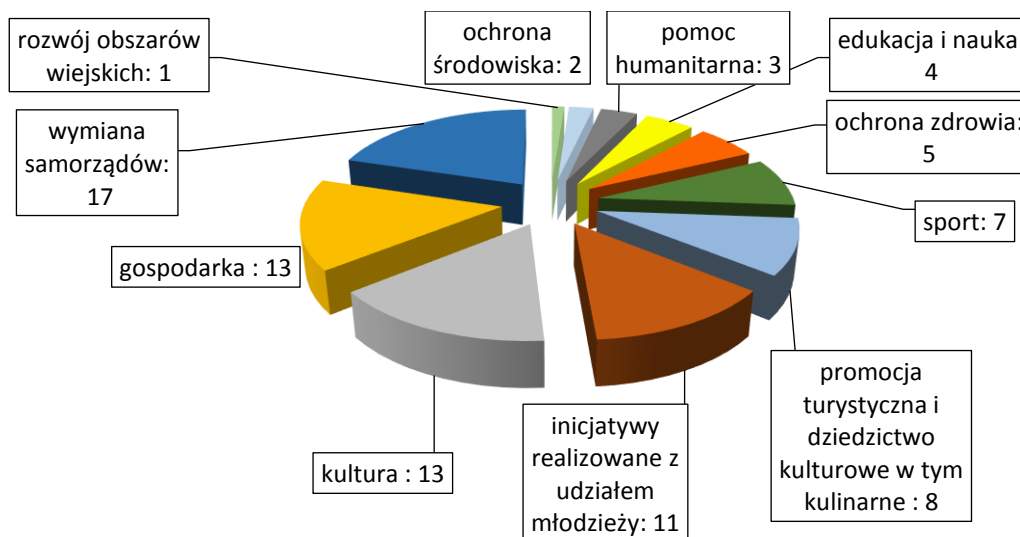
- **Fundusz Pracy** - największe źródło finansowania polityki rynku pracy. Oferuje środki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, w tym na współfinansowanie działań Publicznych Służb Zatrudnienia w ramach projektów EFS. Wojewódzki Urząd Pracy dzieli zasoby Funduszu na poszczególne powiatowe urzędy pracy. **W roku 2018 rozdysponowano na ten cel około 70,6 mln złotych**;
- WUP w Opolu pełni rolę funkcji Instytucji Pośredniczącej dla Działania 1.1 i 1.2 w ramach Osi Priorytetowej I w ramach **PO WER** w województwie opolskim. WUP wybiera, koordynuje oraz nadzoruje realizację projektów powiatowych urzędów pracy oraz innych instytucji rynku pracy. Projekty te zakładają udzielenie wsparcia indywidualnej i kompleksowej aktywizacji zawodowo-edukacyjnej dla osób młodych w wieku 15-29 na terenie województwa opolskiego, tj.: dla pozostających bez pracy, imigrantów, reemigrantów, osób odchodzących z rolnictwa i ich rodzin, tzw. ubogich pracujących, osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych oraz pracujących w ramach umów cywilno-prawnych. **W roku 2018 zatwierdzono wnioski o płatność na łączną kwotę 17,1 mln złotych**;

- **„Opolskie dla rodziców i dzieci”** oraz **„Opolskie dla rodziców i dzieci II”** - projekty wspierające rodziców dzieci do lat 3 w powrocie do pracy po przerwie związanej z opieką nad małym dzieckiem;
- **„Pomysł na starcie kluczem do biznesu”** - udzielanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej;
- realizacja projektów partnerskich w ramach Działania 5.1 RPO „Ochrona różnorodności biologicznej poprzez utworzenie ośrodka zrównoważonego rozwoju w Pokoju, stworzenie planu i programu integralności i spójności regionalnego systemu Natura 2000 oraz podniesienie kompetencji ekologicznych mieszkańców Opolszczyzny” oraz 5.3 „Zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego poprzez rewaloryzację obiektów zabytkowych w Pokoju i działania edukacyjno-informacyjne w województwie opolskim;
- projekt **„Rozwiń swoje skrzydła”** w ramach programu Erasmus+, którego celem jest poprawa kompetencji miękkich pracowników WUP-u.

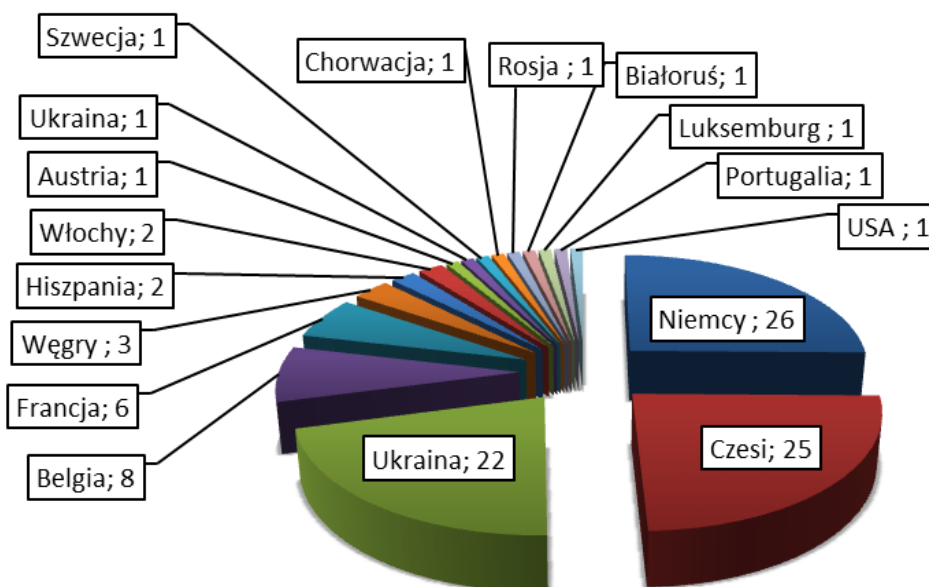
6.8. WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ I PROMOCJA REGIONU

Współpraca zagraniczna województwa opolskiego w roku 2018 prowadzona była zgodnie „Priorytetami Współpracy Zagranicznej Województwa Opolskiego”¹⁵ i stanowiła kontynuację działań i zobowiązań wynikających z umów i kontaktów nawiązanych w ubiegłych latach. W tym okresie zrealizowano **84 projekty z udziałem partnerów z 17 krajów**.

Rysunek 1. Dziedziny współpracy zagranicznej Samorządu Województwa Opolskiego

Rysunek 2. Kierunki współpracy zagranicznej Samorządu Województwa Opolskiego

¹⁵ Przyjęto uchwałą Sejmiku Województwa Opolskiego nr XXVII/316/2017 z dnia 25 kwietnia 2017 r.

1. W 2018 r. realizowano poniższe cele określone w *Priorytetach współpracy z zagranicą Województwa Opolskiego*

▪ **Wspieranie zrównoważonego rozwoju gospodarczego społecznego i kulturalnego województwa opolskiego oraz wzrostu jego konkurencyjności**

Większość działań podejmowanych przez samorząd województwa ma na celu wspieranie rozwoju gospodarczego i społecznego przez umożliwianie udziału w wydarzeniach zagranicznych, wizytach studyjnych i spotkaniach eksperckich, podczas których uczestnicy mają możliwość pozyskać wiedzę i nawiązać partnerstwa, które w długim okresie czasu służą wzrostowi potencjału gospodarczego i społecznego regionu.

Województwo opolskie współpracuje z **12 regionami partnerskimi w 10 krajach**. W 2018 roku region nie zawierał nowych umów, natomiast w 2017 podpisał umowę z nowym partnerem czeskim - Krajem Morawsko-Śląskim. Już w pierwszym roku partnerstwa zrealizowano 10 wspólnych inicjatyw. Trend ten utrzymał się również w 2018 roku i Kraj Morawsko-Śląski stał się jednym z najaktywniejszych partnerów Województwa Opolskiego.

▪ **Wymiana oraz pozyskiwanie wiedzy i doświadczeń regionów partnerskich w zakresie samorządności na szczeblu regionalnym**

Cel realizowany jest przez współpracę Sejmiku Województwa Opolskiego z przedstawicielami władz regionów partnerskich. Spotkania radnych dotyczą zazwyczaj konkretnego obszaru tematycznego - sposobów rozwiązań, regulacji i wdrażania polityk w regionach partnerskich.

W 2018 roku w województwie opolskim zrealizowano **1182 inicjatyw** wspólnie z jednostkami samorządu terytorialnego wszystkich szczebli oraz inne instytucjami. Informacje na ich temat zawiera poniższa tabela:

	gminy	powiaty	województwo	inne instytucje	RAZEM
Liczba inicjatyw	374	94	84	630	1182
Liczba krajów	26	27	17	65	-

▪ **Promocja Polski przez aktywną zagraniczną dyplomację samorządową i współpraca ze środowiskami polonijnymi**

Przedstawiciele województwa opolskiego współpracują z przedstawicielami placówek dyplomatycznych w kraju i zagranicą, m.in. z:

- konsulem RP w Kolonii, Konsulem RFN w Opolu, Ambasadą RP w Brukseli oraz Konsulem Generalnym Rosji, Konsulem honorowym Ukrainy w Opolu, Konsulem Generalnym Ukrainy w Krakowie, Ambasadą Ukrainy, Ambasadą USA;
- organizacjami polonijnymi w tym w Obwodzie Iwano-Frankińskim, w Komitecie Fejer na Węgrzech, w Niemczech, a także z mniejszością polską m.in. na Litwie i Białorusi;
- oraz poprzez **biura Województwa Opolskiego Moguncji i w Brukseli**. Działalność Biura w Moguncji koncentrowała się na działalności informacyjnej i promocyjnej oraz wsparciu opolskich firm i instytucji w nawiązaniu lub rozwijaniu współpracy międzynarodowej. **W 2018r. biuro zrealizowało 22 inicjatywy** wspierając współpracę z Landem Nadrenia Palatynat. Biuro w Brukseli zrealizowało **26 inicjatyw w tym 10 w ramach współpracy Domu Polski Południowej** - wspólnie z województwem śląskim i małopolskim, skupiając się na zagadnieniach dotyczących energetyki, innowacji i zmian demograficznych;

▪ **Działania mające na celu zbliżenie i wzajemne poznanie społeczności województwa opolskiego i regionów partnerskich**

Wszystkie umowy współpracy z regionami priorytetowo traktują kwestie wzajemnego poznania i wspólnych wydarzeń mających na celu wspieranie bezpośrednich kontaktów mieszkańców regionów. Dlatego znaczącym elementem tej współpracy są wydarzenia kulturalne, edukacyjne i wydarzenia skierowane do młodzieży.

W roku 2018 środki samorządu województwa wsparły **75 inicjatyw promocyjnych** jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych, gospodarczych oraz innych na łączną kwotę **305 tys. zł:**

	Org. pozarządowe i gospodarcze	JST	Inne instytucje	RAZEM
Imprezy sportowe	11	5	6	22
Wydarzenia kulturalne	3	5	5	13
Współpraca z zagranicą	20	-	-	20
Inne przedsięwzięcia	8	1	11	20
RAZEM	42	11	22	75

Po kilkuletniej przerwie w 2018 roku ogłoszony został **otwarty konkurs ofert na realizację zadań z zakresu współpracy międzynarodowej**. Kwotą 50.000 zł dofinansowano 20 imprez międzynarodowych. Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem i został również ogłoszony w 2019 roku.

W 2019 roku Zarząd Województwa ogłosił **kolejną edycję konkursu „Partnerstwo bez Granic”**, którego celem jest wyłonienie najciekawszej inicjatywy zagranicznej realizowanej w regionie w ciągu ostatnich 15 lat członkostwa Polski w UE. Impreza będzie doskonałą okazją do podsumowania współpracy zagranicznej na przestrzeni ostatnich lat.

2. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze promocji regionu

▪ **Konkurs „Opolska Marka”**

Jest skierowany do przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie województwa opolskiego. Jego celem jest uhonorowanie i promocja wyróżniających się firm oraz oferowanych przez nie produktów i usług. Corocznie bierze w nim udział kilkadziesiąt firm. W 2018 roku było ich 30, a nagrody przyznano w następujących kategoriach:

- przedsiębiorstwo „Start-up”
- innowacja
- usługa
- promocja regionu
- produkt
- CSR – przedsiębiorstwo dla regionu
- przedsiębiorstwo roku.

Gala finałowa konkursu miała miejsce 18 kwietnia w Filharmonii Opolskiej.

▪ **Obchody Święta Województwa Opolskiego**

Święto Województwa Opolskiego, ustanowione przez Sejmik Województwa Opolskiego w rocznicę utworzenia Łańcucha Nadziei, przypada 7 czerwca. W 2018 roku kulminacyjnym punktem obchodów

był festyn rodzinny w Mosznej, połączony z Festiwalem Twórczości Artystycznej „Opolskie Szmaragdy”. Impreza odbyła się w dniach 8-9 września 2018 r.

▪ **Konkurs Wiedzy o Samorządzie Terytorialnym**

Konkurs jest organizowany cyklicznie od 17 lat i skierowany jest do uczniów opolskich szkół gimnazjalnych. Jego celem jest m.in. szerzenie idei społeczeństwa obywatelskiego, wartości demokratycznych, zachęcanie młodzieży do poszerzania wiedzy o samorządzie i przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. W 2018 roku w konkursie udział wzięło 25 uczniów z 25 opolskich szkół gimnazjalnych.

6.9. ROLNICTWO, ROZWÓJ WSI I OBSZARY WIEJSKIE

6.9.1. Rolnictwo i rozwój wsi

Działania Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi (DRW) w zakresie rolnictwa i obszarów wiejskich wynikają z przepisów prawnych oraz zapisów Strategii rozwoju Województwa Opolskiego do 2020r. i obejmują takie obszary jak: rolnictwo, łowiectwo, rybactwo śródlądowe, ochronę gruntów rolnych i leśnych, w tym dofinansowanie budowy dróg dojazdowych do gruntów rolnych, Program Odnowy Wsi, wsparcie i promocję dziedzictwa kulinarnego oraz promowanie odnawialnych źródeł energii. Od 1 stycznia 2016r. Departament realizuje również zadanie dotyczące ochrony terenów zielonych w mieście Opolu w odniesieniu do nieruchomości będących własnością Miasta Opole. Ponadto od 1 stycznia 2018 r. w Departamencie prowadzony jest proces likwidacji Wojewódzkiego Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Opolu.

1. Program Odnowy Wsi

Działania Samorządu Województwa Opolskiego na obszarach wiejskich skupiają się na działaniach zmierzających do poprawy jakości życia na wsi, sprzyjających rozwojowi lokalnych społeczności, zachowaniu i rozwojowi wielokulturowości, dziedzictwa kulturowego i kulinarnego oraz tradycji regionalnej. Od 1997 roku realizowane są one w ramach Programu Odnowy Wsi, największego i najdłużej działającego w Polsce regionalnego programu aktywizacji społeczności lokalnych. W latach 2004-2016 na opolską wieś trafiło **ponad 131 mln zł z pieniędzy unijnych**, a sołectwa zrealizowały **60 000 projektów o łącznej wartości 350 mln zł**. Samorząd Województwa Opolskiego przekazał na realizację Programu **ponad 7 mln zł**.

2. Program Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego

Opolskie rolnictwo ma duży potencjał i odgrywa znaczącą rolę w strukturze gospodarki regionu. Program Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego ma na celu ocenę w odmian ważniejszych gatunków roślin uprawnych w warunkach klimatycznych województwa opolskiego. Obok sprzyjających warunków naturalnych (takich jak ukształtowanie terenu, warunki klimatyczne i glebowe), ma on istotny wpływ na uzyskiwane od wielu lat przez opolskich rolników bardzo wysokie plony podstawowych ziemiopłodów. W 2018 roku dofinansowano koszty związane z przeprowadzeniem doświadczeń odmianowych dla zbóż ozimych i jarych oraz soi na kwotę **120 tys. zł**.

3. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze rolnictwa i obszarów wiejskich

- **Program Odnowy Wsi** – w 2018r roku w ramach otwartych konkursów ofert udzielono dotacji na realizację 29 zadań w wysokości **282.800 zł**. Ponadto prowadzone były szkolenia, warsztaty, wyjazdy studyjne, na organizację których przeznaczono kwotę **98 028 zł**;
- **imprezy i przedsięwzięcia promujące opolskie tradycje** – Samorząd Województwa Opolskiego corocznie organizuje lub wspiera Dożynki Wojewódzkie, Dożynki Prezydenckie w Spale, Dożynki Diecezjalne na Górze Św. Anny. W 2018r. przeznaczono na ten cel **118 963 zł**;
- **dziedzictwo przyrodnicze** - Samorząd Województwa Opolskiego w ramach projektu „Bioróżnorodność Opolszczyzny - skarbem dziedzictwa przyrodniczego” realizuje zadania zmierzające do zachowania i odtwarzania charakterystycznych układów zadrzewień, w tym alei przydrożnych. Na ten cel w 2018r. wydatkowano kwotę **19.362 zł** i **zasadzono 1344 drzewa owocowe**. Projekt ma na celu także zwiększenie aktywności mieszkańców na rzecz ochrony różnorodności biologicznej na poziomie lokalnym. W ciągu dwóch lat trwania projektu przeprowadzono kilkanaście konkursów o tematyce przyrodniczej, a także odbyły się warsztaty edukacyjne, w których udział wzięło ponad 1600 osób. Powstało 50 koncepcji zagospodarowania terenów wiejskich, w których wykorzystano tradycyjne gatunki, a także rodzime drzewa i krzewy liściaste;

- **Dziedzictwo Kulinarne Opolskie** - Samorząd Województwa Opolskiego wspiera rozwój przedsiębiorczości w sferze pozarolniczej, jako alternatywnej formy zarobkowania poprzez promocję rolników, producentów i restauratorów wytwarzających żywność wysokiej jakości. Od 10 lat te grupy podmiotów zrzeszone są w ramach sieci Dziedzictwo Kulinarne Opolskie. W 2018 roku na rozwój sieci DKO przeznaczono łącznie kwotę **80.400 zł**. Do sieci należy obecnie 70 podmiotów;
- **regionalne przedsięwzięcia o charakterze rolniczym** – prezentują dorobek hodowlany opolskich producentów rolnych. Imprezy te wspiera samorząd województwa poprzez ich współorganizację lub nagradzanie najlepszych hodowców. W 2018r roku przeznaczono na ten cel **33 964 zł**.
- **budowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych** - w 2018 roku środki na dofinansowanie budowy dróg otrzymało 16 gmin na kwotę **2,34 mln zł**. Samorząd Województwa Opolskiego dofinansował także zakup sprzętu informatycznego do prowadzenia ewidencji gruntów i spraw związanych z ochroną gruntów rolnych – w wysokości **65 tys. zł**
- **likwidacja Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Opolu** - z dniem 1 stycznia 2018 r. weszła w życie ustawa Prawo wodne (Dz.U. z 2017 r. poz. 1566 z późn. zm.), na mocy której powstało Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, które przejęło wszystkie zadania dotychczas realizowane przez Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Opolu - jednostkę organizacyjną Samorządu Województwa Opolskiego. Zgodnie z ww. ustawą zadania z zakresu ochrony przeciwpowodziowej terenów rolnych, w tym położonych wzdłuż rzeki Odry są w gestii Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

3. Realizacja zadań ustawowych – najważniejsze wybrane zadania:

- **Łowiectwo** - ustawa z dnia 13 października 2018r. prawo łowieckie (Dz.U. z 2018r. poz. 2033 z późn. zm.).
 - ✓ wyznaczanie obwodów łowieckich - W 2018 r. podjęto prace przygotowawcze w zakresie opracowania projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie podziału województwa opolskiego na obwody łowieckie., zgodnie z art. 27 ww. ustawy:
 - organizacja spotkań z Zarządem Okręgowym PZŁ w Opolu i Częstochowie oraz Administracją Lasów Państwowych (RDLP) przy udziale wszystkich Kół Łowieckich i Nadleśniczych z terenu województwa;
 - konsultacje z poszczególnymi dzierżawcami obwodów łowieckich;
 - powołanie przez Marszałka Województwa Opolskiego Zespołu opiniodawczo-doradczy w zakresie przygotowania projektu uchwały w sprawie podziału województwa opolskiego na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do odpowiednich kategorii;
 - współpraca z Departamentem Polityki Regionalnej i Przestrzennej w zakresie prac analitycznych dla każdego obwodu łowieckiego na terenie województwa zmierzających do utworzenia bazy danych geodezyjno-kartograficznej wg kryteriów określonych ww. ustawie;
 - prace nad ustaleniem granic obwodów łowieckich, w tym w szczególności związane z przebiegiem granicy województwa oraz wniosków kół łowieckich o łączenie obwodów.
 - ✓ odszkodowania za szkody wyrządzone przez zwierzynę łowną na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich – na podstawie art.50 ust.3 ww. ustawy zarząd województwa wypłaca odszkodowania ze środków budżetu państwa. W 2018 roku rozpatrzono 22 zgłoszenia szkód łowieckich, w wyniku których wypłacono kwotę odszkodowań **18 282,63 zł**;
- **Rybnictwo śródlądowe** ustawa z dnia o rybactwie śródlądowym (Dz.U. z 2018r. poz. 1476) – na podstawie art.6 ust.2a DRW realizuje zadania z zakresu rybactwa śródlądowego poprzez nadzorowanie spraw polegających ochronie ichtiofauny, regulowaniu połowu i przepływu ryb oraz

przeprowadza okresowe oceny wszystkich użytkowników rybackich gospodarujących na wodach Skarbu Państwa, zobowiązanych do prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej w obwodach rybackich, ustanowionych w granicach województwa opolskiego. W 2018 r. dokonano oceny prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej w obwodach: Zbiornik Nysa na rzece Nysa Kłodzka nr 4, rzeki Psina nr 1 i rzeki Opawa nr 1.

- **Ochrona terenów zieleni ustawa** z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018r. poz. 1614 z późn. zm.) – na podstawie art.90 ust.2 realizowane są zadania związane wycinką drzew i krzewów, na terenach będących własnością miasta, gdzie prezydent miasta na prawach powiatu sprawuje funkcję starosty. W 2018 roku przeprowadzono 202 postępowania administracyjne związane z wydawaniem zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów, kontroli wykonania nasadzeń zastępczych oraz weryfikacji zgłoszeń wywrotów lub złomów drzew.
- **Uprawy maku niskomorfinowego i konopi włóknistych** ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.) - na podstawie art. 46 ust. 8 ustawy DRW przygotował, a Sejmik Województwa Opolskiego 27 marca 2018 roku przyjął uchwałę określającą powierzchnie upraw konopi włóknistych na terenie wszystkich gmin woj. opolskiego i upraw maku niskomorfinowego na terenie 1 gminy.
- **Ochrona gruntów rolnych i leśnych** ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161 z późn. zm.) - na podstawie art.7 ustawy marszałek województwa opiniuje wnioski wójtów/burmistrzów/prezydentów o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych klas I-III oraz leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa, na cele nierolnicze i nieleśne oraz wyraża zgodę w drodze decyzji administracyjnej na zmianę przeznaczenia na cele nieleśne pozostałych gruntów leśnych. W 2018r roku DRW rozpatrzył 27 wniosków ww. organów i wydał 23 opinie oraz 4 decyzje administracyjne.
- **Wyznaczanie terenów górskich i podgórszych** ustawa z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892) - na podstawie art. 13b ust. 2 ustawy DRW przy współpracy z DRP przygotował, a Sejmik Województwa Opolskiego 20 lutego 2018 roku przyjął uchwałę określającą powierzchnię użytków rolnych położonych powyżej 350m n.p.m. i ich procentowy udział w powierzchni użytków rolnych oraz wskazano 11 miejscowości w woj. opolskim uznanych jako miejscowości podgórskie.

6.9.2. Obszary wiejskie

Obszary wiejskie wspierane są poprzez realizację Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Na realizację działań w ramach Programu Samorząd Województwa Opolskiego otrzymał kwotę w wysokości **222,8 mln PLN**. Od początku realizacji zadań związanych z PROW 2014-2020 do końca 2018 r. ogłoszono **158 naborów wniosków, wpłynęło 980 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 302,2 mln PLN, zawarto 456 umów na kwotę 151 mln PLN, wypłacono środki dla beneficjentów w wysokości 40,6 mln PLN**. Wsparto m.in. takie obszary jak budowa, przebudowa dróg lokalnych, gospodarka wodno-ściekowa czy przedsięwzięcia dotyczące zakładania i rozwijania działalności gospodarczej.

Instrumentem wspierania rozwoju obszarów zależnych od rybactwa jest Program Operacyjny Rybactwo i Morze (PO RYBY 2014-2020). Na realizację działań w ramach PO RYBY na lata 2014-2020 Samorząd Województwa Opolskiego otrzymał kwotę w wysokości **12 mln PLN**. Od początku realizacji zadań związanych z PO RYBY 2014-2020 do końca 2018 r. ogłoszono 30 **naborów wniosków, w ramach których wpłynęło 53 wnioski o dofinansowanie na kwotę 8,5 mln PLN. Zawarto 32 umowy o wartości blisko 4,5 mln PLN, wypłacono na rzecz beneficjentów 1,3 mln PLN**.

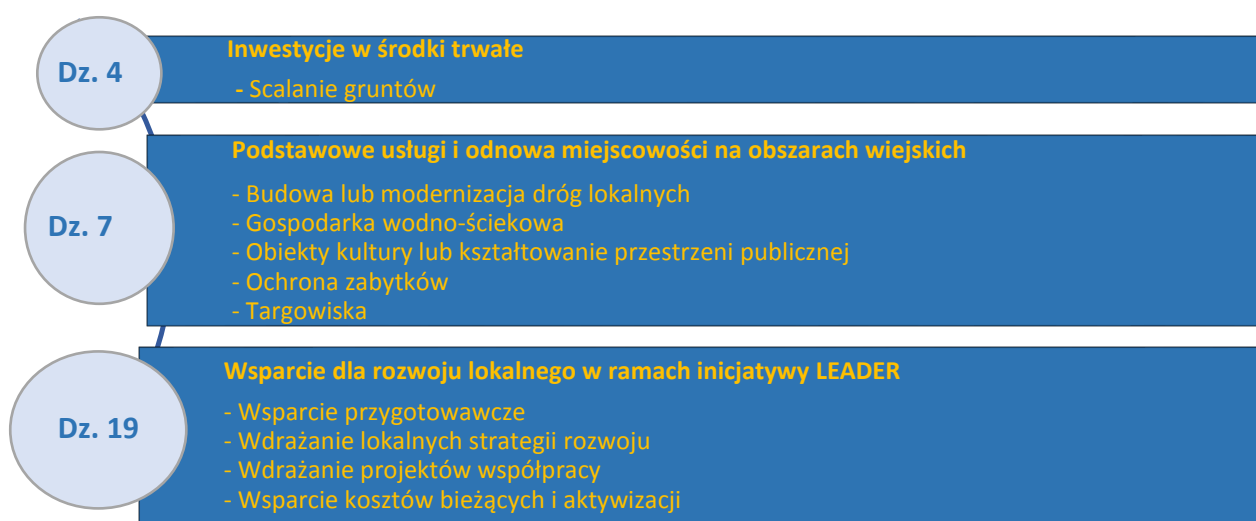
1. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich – wsparcie dla obszarów wiejskich

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020) opracowano na podstawie prawa unijnego, w szczególności w oparciu o zapisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z 17 grudnia 2013 r.¹⁶. Program zakłada wsparcie finansowe z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) na lata 2014-2020.

W ramach programu prowadzone są działania służące rozwojowi przedsiębiorczości, odnowie i rozwojowi wsi, w tym w zakresie infrastruktury technicznej, realizowane zarówno w ramach odrębnych działań, jak również poprzez działanie LEADER - Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju (LSR) wzmacniając realizację oddolnych inicjatyw społeczności lokalnych.

Samorząd Województwa Opolskiego w ramach PROW 2014-2020 dysponuje kwotą **53,6 mln EUR (tj. 222,8 mln PLN)** na realizację działań przedstawionych na schemacie 1.

Schemat 1. Działania PROW 2014-2020 wdrażane przez Samorząd Województwa Opolskiego

Źródło: Opracowanie własne DOW

▪ Działanie 4

- W ramach operacji Scalanie gruntów zawarto **3 umów na kwotę 13 mln zł**. Postępowaniem scaleniowym zostało objętych 1 274,81 ha gruntów leśnych i ornych. W 2018 roku beneficjenci kontynuowali prace scaleniowe z poprzednich lat, a ich rozliczenie zaplanowali w latach 2020-2023.

▪ Działanie 7

- W ramach operacji Budowa i modernizacja dróg lokalnych zawarto **40 umów** o przyznanie pomocy na kwotę ogółem wynoszącą **44 mln zł**, w tym EFRROW 28 mln PLN. Pomoc trafiła do 27 samorządów z terenu województwa opolskiego w tym do 24 gmin i 3 powiatów. Łącznie zakres rzeczowy realizowanych projektów na odcinku 55,6 km, pozwolił na budowę, modernizację odcinków dróg gminnych lub powiatowych łączących jednostki osadnicze z istniejącą siecią dróg publicznych, a także w wielu przypadkach na zmianę nawierzchni drogi szutrowej na asfaltową. **W 2018 r. zostało rozliczonych 25 projektów o wartości 32,2 mln zł (EFRROW 21,5 mln zł).**
- W ramach operacji Gospodarka wodno-ściekowa zawarto **32 umowy o łącznej wartości 76,5 mln zł**, w tym EFRROW 48,6 mln zł. Wszystkie inwestycje są długoterminowe, i realizowane w dwóch

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 oraz aktów wykonawczych KE (Dz. U. L 347 z 20.12.2013)

etapach a ich ostateczne rozliczenie beneficjenci zaplanowani w 2020 roku. **W 2018 r. rozliczono 8 projektów o wartości 8,8 mln zł, w tym 5,6 mln zł to środki EFRROW.**

- W ramach operacji Targowiska przebudowane zostanie targowisko miejskie w Kędzierzynie-Koźlu. łączny koszt inwestycji wynosi **1,5 mln zł, w tym EFRROW 0,9 mln zł**. Zakończenie realizacji projektu zostało zaplanowane w 2019 r.
- W ramach operacji Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne **w 2018 r. zawarto 12 umów na kwotę ogółem 8,3 mln zł, w tym EFRROW to 5,3 mln zł.**
- W ramach operacji dotyczącej kształtowania przestrzeni publicznej **w 2018 r. zmieściło się 11 wniosków na kwotę 6,4 mln zł – EFRROW 4,1 mln zł.**
- W ramach operacji Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego **w 2018 r. podpisano 5 umów na kwotę 3,6 mln zł (EFRROW 2,2 mln zł)**. Realizacja inwestycji przyczyni się do zachowania dziedzictwa kulturowego w 5 gminach województwa.

Schemat 2. Wybrane efekty rzeczowe w ramach PROW na lata 2014-2020

Źródło: Opracowanie własne DOW

▪ Działanie 19

- Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy Leader, tzw. działanie LEADER jest inicjatywą oddolną, realizowaną z udziałem lokalnej społeczności na obszarach wiejskich w oparciu o założenia Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR), za pośrednictwem Lokalnych Grup Działania (LGD) funkcjonujących na danym obszarze, która została stworzona w partnerstwie trzech sektorów: społecznego, gospodarczego i mieszkańców.
- Głównym celem tego działania jest wsparcie rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich. W perspektywie 2014-2020 główny nacisk kładzie się na rozwój przedsiębiorczości na wsi. Stąd też założono, że połowa środków finansowych LSR zostanie przeznaczona na utworzenie lub utrzymanie miejsc pracy na obszarach wiejskich.
- W ramach działania wsparciem są objęte wszystkie zakresy określone w LSR m.in. są to:
 - ✓ zachowanie dziedzictwa lokalnego,
 - ✓ budowa i przebudowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury,
 - ✓ przedsięwzięcia z zakresu rozwijania działalności gospodarczej,

- ✓ przedsięwzięcia z zakresu zakładania działalności gospodarczej.

Cały obszar województwa (z wyłączeniem miast liczących powyżej 20 tys. mieszkańców oraz gminy Wilków wchodzącej w skład dolnośląskiej LGD Dobra Widawa) został objęty LSR. Łączny limit dla województwa opolskiego na realizację tego działania wynosi 99,4 mln PLN.

- Do końca 2018 r. **LGD ogłosiły 149 naborów wniosków o przyznanie pomocy, zawarto 352 umowy na kwotę 48,9 mln zł.** W ramach tej kwoty nieco ponad 20 mln PLN zostało przeznaczonych na wsparcie przedsiębiorczości na terenach wiejskich. Powstało 84 nowych firm i dofinansowano rozwój 68 istniejących przedsiębiorstw. Powstały także place zabaw, boiska wiejskie, zagospodarowano tereny w centrach wsi, wyremontowano i zakupiono wyposażenie świetlic wiejskich, remontowany lokalne zabytki.
- **W 2018 r. LGD ogłosiły 71 naborów wniosków o przyznanie pomocy, w ramach których do Urzędu Marszałkowskiego wpłynęło 231 wniosków. Zawarto 168 umów na kwotę 19,6 mln zł. Rozliczono 102 projekty o wartości 8,6 mln zł**

2. Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich (KSOW) – działa w ramach PROW 2014-2020 i jest platformą współpracy i wymiany doświadczeń instytucji, organizacji, podmiotów działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. Przedsięwzięcia realizowane w ramach KSOW dotyczą m.in. promowania dziedzictwa kulturowego, lokalnego produktu, folkloru, zwyczajów i tradycji w kraju i za granicą, wsparcia rozwoju turystyki wiejskiej, w tym agroturystyki oraz aktywizację życia kulturowego i integrację społeczności wiejskiej. KSOW ma charakter otwarty. Uczestnikami Sieci mogą być wszystkie podmioty zaangażowane w rozwój obszarów wiejskich, w tym instytucje i organizacje pozarządowe oraz struktury administracji rządowej i samorządowej.

- samorządy województw jako Jednostki Regionalne KSOW, odpowiadają m.in. za realizację Planu Działania KSOW na lata 2014-2020, na który składają się dwuletnie Plany operacyjne obejmujące projekty własne, jak i projekty partnerów KSOW wybrane w drodze konkursów;
- W ramach KSOW, Samorząd Województwa Opolskiego dysponuje limitem środków w wysokości 983 399 EUR z przeznaczeniem na finansowanie planów operacyjnych. **Łącznie do końca 2018 r. z ww. środków zrealizowano 64 operacji Partnerów KSOW na łączną kwotę 1,6 mln zł;**
- w wyniku „Konkursu nr 2/2018 dla Partnerów KSOW na wybór operacji, które będą realizowane w 2018 r. w ramach dwuletniego planu operacyjnego na lata 2018-2019” wyłoniono 11 projektów na łączną kwotę **191 421,41 zł.** Finansowaniem zostały objęte m.in. konferencje, warsztaty, szkolenia, spotkania, publikacje, konkursy, wystawy, imprezy o charakterze targowo-wystawienniczym;
- ze środków KSOW samorząd zrealizował w 2018 r. wiele imprez dedykowanych osobom związanym z rozwojem i promocją obszarów wiejskich, jak np. Wojewódzki Przegląd Twórczości Artystycznej „Opolskie Szmaragdy”, wyjazd na finał konkursu o Europejską Nagrodę Odnowy Wsi ARGE, udział w Międzynarodowych Targach „Smaki Regionów” w Poznaniu, „Opolska Wioska Smaków i Tradycji” podczas Międzynarodowych Targów Turystyki „W stronę słońca” w Opolu, Dożynki Wojewódzkie czy udział w Dożynkach Prezydenckich, wystawa z okazji Jubileuszu 30-lecia Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych.

3. Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020

Program Operacyjny „Rybactwo i Morze” na lata 2014-2020, opracowany został na podstawie prawa unijnego, określający realizację 42 środków w podziale na 7 Priorytetów, w obszarze akwakultury, rybołówstwa, lokalnych strategii rozwoju, przetwórstwa i obrotu produktów rybołówstwa.

Polsce, na realizację celów określonych w PO RYBY 2014-2020 przyznano ponad 531 mln EUR, co wraz z wkładem z budżetu krajowego (ok. 179 mln EUR) daje ok. 710 mln EUR. Województwo Opolskie otrzymało do dyspozycji **kwotę 12 mln PLN**.

Zadania priorytetu 4 PO RYBY 2014-2020 powierzono Samorządowi Województwa Opolskiemu za pośrednictwem Rybackiej Lokalnej Grupy Działania „Opolszczyzna”, obejmującej obszar 11 gmin.

Do końca 2018 roku wsparto 32 umowami 21 beneficjentów na kwotę 4,5 mln zł. Dofinansowano, m.in.:

- inwestycje związane z podjęciem lub rozwinięciem działalności służącej rozwojowi sektora rybackiego,
- rewitalizację 11 terenów przyległych do cieków i akwenów
- remont lub zakup wyposażenia łącznie 17 świetlic z terenu RLGD Opolszczyzna.

W 2018 r. RLGD Opolszczyzna ogłosiła 22 nabory wniosków o dofinansowanie w ramach których złożono 34 wnioski. Zawarto 26 umów na kwotę blisko 3 mln PLN. Rozliczono 5 projektów o wartości 1 mln PLN.

6.10. OCHRONA ŚRODOWISKA

Ochrona środowiska nierozzerwalnie wiąże się z regulacjami dotyczącymi ochrony dóbr szczególnie cennych i wartościowych - wszystkich elementów środowiska. Ich ochronie służy także reglamentowanie emisji wprowadzanej do środowiska (czyli np. substancji czy hałasu), pochodzącej z działalności człowieka mogących powodować negatywne konsekwencje dla środowiska. Polityka ochrony środowiska ma na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Prowadzona jest w oparciu o strategię rozwoju, programy i dokumenty programowe.

1. *Wojewódzki plan gospodarki odpadami „Plan gospodarki odpadami dla województwa opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028”*

Wojewódzki plan gospodarki odpadami opracowuje zarząd województwa, a uchwałę w sprawie jego wykonania podejmuje sejmik województwa. Jest ona aktem prawa miejscowego.

Obowiązujący aktualnie „Plan gospodarki odpadami dla województwa opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028” obejmuje pełen zakres informacji dotyczących głównych rodzajów odpadów powstających w województwie, a w szczególności odpadów niebezpiecznych, komunalnych oraz innych rodzajów odpadów z różnych dziedzin gospodarki. Formułuje także cele, których realizacja poprawi system gospodarowania odpadami, a także zgłoszone i planowane działania inwestycyjne z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi. Zaproponowane w nim rozwiązania pozwolą na: uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, wzmocnienie ich selektywnego zbierania „u źródła”, tj. w miejscu ich powstawania, a w efekcie zmniejszenie ilości odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji, kierowanych do składowania.

2. *Program ochrony powietrza „Program ochrony powietrza dla strefy opolskiej i miasta Opola ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych pyłu PM 10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz poziomów dopuszczalnych pyłu PM 2,5, ozonu i benzenu dla strefy opolskiej”*

Program, przyjęty przez sejmik województwa opolskiego, obowiązuje od stycznia 2018 roku. Jako element polityki ekologicznej regionu ma pomóc w osiągnięciu standardów jakości powietrza, a tym samym poprawić jakość życia mieszkańców województwa. Program zawiera m.in. harmonogram rzeczowo-finansowy działań naprawczych m.in. z zakresu ograniczenia emisji powierzchniowej, liniowej, punktowej, które bezpośrednio wpływają na osiągnięcie efektu ekologicznego oraz działania wspomagające mające pośredni wpływ na osiągnięcie efektu ekologicznego. **Zgodnie z ww. harmonogramem koszt działań naprawczych dla ograniczenia tylko emisji powierzchniowej wynosi 349,3 mln zł**, przy jednoczesnym osiągnięciu redukcji: pyłu zawieszonego PM10 o 1351,53 Mg, pyłu zawieszonego PM2,5 o 1245 Mg, benzo(a)pirenu o 0,663 Mg, benzenu o 19,4 Mg, NMLZO o 1493,65 Mg oraz NO_x o 371,53 Mg. Okres obowiązywania programu ochrony powietrza obejmuje lata 2018-2025. Realizacja programu przyczyni się do osiągnięcia poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5 oraz benzenu do roku 2025.

Częścią ww. programu jest Plan działań krótkoterminowych – czyli zestaw procedur postępowania w przypadku występowania złej jakości powietrza na danym obszarze w celu ochrony wrażliwych grup ludności (tj. dzieci i młodzieży poniżej 25 roku życia, osób starszych, osób z zaburzeniami funkcjonowania układu oddechowego czy z zaburzeniami funkcjonowania układu krwionośnego, osób zawodowo narażonych na działanie pyłów i innych zanieczyszczeń, osób palących papierosy i biernych palaczy).

3. Program ochrony środowiska przed hałasem „Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami położonych wzdłuż dróg o natężeniu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i linii kolejowych o natężeniu większym niż 30 000 przejazdów rocznie dla województwa opolskiego na lata 2014 – 2019”.

Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego jest dokumentem strategiczno-merytorycznym o charakterze aktu prawa miejscowego. Działania podejmowane w zakresie ochrony przed hałasem mają zmniejszyć skalę uciążliwości akustycznej, na którą narażeni są mieszkańcy, tam gdzie jest ona najwyższa. W związku z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zidentyfikowanych w ramach map akustycznych, przewidziano szereg działań mających na celu dalszą poprawę stanu klimatu akustycznego na terenie województwa. Działania te mogą mieć charakter organizacyjny i są to np. ograniczenia prędkości ruchu na wybranych odcinkach dróg. Mogą to być też kosztowne inwestycje takie jak np. budowa ekranów akustycznych, wymiana nawierzchni drogi na cichą czy budowa obwodnic.

Zadania finansowe wyznaczone w planie dotyczą przede wszystkim gmin, powiatów, zarządców dróg, linii kolejowych czy zakładów przemysłowych. Liczba osób objęta działaniami ograniczającymi hałas - 61 868.

Koszt realizacji działań naprawczych ujętych w programie to ok. 400 000 zł.

4. Program ochrony środowiska „Program ochrony środowiska dla województwa opolskiego na lata 2016-2020”

Program ochrony środowiska dla województwa opolskiego jest dokumentem strategiczno-merytorycznym. Realizacja działań w nim ujętych ma prowadzić przede wszystkim do sukcesywnej poprawy stanu środowiska, do racjonalnego gospodarowania jego zasobami przy uwzględnieniu konieczności dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego, a także ma chronić i rozwijać walory środowiska. Program zawiera analizę istniejącego stanu środowiska, prognozuje jego zmiany, definiuje cele i kierunki działań, wyznacza priorytety oraz określa szacunkowy koszt tych działań, źródła finansowania i podmioty odpowiedzialne za ich realizację.

Zadania finansowe w nim wyznaczone dotyczą dwóch grup – są to zadania własne województwa i jednostek mu podległych oraz zadania monitorowane – realizowane przez inne jednostki. **Koszt realizacji działań przewidzianych w programie ochrony środowiska wynosi: 35 772,7 mln zł.**

6.10.1. Realizacja polityki środków finansowych ochrony środowiska

Gromadzenie i redystrybucja przez marszałka województwa środków finansowych dotyczy:

1. Opłat za korzystanie ze środowiska, w tym do 2017 roku:

- wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza,
- przydzielone uprawnienia do emisji na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych,
- składowanie odpadów,
- wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi w tym za wody roztopowe i opadowe pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych,
- pobór wód z ujęć własnych,

od 2018 roku:

- wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza,
- przydzielone uprawnienia do emisji na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych,
- składowanie odpadów.

2. Opłaty produktowej za nieosiągnięcie wymaganego poziomu odzysku i recyklingu z:

- produktów (opony, oleje, preparaty smarowe),
- opakowań,
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- baterii i akumulatorów,
- recyklingu pojazdów,
- **opłat z wpłat na publiczne kampanie edukacyjne (PKE) – opakowania.**
- **opłat rejestrowych i rocznych wynikających z powstającego od 2018 r. rejestru Bazy Danych Odpadowych tzw. BDO** - pierwsza redystrybucja na rachunek dochodów budżetu państwa zostanie zrealizowana, zgodnie z przepisami, do końca czerwca 2019 r.
- **opłaty recyklingowej za torby foliowe** - pierwsza redystrybucja na rachunek dochodów budżetu państwa zostanie zrealizowana, zgodnie z przepisami, do końca kwietnia 2019 r.

Powyższe opłaty są gromadzone i redystrybuowane przez marszałka województwa na podstawie kilku ustaw.

Lp.	Nazwa zadania – aspekt merytoryczny	Liczba zakończonych spraw w 2018 r.
Ustawa Prawo ochrony środowiska, ustawa o odpadach, ustawa Prawo wodne, ustawa o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych		
1.	Weryfikacja sprawozdań z opłat za korzystanie ze środowiska	3 369
Ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej		
2.	Weryfikacja sprawozdań z opłaty produktowej - produkty	8
Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi		
3.	Weryfikacja sprawozdań z opłaty produktowej - opakowania	153
4.	Udzielenie pomocy de minimis - opakowania	67
5.	Udzielenie pomocy de minimis – publiczne kampanie edukacyjne (PKE)	61

Lp.	Nazwa zadania – aspekt finansowy	Redystrybucja środków w 2018 r.
Ustawa Prawo ochrony środowiska, ustawa o odpadach, ustawa o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych		
1.	Przekazane środki z tytułu ustawowego podziału wpływów otrzymanych z opłat za korzystanie ze środowiska, w tym:	45 560 421,0 zł
a.	budżety gmin	11 708 006,0 zł
b.	budżety powiatów	4 558 094,0 zł
c.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu	18 482 393,0 zł
d.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	10 811 928,0 zł
Ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej		
2.	Przekazane środki do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie z tytułu ustawowego podziału wpływów otrzymanych z opłaty produktowej - produkty w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu odzysku i recyklingu.	10 320,0 zł
Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi		
3.	Przekazane środki do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie z tytułu ustawowego podziału wpływów otrzymanych z opłaty produktowej i dodatkowej opłaty – opakowania w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu odzysku i recyklingu.	47 022,0 zł
4.	Przekazane środki do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na publiczne kampanie edukacyjne wpłacone przez podmioty do marszałka.	5 659,0 zł
Ustawa o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym		
5.	Przekazane środki do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie z tytułu ustawowego podziału wpływów otrzymanych z opłaty produktowej w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu odzysku i recyklingu za zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.	5 429,0 zł
Ustawa o bateriach i akumulatorach		
6.	Przekazane środki do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie z tytułu ustawowego podziału wpływów otrzymanych z opłaty produktowej w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu odzysku i recyklingu za baterie i akumulatory.	2 679,0 zł
Ustawa o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji		
7.	Przekazane środki do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie z tytułu ustawowego podziału wpływów z opłat za nieosiągnięcie wymaganego poziomu odzysku i recyklingu odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji.	14 190,0 zł

6.10.2. Realizacja polityki reglamentowania emisji do środowiska

Reglamentacja emisji wprowadzanej do środowiska z prowadzonych działalności mogących powodować negatywne konsekwencje dla środowiska jest jednym z działań realizowanych w ramach polityki ochrony środowiska. Reglamentowanie polega na konieczności uzyskania zgody organu ochrony środowiska w postaci decyzji administracyjnej na emisję w zakresie dopuszczalnym przepisami prawa.

W 2018 roku realizowane były następujące zadania z wynikające z ustaw:

Lp.	Nazwa zadania	Liczba zakończonych spraw
Ustawa Prawo ochrony środowiska		
1.	wydawanie (cofanie, wygaszanie) pozwoleń zintegrowanych, pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza	39
2.	wydawanie pozwoleń na wytwarzanie odpadów dla odpadów innych niż wydobywcze wytworzonych w miejscu poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania kopalin ze złóż oraz ich magazynowania i przeróbki,	18
3.	prowadzenie rejestru rodzaju, ilości oraz miejsc występowania substancji stwarzających szczególnie zagrożenie dla środowiska	487
4.	inne wynikające z ustawy: przeglądy ekologiczne, analizy pozwoleń zintegrowanych, opiniowanie decyzji środowiskowych, analiza wyników pomiarów, przyjmowanie zgłoszeń instalacji, analiza wystąpień i zarządzeń WIOŚ, przekazywanie informacji o wydanych decyzjach dla WIOŚ	392
	Opracowanie programów ochrony przed hałasem, programów ochrony powietrza, planów działań krótkoterminowych, przygotowanie sprawozdań z realizacji	21
Ustawa o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych		
5.	zezwoleń na emisję gazów cieplarnianych, zatwierdzanie raportów z udoskonaleń metodyk monitorowania emisji gazów cieplarnianych	16
6.	przyjmowanie informacji o rzeczywistych i planowanych zmianach zdolności produkcyjnej, przyjmowanie raportów z emisji gazów cieplarnianych,	19
7.	analiza zezwoleń na emisję gazów cieplarnianych	3
Ustawa o odpadach i ustawa o odpadach wydobywczych		
8.	prowadzenie baz danych	3601
9.	powołanie komisji egzaminacyjnej oraz wydanie świadectwa stwierdzające kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami, odpowiednie do prowadzonych procesów przetwarzania odpadów.	8
10.	inne z ustawy o odpadach - zatwierdzanie instrukcji eksploatacji składowiska, decyzje zatwierdzające zabezpieczenie roszczeń, decyzje na zamknięcie składowiska, analiza wyników monitoringu składowiska, decyzje uznające za produkt uboczny, decyzje wyrażające sprzeciw uznaniu za produkt uboczny	25
11.	Programy gospodarowania odpadami wydobywczymi	1
12.	Inne z ustawy o odpadach wydobywczych przeglądy programów gospodarowania odpadami wydobywczymi	3

6.10.3. Realizacja polityki surowcowej

Marszałek województwa, jako organ administracji geologicznej, realizuje politykę surowcową województwa poprzez udzielanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż oraz inne działania np.:

- rozpatrywanie i zatwierdzanie projektów robót geologicznych,
- zatwierdzanie dokumentacji geologicznych,
- weryfikacja informacji dotyczących opłat eksploatacyjnych oraz wydawanie decyzji określających należne opłaty,
- gromadzenie,
- przechowywanie i udostępnianie informacji geologicznej,
- zawieranie umów na korzystanie z informacji geologicznej,
- uzgadnianie decyzji o warunkach zabudowy,
- opiniowanie projektów i studiów zagospodarowania przestrzennego i wiele innych.

W 2018 roku realizowane były następujące zadania:

Lp.	Nazwa zadania	Liczba zakończonych spraw
Ustawa Prawo geologiczne i górnictwo		
1.	udzielanie (zmiana, przeniesienie, wygaśnięcie i cofnięcie) koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż	11
2.	wyrażanie opinii w sprawach koncesji udzielanych przez starostę	3
3.	zatwierdzanie projektów robót geologicznych	29
4.	zatwierdzanie dokumentacji geologicznych	25
5.	gromadzenie, przechowywanie, udostępnianie informacji geologicznej	237
6.	opłaty eksploatacyjne - weryfikacja informacji	143
7.	wydawanie decyzji ustalających opłaty za eksploatację kopalin	50
8.	rozpatrywanie zmian do projektów zagospodarowania złóż	1
9.	wykup praw do informacji geologicznej	3
10.	weryfikacja zestawień zmian zasobów złóż kopalin	67
11.	analiza i opiniowanie planów i studium zagospodarowania przestrzennego	111
12.	uzgadnianie decyzji o warunkach zabudowy	712

6.10.4. Realizacja polityki ochrony przyrody i edukacji ekologicznej

Samorząd Województwa Opolskiego realizuje politykę ochrony przyrody i edukacji ekologicznej wynikającą z przepisów ustawy o ochronie przyrody za pomocą **Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych (ZOPK)**. Zespół zajmuje się zachowaniem i popularyzacją wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych parków krajobrazowych, w warunkach zrównoważonego rozwoju. W jego skład wchodzi następujące oddziały:

1. Oddział w Pokrzywniej dla Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie”,
2. Oddział w Górze Św. Anny dla Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny”,
3. Oddział w Ładzy dla Stobrowskiego Parku Krajobrazowego.

Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych co roku realizuje wiele inicjatyw i projektów. W 2018 roku zrealizowano lub są w trakcie realizacji m.in. następujące projekty:

- „Prowadzenie aktywnej edukacji ekologicznej na obszarze Opolskich Parków Krajobrazowych” dofinansowany z WFOŚiGW,
- „Przebudowa i wyposażenie siedziby Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych z ośrodkiem edukacji przyrodniczej w Pokrzywniej oraz wyposażenie ośrodka edukacji przyrodniczej Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych w Ładzy”
- „Inwentaryzacja przyrodnicza wybranych obszarów chronionego krajobrazu województwa opolskiego, w szczególności na terenie dolin rzecznych oraz doposażenie Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych w Ładzy” ze środków RPO WO 2014–2020,
- Ponadto ZOPK prowadzi w sposób ciągły, całorocznie, edukację ekologiczną w formie zajęć warsztatowych, konkursów, festiwali, olimpiad, turniejów, w których udział bierze średnio **8-9 tys. osób rocznie**.

6.11. MIENIE WOJEWÓDZTWA I GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI

6.11.1. Gospodarka nieruchomościami

Nieruchomości stanowiące mienie Województwa Opolskiego jako trwale związane z przestrzenią obszaru województwa są ważnym elementem jego potencjału. Wykorzystywane są w celu tworzenia i funkcjonowania infrastruktury technicznej i społecznej o znaczeniu wojewódzkim, a także służą zwiększeniu przychodów budżetu Województwa oraz tworzą rezerwę na realizacji określonych celów w przyszłości. Według stanu na koniec 2018 roku Województwo Opolskie posiadało grunty wraz z zabudowaniami o powierzchni **1 571,5872 ha** o łącznej wartości **952 668,83 tys. zł**. Natomiast ogółem wartość nominalna udziałów Województwa Opolskiego w spółkach prawa handlowego na koniec 2018 roku wynosiła **161 715 000,00 zł** i w porównaniu do stanu na koniec roku 2017 pozostała bez zmian.

Szczegółową informację na temat gospodarowania nieruchomościami Zarząd Województwa Opolskiego przedkłada corocznie pod obrady Sejmiku Województwa Opolskiego w postaci informacji o stanie mienia.

1. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w dziedzinie gospodarki nieruchomościami

- **Projekty inwestycyjne realizowane na terenie Zespołu pałacowo-parkowego w Mosznej** - teren Zamku wraz z przyległym parkiem jest ważnym obszarem realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych realizowanych przez Województwo Opolskie. Wartość projektów współfinansowanych ze środków WFOŚiGW w Opolu wynosi **blisko 3 mln zł**. Działania jakie podjęto przy realizacji projektów pozwoliły na wyeksponowanie zabytkowej Alei Lipowej. Ponadto województwo opolskie realizuje również projekty współfinansowane ze środków RPO WO na lata 2014-2020. Jednym z nich jest projekt pn. „ekoZamek Moszna – termomodernizacja budynku zamku przy ul. Zamkowej 1 w Mosznej” o **wartości 2,7 mln zł**, którego celem jest obniżenie energochłonności zamku poprzez oszczędności ciepła i energii oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczających do atmosfery. Ponadto poddano renowacji zabytkowy zespół rzeźb „Diabeł i nimfy” zlokalizowany przed pałacowym tarasem, której wartość wyniosła **90 tys. zł**.

6.12. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 450 z późn.zm.) Samorząd Województwa Opolskiego prowadzi współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionym w art. 3 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy, zwanymi dalej podmiotami Programu.

1. Program Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi

Szczegóły współpracy na 2018 rok zostały określone w Programie Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2018 rok, stanowiącym załącznik do uchwały XXXIV/383/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 listopada 2017 r.

▪ Współpraca finansowa:

Zgodnie z zapisami wyżej wymienionego Programu Współpracy, Zarząd Województwa Opolskiego w 2018 roku przekazał na realizację zadań publicznych podmiotom Programu:

- w trybie otwartych konkursów ofert - **7 350 735 zł** (w tym 1 100 898 zł z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych),
- w trybie pozakonkursowym - **1 162 852,80 zł**,

w tym po raz pierwszy w 2018 roku przekazał środki finansowe na wsparcie działań:

- ✓ na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych - 45 000 zł,
- ✓ w zakresie zapewnienia porządku i bezpieczeństwa publicznego - 51 000 zł,
- ✓ w zakresie promocji wolontariatu w województwie opolskim - 30 000 zł,
- ✓ upamiętniających 100-lecie Niepodległości Polski - 100 000 zł.

▪ Współpraca pozafinansowa, min. :

- konsultowanie z podmiotami Programu projektów aktów prawnych w dziedzinach dotyczących ich działalności statutowej,
- wzajemne i wszechstronne informowanie się Partnerów o kierunkach planowanej i realizowanej działalności,
- tworzenie wspólnych zespołów i grup roboczych o charakterze doradczym i inicjatywnym,
- promowanie działań podejmowanych przez Partnerów w sferze pożytku publicznego, w tym przekazywanie materiałów promocyjnych podmiotom Programu,
- organizowanie szkoleń, konferencji, warsztatów, seminariów, wyjazdów studyjnych dla podmiotów Programu,
- organizacja konkursów, w których nagradzane są najlepsze organizacje pozarządowe oraz społecznicy województwa opolskiego, tj. Konkurs Marszałka "Opolska Niezapominajka" oraz Konkurs Marszałka "Społecznik Roku Województwa Opolskiego", Konkurs Marszałka "Opolska Niezapominajka" oraz Konkurs Marszałka "Społecznik Roku Województwa Opolskiego",
- organizacja Uroczystej Gali "Opolszczyzna Aktywna Społecznie" i wręczenie nagród dla zwycięzców Konkursu "Opolska Niezapominajka 2017" oraz Konkurs "Społecznik Roku Województwa Opolskiego 2017",
- współorganizacja przedsięwzięć z podmiotami Programu,
- pomoc w nawiązywaniu kontaktów i współpracy podmiotów Programu w skali regionalnej, ponadregionalnej i międzynarodowej,
- pomoc w pozyskiwaniu partnerów zagranicznych do realizacji międzynarodowych zadań w zakresie potrzeb zgłaszanych przez podmioty Programu,
- obejmowanie patronatem Marszałka Województwa Opolskiego inicjatyw realizowanych przez podmioty Programu,

2. Współpraca Samorządu Województwa Opolskiego z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi

▪ Współpraca finansowa:

Zarząd Województwa Opolskiego w 2018 roku przekazał środki finansowe na współpracę z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi województwa opolskiego (poza dotacjami przekazanymi w trybie otwartych konkursów ofert i trybie pozakonkursowym) w wysokości: **81 392 zł**, w tym na:

- nagrody za udział w gminnych zawodach sportowo-pożarniczych,
- współorganizację i nagrody w konkursie Nowej Trybuny Opolskiej pn. "Strażak Roku",
- uhonorowanie Ochotniczych Straży Pożarnych w trakcie ich jubileuszy istnienia,

▪ Współpraca organizacyjna

- współpraca z Oddziałem Wojewódzkim Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP, przy eliminacjach wojewódzkich Turnieju Wiedzy Pożarniczej "Zapobiegaj Pożarom".
- wsparcie cyklicznych imprez strażackich, m.in.: Międzynarodowego Zlotu Pojazdów Pożarniczych, XVI Powiatowych Zawodów Sikawek Konnych w Łanach.
- 7 maja 2018 roku odbyła się **I Samorządowa Gala Ochotniczych Straży Pożarnych** z okazji Jubileuszu 100-lecia Niepodległości i 20-lecia Samorządu Województw i Powiatów .

3. Współpraca Samorządu Województwa Opolskiego z Forum Młodzieży Województwa Opolskiego

- Członkowie Forum młodzieży wspierają młodzieżowe rady miast w tworzeniu dobrych praktyk, prowadzą warsztaty z wprowadzania nowych mediów społecznościowych.
- Forum Młodzieży wraz z Forum Seniorów wystąpili do samorządów lokalnych z terenu województwa opolskiego o wyłonienie w swoich urzędach osób odpowiedzialnych za politykę senioralną oraz młodzieżową oraz o udostępnienie kontaktu do takich osób w celu nawiązania współpracy naszych gremiów z lokalnymi organizacjami działającymi na rzecz seniorów czy młodzieży.
- Wraz z Wojewódzkim Zrzeszeniem Ludowe Zespołu Sportowe Forum uczestniczyło w projekcie „Turystycznie po Opolszczyźnie z okazji 100 lat Niepodległości Polski oraz 20 lat Samorządności”, gdzie podczas trzech wyjazdów członkowie Forum wraz z lokalną społecznością senioralną uczestniczyli w cyklu spotkań integracyjnych.
- Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia w dziedzinie współpracy z Forum Młodzieży
 - Konkurs *Wsparcie wymiaru samorządowego i obywatelskiego polskiej polityki zagranicznej w 2018 r.*
 - Dialog, Partnerstwo, Demokracja i Akceptacja
 - Wind of youth – for local cooperation
 - Kongres Ideathon
 - Konkursu *Niepodległa*
 - Konkursu *Młodzieżowe czwartki*
 - Ogólnopolski Kongres Młodzieżowych Rad i Sejmików – zorganizowany w dniach 21-22.09.2018 przez Parlament Dzieci i Młodzieży Województwa Lubelskiego, Przewodniczący Forum Młodzieży był współorganizatorem wydarzenia.

4. Współpraca Samorządu Województwa Opolskiego z Forum Seniorów Województwa Opolskiego

- Forum Seniorów Samorządu Województwa Opolskiego zostało powołane w 2017 roku Zarządzeniem Marszałka Województwa Opolskiego. W skład Forum wchodzi 36 przedstawicieli senioralnych Rad Miast i Gmin, przedstawiciele organizacji senioralnych i nieformalnych grup seniorów oraz osoby niezrzeszone w żadnej organizacji z województwa opolskiego. Forum Seniorów to gremium konsultacyjno – doradcze w zakresie doskonalenia narzędzi i wdrażania polityki senioralnej na terenie województwa.

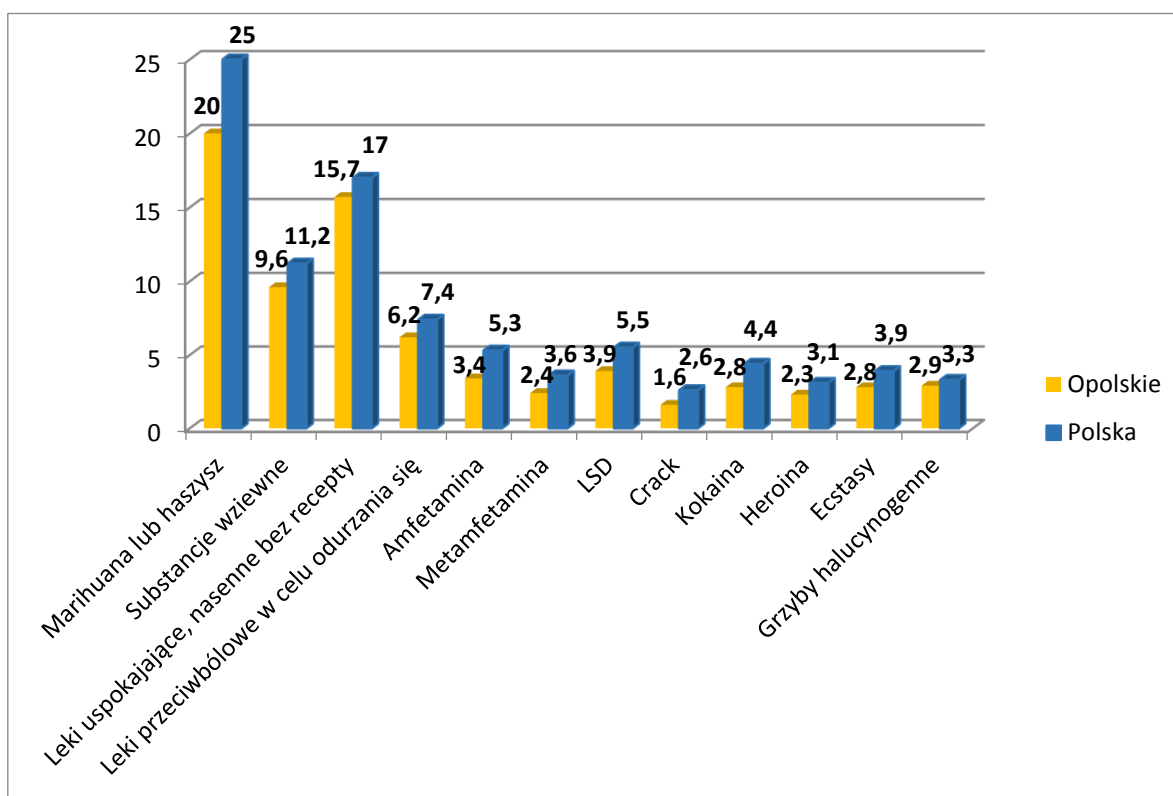
- Członkowie Forum pracują w czterech zespołach tematycznych: Zespołu ds. nauki, edukacji, kultury i sportu, Zespołu ds. polityki regionalnej, gospodarki i finansów, Zespołu ds. obszarów wiejskich, Zespołu ds. rodziny i zdrowia. Członkowie Forum włączają się aktywnie przedsięwzięcia realizowane przez środowiska senioralne.
- Zespół ds. Polityki Regionalnej Forum Seniorów Samorządu Województwa Opolskiego współpracuje z Komisją Polityki Regionalnej, Gospodarki i Turystyki Sejmiku Województwa Opolskiego, w celu wspólnego uczestniczenia w budowania polityki senioralnej w naszym województwie.
- Forum współpracuje również z analogicznymi gremiami z województwa małopolskiego i śląskiego oraz z Radą Seniorów Kraju Ołomunieckiego.

6.13. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień to w praktyce działania związane z używaniem substancji psychoaktywnych (alkoholu, narkotyków, tytoniu) i z konsekwencjami tego używania, a także z uzależnieniami behawioralnymi (np. od Internetu, hazardu). Charakter używania substancji psychoaktywnych może być różny - tzw. eksperymentowanie, używanie okazjonalne, szkodliwe lub uzależnienie. W przypadku substancji psychoaktywnych aktywność samorządu województwa koncentrowała się na działaniach związanych z profilaktyką adresowaną do młodzieży, wzmacnianiem kompetencji kadr instytucji stykających się z problematyką alkoholową i narkotykową oraz wspieraniem podmiotów leczenia odwykowego.

Element tzw. sceny narkotykowej w województwie opolskim i w Polsce ilustruje poniższy wykres. Statystycznie pod względem używania substancji psychoaktywnych młodzież województwa opolskiego wypada korzystniej niż młodzież w skali całej Polski. Niemniej widoczne jest, iż używanie narkotyków wśród nastolatków nie jest incydentalne, co ma poważny i niepokojący wymiar zarówno w zakresie skali zjawiska, jak i indywidualnych konsekwencji.

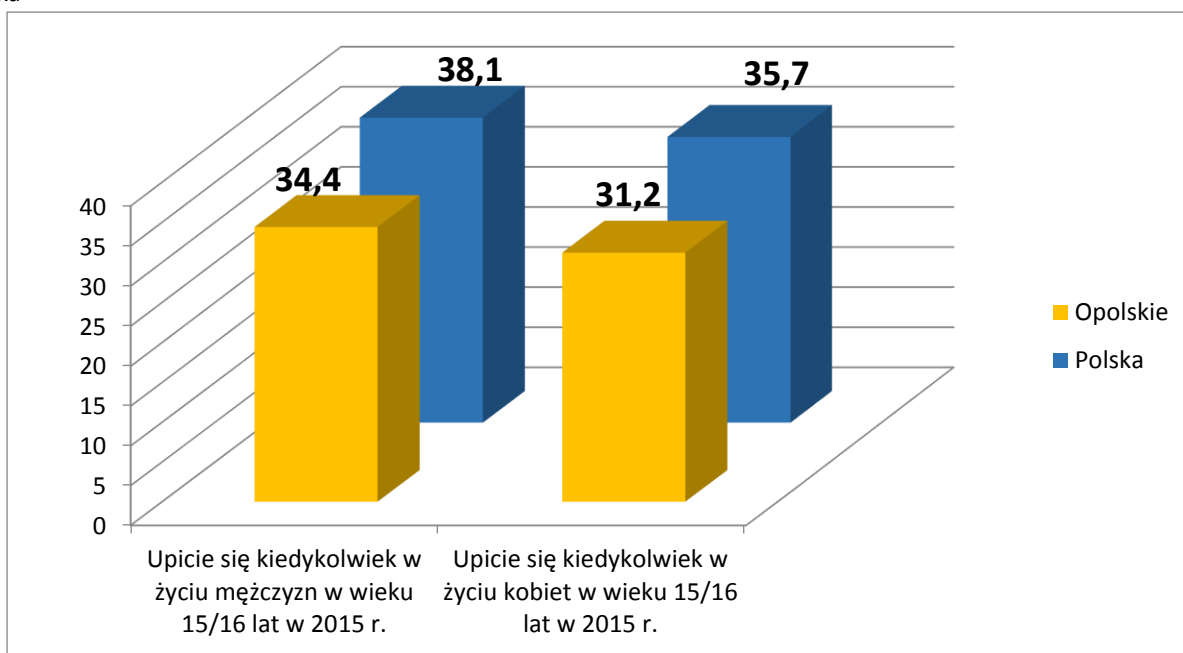
Wykres 1. Używanie substancji psychoaktywnych choć raz w życiu przez młodzież w wieku 15-16 lat, województwie opolskim i w Polsce w 2015 r.

Źródło: badanie „Europejski program badań ankietowych w szkołach na temat używania alkoholu i narkotyków (ESPAD). Badania w województwie opolskim 2015 przeprowadzone na zlecenie Województwa Opolskiego przez Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie.

Upijanie się młodzieży ma związek z podejmowaniem ryzykownych zachowań pod wpływem alkoholu i tym samym między innymi ze zwiększonym ryzykiem doznania różnego rodzaju szkód doraźnych, a także w przypadku większej częstotliwości takich zachowań z możliwością występowania szkód rozwojowych. Skala zjawiska jest poważna, chociaż mniejsza w województwie opolskim niż w Polsce, co jest widoczne na poniższym wykresie.

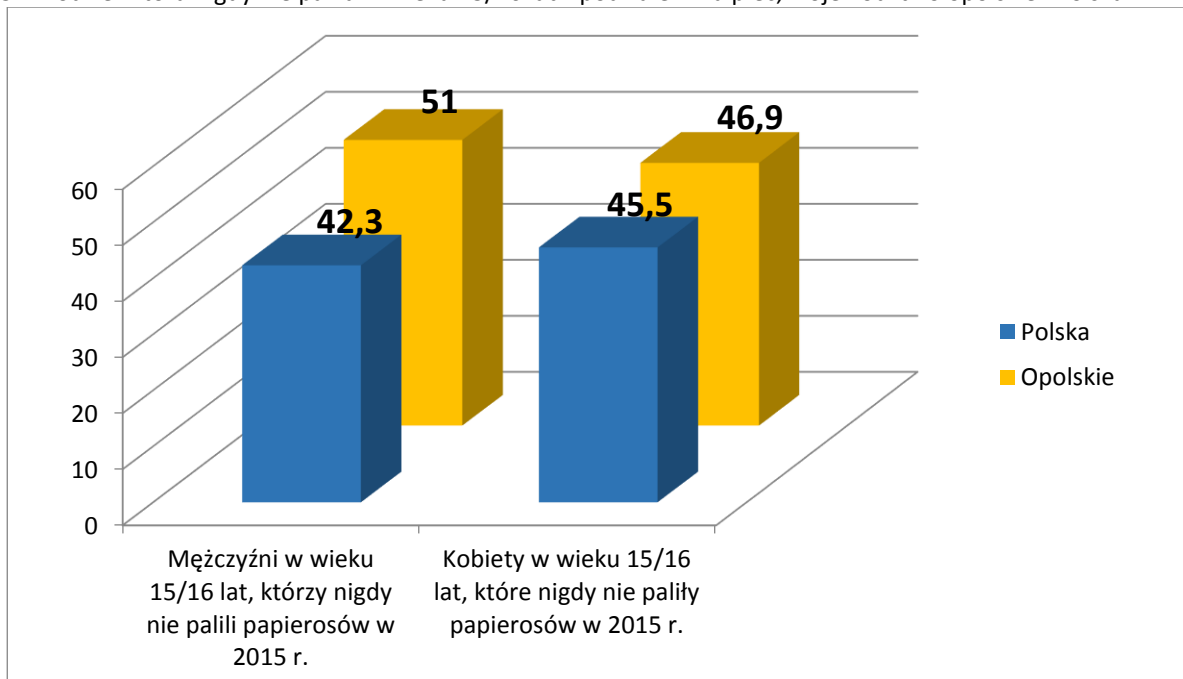
Wykres 2. Upijanie się kiedykolwiek w życiu młodzieży w wieku 15/16 lat z podziałem na płeć, województwo opolskie i Polska

Źródło: badanie „Europejski program badań ankietowych w szkołach na temat używania alkoholu i narkotyków (ESPAD). Badania w województwie opolskim 2015 przeprowadzone na zlecenie Województwa Opolskiego przez Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie

W przypadku palenia papierosów przez nastolatków wyniki badań wskazują na korzystniejszą statystycznie sytuację w województwie opolskim niż w Polsce. Jednak skala zjawiska jest poważna i rodzi obawy odnośnie konsekwencji zdrowotnych długotrwałego używania wyrobów tytoniowych zapoczątkowanego już w okresie adolescencji.

Wykres 3. Młodzież która nigdy nie paliła w wieku 15/16 lat z podziałem na płeć, województwo opolskie i Polska

Źródło: badanie „Europejski program badań ankietowych w szkołach na temat używania alkoholu i narkotyków (ESPAD). Badania w województwie opolskim 2015 przeprowadzone na zlecenie Województwa Opolskiego przez Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie.

1. Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii

Działania Samorządu Województwa Opolskiego w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień wynikają z zapisów Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2018-2025 oraz Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2018-2025. Oba Programy stanowią załączniki do Wojewódzkiej Strategii w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2016-2025 przyjętej Uchwałą Nr XIII/138/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 stycznia 2016 r. z późn. zm.

2. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień

- Na realizację ww. programów w 2017 r. wydatkowano **328 194 zł**.
 - **75 000 zł** stanowiły dotacje na wydatki związane z podnoszeniem kwalifikacji osób wykonujących zawody medyczne, które otrzymały Ośrodek Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych oraz Specjalistyczny Szpital w Branicach.
 - **93 000 zł** w postaci dotacji na wydatki inwestycyjne otrzymał Specjalistyczny Szpital w Branicach.
 - 45 przedsięwzięć edukacyjno-szkoleniowych z udziałem 1 334 osób (dla funkcjonariuszy policji, Służby Więziennej, Państwowej Straży Pożarnej oraz kuratorów sądowych).
 - produkcja i emisja przez TVP Opole programu reportażowo-studyjnego oraz programu reportażowego, a także dwa spoty edukacyjno-profilaktyczne dotyczące problematyki HIV/AIDS - łączny koszt **53 000 zł**.
 - Badanie dotyczące aktywności gmin województwa opolskiego związanej z profilaktyką używania substancji psychoaktywnych.
- Na realizację ww. programów w 2018 roku wydatkowano **488 640 zł**.
 - **83 930 zł** - dotacje na wydatki związane z podnoszeniem kwalifikacji osób wykonujących zawody medyczne przekazane Ośrodkowi Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych oraz Specjalistycznemu Szpitalowi w Branicach. Ponadto oba te podmioty medyczne otrzymały **47.600 zł** dotacji na remonty i inwestycje.
 - 72 przedsięwzięcia edukacyjno-szkoleniowe z udziałem 2 160 osób (dla funkcjonariuszy policji, Służby Więziennej, Państwowej Straży Pożarnej oraz kuratorów sądowych).
 - organizacje pozarządowe realizowały w 2018 r. dwa projekty finansowane z budżetu województwa opolskiego, ich koszt wyniósł **53 660 zł**, a udział w nich wzięło **336 osób**.
 - produkcja i emisja przez TVP Opole dwóch telewizyjnych programów reportażowo-studyjnych - **34.800 zł**,
 - emisja spotów edukacyjno-profilaktycznych dotyczących problematyki HIV/AIDS
 - cztery artykuły nt. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w Nowej Trybunie Opolskiej (wersja papierowa i strona internetowa).
 - badanie dotyczące aktywności gmin województwa opolskiego związanej z profilaktyką używania substancji psychoaktywnych.

6.14. OBRONNOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

1. Planowanie operacyjne

Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego realizuje zadania obronne na podstawie „Planu operacyjnego funkcjonowania UMWO w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny”, który został opracowany przez Marszałka Województwa i zatwierdzony przez Wojewodę Opolskiego. Zadania te obejmują:

- **Zadania punktu kontaktowego HNS** - (HOST NATION SUPPORT). W celu zabezpieczenia działania wojsk sojusznicznych na terytorium województwa oraz współpracy z wojskami sojusznicznymi przebywającymi na terenie województwa utworzono w UMWO Punkt kontaktowy HNS, który m.in. aktualizuje bazę podmiotów leczniczych oraz obiektów mostowych na drogach wojewódzkich.
- **Zadania w zakresie ochrony zdrowia** – zgodnie z obowiązującymi przepisami, w UMWO opracowano „Plan przygotowań podmiotów leczniczych na potrzeby obronne państwa województwa opolskiego” oraz zatwierdzono plany podmiotów leczniczych, które wykonują zadania obronne.
- **Zadania w zakresie osłony dróg o znaczeniu obronnym** - w ramach zabezpieczenia przegrupowania wojsk sojusznicznych i wojsk własnych Zarząd Dróg Wojewódzkich analizuje i opracowuje bazę danych obiektów mostowych, zabezpiecza również obiekty przy przeprawach mostowych.
- **Zadania w zakresie ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego** - ochrona zabytków, na wypadek np. konfliktu zbrojnego, polega na wszelkich działaniach mających na celu ich uratowanie przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub zaginięciem. Plany ochrony zabytków sporządza się m.in. na wypadek: pożaru, powodzi, katastrofy budowlanej, ataku terrorystycznego czy konfliktu zbrojnego.
- **Zadania w zakresie szkolnictwa** - UMWO opracowuje „Plan szkolenia obronnego UMWO na dany rok kalendarzowy”, na podstawie którego organizowane jest szkolenie obronne dla kierowniczej kadry oraz dla pracowników realizujących zadania obronne.
- **Zadania w zakresie reklamowania** - reklamowane są osoby wykonujące zadania ujęte w "Planie operacyjnym funkcjonowania UMWO w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny" wchodzące w skład stanowisk kierowania, oraz wykonujące zadania gospodarczo-obronne.
- **Zadania w zakresie kontroli wykonywania zadań obronnych przez Wojewódzkie Samorządowe Jednostki Organizacyjne** - UMWO przeprowadza kontrole w zakresie wykonywania zadań obronnych przez jednostki, na które zostały nałożone zadania obronne.
- **Zadania w zakresie NKPPO** - UMWO corocznie wypełnia ankietę Narodowego Kwestionariusza Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych przekazywaną do Wojewody Opolskiego, która zawiera dane dotyczące działalności w zakresie realizacji zadań obronnych w danym roku kalendarzowym.
- **Zadania w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego** - Marszałek Województwa realizuje zadania jako organ administracji architektoniczno-budowlanej pierwszej instancji w sprawach obiektów i robót budowlanych służących obronności państwa usytuowanych na terenach zamkniętych. Właściwe organy administracji publicznej województwa opolskiego realizują przedsięwzięcia związane z występowaniem do organów wojskowych o opinie w zakresie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w zakresie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

7. BUDŻET OBYWATELSKI WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO – WSPÓLNE GOSPODAROWANIE ŚRODKAMI BUDŻETU WOJEWÓDZTWA

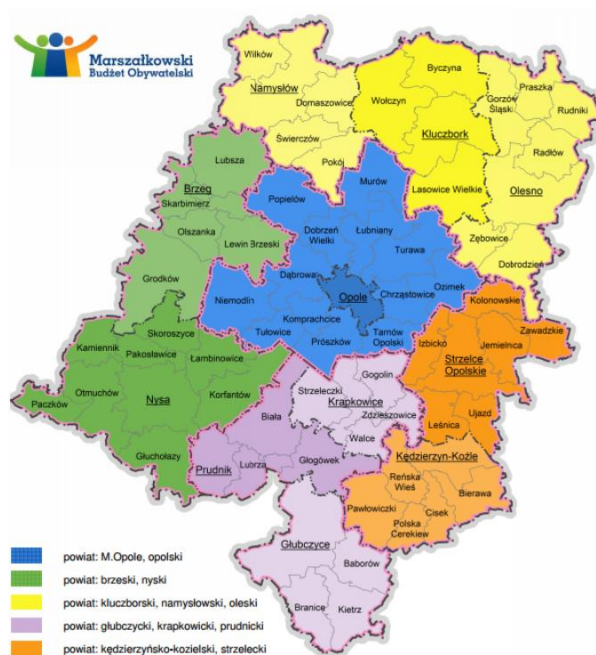
Budżet obywatelski to efektywne narzędzie budujące zaangażowanie mieszkańców województwa w działalność samorządu regionalnego. Realizacja Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego (MBO) pozwoliła na aktywną partycypację społeczności na poziomie lokalnym i subregionalnym w realizację zadań samorządowych oraz wzmocnienie regionalnej tożsamości zbiorowej. W ramach dotychczas przeprowadzonych dwóch edycji MBO skala zainteresowania mieszkańców w zgłoszenie, wybór oraz wdrożenie wybranych zadań była ogromna:

- **6 mln złotych na realizację 50 projektów w całym regionie, zgłoszonych przez mieszkańców,**
- **325 zgłoszonych projektów,**
- **223 043 osoby wzięły udział w głosowaniach**

Podstawę do rozpoczęcia prac w zakresie budżetu partycypacyjnego stanowiła uchwała Sejmiku Województwa Opolskiego¹⁷ wprowadzająca konsultacje Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego. Zapisy uchwały określały istotę budżetu jako sposobu ustalania wydatków z budżetu samorządu województwa przy bezpośrednim udziale mieszkańców oraz uruchamiały cały proces zdarzeń niezbędnych do wdrożenia budżetu w regionie. W 2017 roku samorząd województwa opolskiego po raz pierwszy uruchomił Marszałkowski Budżet Obywatelski (MBO). Opolskie było drugim województwem w kraju (po małopolskim), które wprowadziło budżet obywatelski na poziomie regionu. Na realizację MBO zostały wyodrębnione środki finansowe w budżecie Województwa. Roczna kwota budżetu to 3 000 000 zł. Co roku pieniądze były dzielone w równych częściach (600 tys. złotych) na pięć subregionów:

- miasto Opole i powiat opolski,
- powiaty nyski i brzeski,
- powiaty kluczborski, namysłowski, oleski,
- powiaty głubczycki, krapkowicki, prudnicki,
- powiaty strzelecki i kędzierzyńsko-kozielski.

Mapa 1. Województwo opolskie w podziale na 5 subregionów w ramach Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego

Źródło: Mapa wykonana na potrzeby informacji o Marszałkowskim Budżecie Obywatelskim wykonana w Departamencie Polityki Regionalnej i Przestrzennej.

¹⁷ Uchwała Nr XXIII/270/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie konsultacji wojewódzkich dotyczących Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego.

Mieszkańcy mogli zgłaszać zadania o charakterze kulturalnym, prospołecznym, edukacyjnym, sportowym, turystycznym, ekologicznym lub inne, zgodne z kompetencjami województwa.

7.1. Marszałkowski Budżet Obywatelski Województwa Opolskiego 2017 – I EDYCJA

W ramach I edycji MBO przeznaczono kwotę 3 mln zł na zadania wybrane przez mieszkańców regionu. Jednocześnie wskazano na podział kwot w ramach poszczególnych obszarów województwa tj. zadań realizowanych w ramach obszarów subregionalnych oraz zadań powiatowych.

- **198 zgłoszonych zadań**
- **117 zadań zakwalifikowanych do głosowania**
- **111 344 – liczba osób, które wzięły udział w głosowaniu**
- **181 444 – łączna liczba oddanych ważnych głosów**
- **25 – liczba zadań wybranych do realizacji**

Do realizacji ostatecznie zostało wybranych 25 projektów. Najwięcej z nich dotyczyło działań z zakresu kultury, sportu i rekreacji (11 projektów), następnie z zakresu zdrowia i polityki społecznej (10 projektów). Wybrano do realizacji 2 projekty edukacyjne oraz po jednym projekcie z infrastruktury i ochrony środowiska. Łączny koszt projektów wybranych do finansowania w ramach Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego wyniósł **2 820 760,60 zł**. Szczegółowe zestawienie projektów wybranych do głosowania wraz ze wskazaniem szacunkowego kosztu zadania prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Zestawienie projektów wybranych do realizacji w ramach I edycji MBO w 2017 roku

SUBREGION obejmujący: Miasto Opole, powiat Opolski				
Lp	Głosy	Tytuł zadania	Szacunkowy koszt zadania	Zadanie
1	3284	"Chemioterapia bez utraty włosów - to jest możliwe". Nowoczesny System Chłodzenia Głowy Wspierający Przeciwnowotworowe Leczenie	150 000,00 zł	subregionalne
2	3211	"Zakup sprzętu sportowego dla dzieci" z UKS Rodło Opole	100 000,00 zł	miasto Opole
3	2957	Rozwój Dziecięco-Młodzieżowej Orkiestry Dętej Opole-Szczepanowice. Propagowanie tradycyjnego elementu opolskiej kultury	127 400,00 zł	subregionalne
4	2889	Opracowanie dokumentacji projektowej budowy ciągu pieszo-rowerowego w pasie dróg wojewódzkich nr 429 i 435	100 000,00 zł	powiat opolski
5	2250	Wojewódzka paraolimpiada dzieci oraz nadanie imienia Szkole Podstawowej nr 3 w Ozimku paraolimpijczyków i olimpijczyków polskich	71 200,00 zł	powiat opolski
SUBREGION obejmujący powiaty: nyski, brzeski				
Lp	Głosy	Tytuł zadania	Szacunkowy koszt zadania	Zadanie
1	8839	"Dziś Orlik Klubowy, jutro Stadion Narodowy"	149 440,00 zł	subregionalne
2	6571	Powrót do korzeni.	149 440,00 zł	subregionalne
3	5992	"Lokalni - Aktywni" przez wspólne spędzanie czasu-bezpieczeństwo-rywalizacja-integracja" mieszkańców powiatu nyskiego	100 000,00 zł	powiat nyski
4	4208	Pasje łączą pokolenia	100 000,00 zł	powiat nyski
5	2775	"Z językiem angielskim przez świat, już od najmłodszych lat"	100 000,00 zł	powiat nyski
SUBREGION obejmujący powiaty: kluczborski, namysłowski, oleski				
Lp	Głosy	Tytuł zadania	Szacunkowy koszt zadania	Zadanie
1	9992	Atrakcyjna Muzyczna Podróż przez Tradycje Opolszczyzny	150 000,00 zł	subregionalne
2	7830	"Akcja dla Serca" - wyposażenie jednostek OSP, PSP i miejsc publicznych w defibrylatory	100 000,00 zł	powiat kluczborski
3	5071	Ochotnicze Straże Pożarne z gmin powiatu oleskiego w ochronie zdrowia mieszkańców. Zakup urządzeń AED oraz edukacja w ich użyciu	94 684,30 zł	powiat oleski

4	3005	...I Gra Muzyka! Czyli cykl integrujących warsztatów muzycznych i koncertów Olesno/Kluczbork/Namysłów 2017	149 000,00 zł	subregionalne
5	2069	Postaw zdrowie na nogi	50 000,00 zł	powiat namysłowski

SUBREGION obejmujący powiaty: głubczycki, krapkowicki, prudnicki

Lp	Głosy	Tytuł zadania	Szacunkowy koszt zadania	Zadanie
1	6281	HOSPICJA - MISJA KSIĘDZA KACZKOWSKIEGO NA OPOLSZCZYŹNIE	139 020,00 zł	subregionalne
2	5016	Poprawa bezpieczeństwa na obiektach sportowych	149 587,34 zł	subregionalne
3	2912	Razem jesteśmy na wspólnej drodze - zostań wolontariuszem zmieniaj świat i siebie	95 660,00 zł	powiat głubczycki
4	2675	Zmieniam lokalny świat dzieci niepełnosprawnych na lepszy - udostępniam im rehabilitację !	98 960,00 zł	powiat głubczycki
5	2603	Każda sekunda ma znaczenie - nie czekaj, działaj!	100 000,00 zł	powiat głubczycki

SUBREGION obejmujący powiaty: strzelecki, kędzierzyńsko-kozielski

Lp	Głosy	Tytuł zadania	Szacunkowy koszt zadania	Zadanie
1	3695	Opolskie bez tajemnic - cykl spotkań, konkursów i wycieczek poświęconych historii, tradycji i kulturze regionu	149 500,00 zł	subregionalne
2	2152	Aktywność i edukacja - obozy dla młodzieży pod namiotami wraz ze szkoleniem opiekunów	99 919,00 zł	powiat k.-kozielski
3	1926	Koncerty muzyczne	149 000,00 zł	subregionalne
4	1917	Z energią przez powiat - Godzina dla zdrowia. Aktywność ruchowa Seniorów Powiatu Strzeleckiego	100 000,00 zł	powiat strzelecki
5	1353	Sprzątanie brzegów Odry i Kłodnicy - likwidacja dzikich wysypisk	63 750,00 zł	powiat k.-kozielski

Źródło: Tabela prezentowana na stronie internetowej Samorządu Województwa Opolskiego (www.opolskie.pl, wejście: 13.03.2019).

7.2. Marszałkowski Budżet Obywatelski Województwa Opolskiego 2018 – II EDYCJA

Pozytywny odbiór i doświadczenia z realizacji I edycji Marszałkowego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego zdecydowały o kontynuacji przedsięwzięcia w kolejnych latach. Główne osiągnięcia II edycji MBO to:

- **128 zgłoszonych zadań**
- **100 zadań zakwalifikowanych do głosowania**
- **111 699 – liczba osób, które wzięły udział w głosowaniu**
- **175 314 – łączna liczba oddanych ważnych głosów**
- **25 – liczba zadań wybranych do realizacji**

Szczegółowe zestawienie projektów wybranych do głosowania wraz ze wskazaniem szacunkowego kosztu zadania prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2. Zestawienie projektów wybranych do realizacji w ramach II edycji MBO w 2018 roku

SUBREGION obejmujący: Miasto Opole, powiat Opolski				
Lp	Głosy	Tytuł zadania	Szacunkowy koszt zadania	Zadanie
1	4525	Z "Kaprysem" i Gminną Orkiestrą Dętą Prószków szanujemy seniorów oraz rozwijamy dzieci i młodzież	100 000 zł	powiat opolski
2	4476	"Dzieci dzieciom" - koncert muzyki bajkowej i filmowej	150 000 zł	subregionalne
3	2622	Nowoczesna fizykoterapia w onkologii bez bólu i powikłań	100 000 zł	miasto Opole
4	2539	Młodzi giganci muzyki. Wspólne koncertowanie uzdolnionych muzycznie dzieci i młodzieży i Dziecięco-Młodzieżowej Orkiestry Dętej Opole – Szczepanowice	150 000 zł	subregionalne
5	1851	Dobrze(ń) być aktywnym!	99 200 zł	powiat opolski

SUBREGION obejmujący powiaty: nyski, brzeski				
Lp	Głosy	Tytuł zadania	Szacunkowy koszt zadania	Zadanie
1	11 724	Dziś Orlik Klubowy, jutro Stadion Narodowy - II edycja	150 000 zł	subregionalne
2	5614	Od juniora do seniora - aktywnie spędzaj czas	100 000 zł	powiat nyski
3	3755	Opolszczyzna - Multikulti	98 000 zł	powiat brzeski
4	2934	100 pieśni na 100-lecie odzyskania Niepodległości - XXIII Wojewódzki Festiwal Pieśni Patriotycznej "Tobie Polsko" w Olszance	75 390 zł	subregionalne
5	2717	Bawimy się wspólnie w konstruowanie, kodowanie i programowanie	90 000 zł	powiat nyski
SUBREGION obejmujący powiaty: kluczborski, namysłowski, oleski				
Lp	Głosy	Tytuł zadania	Szacunkowy koszt zadania	Zadanie
1	11 576	100 muzyków na 100-lecie Niepodległości	150 000 zł	subregionalne
2	6048	Akcja dla Serca 2 - wyposażenie jednostek OSP i kluczborskich parafii w defibrylatory	100 000 zł	powiat kluczborski
3	4119	Opolskie bez tajemnic - cykl spotkań, konkursów i wycieczek poświęconych historii, tradycji i kulturze regionu	149 500 zł	subregionalne
4	3547	A - aktywni, E - energiczni, D - dyspozycyjni. "Ochotnicza Straż Pożarna Zawsze Pomoże"	100 000 zł	powiat namysłowski
5	2911	Nadzieja na lepsze jutro - rehabilitacja i terapia psychologiczna dla dzieci i ich rodzin	98 770 zł	powiat oleski
SUBREGION obejmują powiaty: głubczycki, krapkowicki, prudnicki				
Lp	Głosy	Tytuł zadania	Szacunkowy koszt zadania	Zadanie
1	9933	Duży koncert w małych gminach	150 000 zł	subregionalne
2	7649	Organizacja cyklu 9-ciu imprez integracyjnych na terenach wiejskich gminy Prudnik	84 050 zł	powiat prudnicki
3	6298	Poprawa bezpieczeństwa na obiektach sportowych II	150 000 zł	subregionalne
4	3485	"Wspierajmy się razem!!!" Rehabilitacja dla seniorów, integracja sensoryczna dla dzieci oraz wspomaganie rozwoju niepełnosprawnych.	96 895,95 zł	powiat prudnicki
5	2794	"Ludzie Otmętu - takie tu buty"	100 000 zł	powiat krapkowicki
SUBREGION obejmujący powiaty: strzelecki, kędzierzyńsko-kozielski				
Lp	Głosy	Tytuł zadania	Szacunkowy koszt zadania	Zadanie
1	4575	Organizacja zawodów sportowo-pożarniczych	149 904,07 zł	subregionalne
2	3473	Koncerty muzyczne - z orkiestrą w krainę muzyki	150 000 zł	subregionalne
3	3266	Wydarzenia sportowo - rekreacyjne dla zwiększenia aktywności sportowej mieszkańców	99 852 zł	powiat k.-kozielski
4	2595	Z muzykowania czerpać przyjemność i naukę. Szacunek, tolerancja i współpraca w grupie.	100 000 zł	powiat strzelecki
5	2064	Godzina dla zdrowia seniora. Aktywny senior o zdrowie dba i uczestniczy w życiu kulturalnym i rekreacyjnym.	100 000	powiat strzelecki

Źródło: Tabela prezentowana na stronie internetowej Samorządu Województwa Opolskiego (www.opolskie.pl, wejście: 13.03.2019).

W świadomości mieszkańców regionu taka forma partycypacji przyjęła się na dobre, a projekty zgłoszone do budżetu w znacznej mierze wpisują się w zadania realizowane przez samorząd województwa. Dlatego na rok 2019 zaplanowana została III edycja budżetu partycypacyjnego w regionie.

8. UCHWAŁY SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

W 2018 r. Sejmik Województwa Opolskiego obradował łącznie 14 razy. Podczas sesji Sejmiku podjęto łącznie 103 uchwały.

Informację dotyczącą realizacji uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego w 2018 r. opracowano w ujęciu tabelarycznym, na podstawie danych uzyskanych z komórek organizacyjnych urzędu. W tabeli, która jest załącznikiem do niniejszego dokumentu (Załącznik nr 1) zawarto wykaz zadań realizowanych przez Zarząd Województwa Opolskiego, wynikających z:

- uchwał podjętych przez Sejmik Województwa Opolskiego w 2018 r. – zadania w tabeli zaznaczono kolorem niebieskim,
- uchwał podjętych przez Sejmik Województwa Opolskiego w latach wcześniejszych, których realizacja przypadła na 2018 r. – zadania w tabeli zaznaczono kolorem żółtym.

9. PODSUMOWANIE

Koncepcja przygotowania Raportu od początku zakładała, że powinien być on czytelny, użyteczny i napisany językiem przyjaznym dla odbiorcy. W tym samym duchu przygotowano podsumowanie działań podjętych w 2018 roku. Zgodnie z układem zaprezentowanym w części głównej Raportu, w podsumowaniu ujęto najważniejsze informacje o działaniach Zarządu Województwa Opolskiego w poszczególnych obszarach interwencji, które wpisując się w obowiązujące strategie, programy i polityki, wpływają na poprawę warunków życia i pracy w regionie.

Jak wspomniano na wstępie regionalny program operacyjny jest głównym źródłem finansowania działań podejmowanych w ramach polityki rozwoju województwa. Realizacja RPO WO 2014-2020 w 2018 roku przedstawiała się następująco:

- przeprowadzono **40 naborów** (w tym 8 w procedurze pozakonkursowej); kwota alokacji przeznaczona na nabory wyniosła **557,1 mln PLN**
- złożono **486 wniosków**; ich wartość wyniosła **665 mln PLN**
- podpisano **364 umów** o wartości UE **983,4 mln PLN**
- wartość wypłaconych środków EFRR/EFS wyniosła **810,2 mln PLN**
- zatwierdzono wnioski o płatność na kwotę **706 mln PLN**

Najważniejsze przedsięwzięcia, wynikające z realizowanych: strategii rozwoju województwa, strategii sektorowych, programów i planów w obszarach tematycznych, zaprezentowano poniżej w postaci ikon/logotypów i skrótowych informacji podsumowujących aktywność samorządu województwa w 2018 roku. Niektóre efekty pokazane zostały w perspektywie kilkuletniej, jak w przypadku programów i projektów wieloletnich dotyczących np. działań prorodzinnych, czy rozwoju bazy sportowej z uwagi na trudność w wyliczeniu kwot jednorocznych.

- **1,2 mld zł** na ponad **652** projektów służących opolskim rodzinom

- 31 tys. wniosków
- ponad 67 tys. sztuk wydanych kart
- 205 partnerów

- ok. **39 km** nowych i wyremontowanych dróg w województwie, w tym nowe mosty i skrzyżowania
- łączna wartość inwestycji: **244 809 tys. zł**

- remont linii kolejowej Nysa-Opole - łączna wartość **154 423 tys. zł**
- zakup 7 nowych pociągów elektrycznych – wartość **89 mln zł**

- dotacje na działania w obszarze kultury - **180 tys. zł**
- małe granty – ponad **205 tys. zł**
- ochrona zabytków – **300 tys. zł**

- ponad **29 mln zł** na instytucje kultury, w tym Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu oraz Filharmonię Opolską
- ponad **890 tys. zł** na opolskie muzea (w tym ponad 240 tys. zł wkładu własnego województwa)

- 135 obiektów sportowych na łączną kwotę **336 mln zł** (w tym 90 mln dotacji).
- nakłady na kulturę fizyczną - **6,2 mln zł**
- organizacje pozarządowe otrzymały ponad **4,8 mln zł**, a dofinansowano aż **138 zadań**

- prawie **452 tys. zł** dla organizacji pozarządowych na zadania w zakresie turystyki i krajoznawstwa

- łącznie ponad **39 mln zł** w 2018 roku na inwestycje w opolskich szpitalach (w tym 1,8 mln zł wkładu własnego samorządu)

- budowa bazy Śmigłowcowej Służby Ratownictwa Medycznego (HEMS) Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w Polskiej Nowej Wsi koło Opola. Łączne nakłady w latach 2015-2019 r. - ponad **7,7 mln zł**
- nowa karetka dla Opolskiego Centrum Ratownictwa Medycznego warta **ok. 460 tys. zł** w 2018 roku

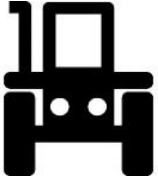
- 55 dotacji dla 30 organizacji ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na kwotę ponad **1,3 mln zł**

- **16 mln zł** na projekty dla szkół z województwa
- granty dla uczelni **na 50 tys. zł** w 2018, dotacja dla Uniwersytetu Opolskiego na **1 mln zł**
- program stypendialny „Wspieramy najlepszych” na lata 2017-2018 – **1,3 mln zł**

- **70,6 mln zł** z Funduszu Pracy dla powiatowych urzędów pracy
- **17,1 mln zł** w ramach PO WER 2014-2020 na aktywizację zawodowo-edukacyjną osób młodych tj. w wieku 15-29 lat, m.in. pozostających bez pracy, imigrantów, reemigrantów, itp.

- ponad **7 mln zł** na Program Odnowy Wsi
- **120 tys. zł** na Program Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego
- budowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych w 16 gminach – dofinansowanie samorządu wyniosło **2,34 mln zł**
- W ramach PROW 2014-2020 m.in.: **13 mln zł** na scalanie gruntów, **44 mln zł** na budowę i remonty dróg lokalnych, wsparcie dla rozwoju lokalnego poprzez działanie LEADER – m.in. ponad **20 mln zł** na wsparcie przedsiębiorczości na terenach wiejskich
- **4,5 mln zł** z PO RYBY 2014-2020 m.in. na inwestycje z sektora rybackiego

- ponad **45 mln zł** przekazanych z tytułu ustawowego podziału wpływów otrzymanych z opłat za korzystanie ze środowiska, z czego ponad 18 mln zł trafiło do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i 11 mln zł do gmin.

- pod koniec 2018 roku województwo opolskie posiadało grunty wraz z zabudowaniami o powierzchni **1 571,5872 ha o łącznej wartości 952 668,83 tys. zł**. Wartość nominalna jego udziałów w spółkach prawa handlowego wynosiła **161 715 000,00 zł**. Największe inwestycje prowadzono na terenie Zespołu pałacowo-parkowego w Mosznej – w sumie ich wartość to ponad **5,7 mln zł**

- profilaktyka i rozwiązywania problemów alkoholowych – łącznie na ten cel wydano **1 646 580,04 zł**.

- **6 mln złotych na realizację 50 projektów** w całym regionie, zgłoszonych przez mieszkańców,
- **325** zgłoszonych projektów,
- **223 043 osoby** wzięły udział w głosowaniach

TAK PRACOWALIŚMY W 2018 ROKU:

- najwyższa jak dotąd wartość nowych inwestycji w województwie opolskim
- rekordowe wsparcie finansowe dla opolskich przedsiębiorców
- rekordowe wydatki na budowę i remonty dróg wojewódzkich
- systematyczny rozwój publicznego transportu zbiorowego
- ukierunkowane wsparcie dla rodzin w zakresie opieki żłobkowo-przedszkolnej, opieki w czasie ciąży, porodu i połogu, szczepień ochronnych i poradnictwa dla młodych ojców
- świadome i odpowiedzialne działania na rzecz poprawy stanu środowiska
- stale rosnące wsparcie dla uczniów, studentów absolwentów, nauczycieli oraz osób bezrobotnych
- rozwój wojewódzkich samorządowych instytucji kultury poprzez nakłady na ich infrastrukturę i świadczone przez nich usługi
- inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia i usługi medyczne oraz wielokierunkowe wsparcie dla grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (osoby niepełnosprawne i seniorzy)
- zwiększenie partycypacji społecznej poprzez Marszałkowski Budżet Obywatelski, Fora Seniorów i Młodzieży, a także zacieśnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi

Z TYM SIĘ MIERZYMY TERAZ I W NAJBLIŻSZEJ PRZYSZŁOŚCI:

- niesprzyjająca polityka finansowa państwa wobec samorządów województw
- odbiór ustawowych kompetencji samorządom województw, co ogranicza ich wpływ na kształtowanie polityki rozwoju (np. wojewódzkie zarządy melioracji, wojewódzkie fundusze ochrony środowiska)
- depopulacja i starzenie się społeczeństwa
- wyzwania związane z ochroną klimatu i jakości powietrza, gospodarowaniem wodami i zagrożeniem hałasem
- silne regiony sąsiadujące

Załącznik.1 do Raportu o stanie Województwa Opolskiego 2018 r.

REALIZACJA UCHWAŁ SEJMIKU WOJEWÓDZTWA W 2018 R.			
L.p.	Zadanie	Sposób realizacji/opis działania	
GABINET MARSZAŁKA			
Zadania realizowane w roku 2018 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> 100-lecie Niepodległości i 20-lecie Samorządności.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr XXXIV/386/2017 w sprawie przyjęcia rezolucji o ogłoszeniu w województwie opolskim roku 2018 Rokiem 100-lecia Niepodległości i 20-lecia Samorządności Województwa i Powiatów.</p>	Powołano Komitety Honorowy i Organizacyjny uroczystości, który przewodniczył wydarzeniom odbywających się pod hasłem 100-lecia Niepodległości i 20-lecia Samorządności odbywających się przez cały 2018 rok w regionie.
	2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Realizacja Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr XXXII/390/2017 w sprawie zmiany uchwały Nr XXIII/270/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie konsultacji wojewódzkich dotyczących Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego.</p>	Poszczególne zadania Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego – II edycji realizowane są z merytorycznym zaangażowaniem departamentów UMWO.
DEPARTAMENT ORGANIZACYJNO-ADMINISTRACYJNY			
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2018 r.	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Podział województwa opolskiego na okręgi wyborcze.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr XLIII/445/2018 z dnia 19 czerwca 2018 r. w sprawie podziału województwa opolskiego na okręgi wyborcze, ustalenia ich numerów i granic oraz</p>	Uchwała o charakterze formalno-organizacyjnym.

		liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym do Sejmiku Województwa Opolskiego.	
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2018 r.	DEPARTAMENT FINANSÓW		
	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Badanie rocznego sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego -Województwa Opolskiego za 2017 i 2018 rok.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVII/399/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 stycznia 2018 roku w sprawie wyboru firmy audytorskiej do wykonania zadania pod nazwą „Badanie rocznego sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego - Województwa Opolskiego za 2017 i 2018 rok”.</p>	Zgodnie z polityką i procedurą wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania sprawozdań finansowych Województwa Opolskiego, przyjętą przez Komitet Audytu dla Województwa Opolskiego, do badania rocznego sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego - Województwa Opolskiego za 2017 i 2018 rok wybrana została firma: „Agencja Biegłych Rewidentów „BADEX” Spółka z o.o. w Opolu. Firma ta przeprowadziła badanie rocznego sprawozdania finansowego za 2017 rok zgodnie z podpisaną umową. Roczne sprawozdanie finansowe Województwa Opolskiego za 2017 rok zostało rozpatrzone i zatwierdzone przez Sejmik Województwa Opolskiego na XLIII sesji w dniu 19 czerwca 2018 r.
	2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Uchwalenie budżetu Województwa Opolskiego na 2019 rok.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr II/16/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 18 grudnia 2018 roku w sprawie uchwały budżetowej Województwa Opolskiego na 2019 rok.</p>	Uchwalony na sesji Sejmiku Województwa Opolskiego w dniu 18 grudnia 2018 roku budżet Województwa Opolskiego jest realizowany w 2019 roku.
	3.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Uchwalenie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Opolskiego na lata 2019-2023.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr II/15/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 18 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej</p>	Uchwalona na sesji Sejmiku Województwa Opolskiego w dniu 18 grudnia 2018 roku Wieloletnia Prognoza Finansowa jest realizowana w 2019 roku i latach następnych.

		Województwa Opolskiego na lata 2019-2023.	
Zadania realizowane w roku 2018 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Realizacja budżetu Województwa Opolskiego na 2018 rok.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVI/392/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 19 grudnia 2017 roku w sprawie uchwały budżetowej Województwa Opolskiego na 2018 rok.</p>	Uchwalony na sesji Sejmiku Województwa Opolskiego w dniu 18 grudnia 2017 roku budżet Województwa Opolskiego na 2018 rok był w trakcie roku zmieniany uchwałami Sejmiku Województwa. Ostateczny jego kształt został ustalony na sesji w dniu 18 grudnia 2018 r. Jego realizacja została przedstawiona w Sprawozdaniu Zarządu Województwa z wykonania Budżetu Województwa Opolskiego za 2018 rok.
	2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Realizacja Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Opolskiego na lata 2018-2022.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVI/391/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 19 grudnia 2017 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Opolskiego na lata 2018-2022.</p>	Uchwalona na Sesji Sejmiku Województwa Opolskiego w dniu 19 grudnia 2017 roku Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Opolskiego na lata 2018-2022 była w trakcie roku zmieniana uchwałami Sejmiku Województwa. Ostateczny jej kształt został ustalony na sesji w dniu 18 grudnia 2018 r. Stan realizacji objętych nią przedsięwzięć wieloletnich został przedstawiony w Sprawozdaniu Zarządu Województwa z wykonania Budżetu Województwa Opolskiego za 2018 rok.

DEPARTAMENT EDUKACJI I RYNKU PRACY		
<p>Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2018 r.</p>	<p>1.</p>	<p><u>Nazwa zadania:</u> Określenie czasu pracy pedagoga szkolnego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Sejmiku Województwa Opolskiego XLII/437/2018 z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXXIV/414/2013 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 25 października 2013 r. w sprawie ustalenia:</p> <p>a) tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, zatrudnionych w pełnym wymiarze zajęć, a także nauczycieli szkół zaocznych oraz pedagogów i doradców zawodowych,</p> <p>b) zasad rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego,</p> <p>c) zasad udzielania i rozmiaru zniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczyciela będącego dyrektorem, wicedyrektorem szkoły lub pełniącego inne stanowisko kierownicze w szkole oraz przyznawania zwolnień od obowiązku realizacji zajęć takim osobom.</p>
		<p>W związku ze zmianą zapisów ustawy Karta Nauczyciela należało dostosować zapisy regulaminów do obowiązującego prawa. Od dnia 1 września 2018 r. ustalono tygodniowy czas pracy pedagoga szkolnego w wymiarze 22 godzin.</p>

Zadania realizowane w roku 2018 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych	2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Wspieramy najlepszych II. Program stypendialny skierowany do uczniów szkół województwa opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr XXVII/304/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 marca 2017 roku w sprawie zasad, warunków i trybu udzielania stypendiów w ramach programu pomocy stypendialnej realizowanego w ramach projektu pn. „Wspieramy najlepszych II” realizowanego w ramach Poddziałania 9.1.5 RPO WO 2014-2020.</p>	<p>Projekt został przyjęty do realizacji Uchwałą Zarządu Województwa Opolskiego nr 4504/ 2017 z dnia 16 października 2017 r. We wrześniu 2017 r. ogłoszono nabór wniosków stypendialny na rok szkolny 2017/2018. Z kolei nabór wniosków stypendialnych na rok szkolny 2018/2019 został ogłoszony w czerwcu 2018 r. łącznie przyznano i wypłacono stypendium 511 uczniom i uczennicom szkół województwa opolskiego.</p> <p>Zadanie w trakcie realizacji.</p>
	DEPARTAMENT ZDROWIA I POLITYKI SPOŁECZNEJ		
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2018 r.	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> powołanie Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Opolskie Centrum Onkologii im. prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała XXXVII/405/2018 z dnia 30 stycznia 2018r., w sprawie zmiany Uchwały Nr XIV/157/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie powołania Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Opolskie Centrum Onkologii im. prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu.</p>	Uchwała o charakterze formalno-organizacyjnym.
	2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Nadanie statutu dla Ośrodka Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała XXXVIII/414/2018 z dnia 20 lutego 2018r., w sprawie nadania statutu dla Ośrodka Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych.</p>	Uchwała o charakterze formalno-organizacyjnym.

	3.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana statutu Centrum Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała XXXVIII/415/2018 z dnia 20 lutego 2018r., w sprawie zmiany statutu Centrum Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii w Opolu.</p>	Uchwała o charakterze formalno-organizacyjnym.
	4.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana nazwy Wojewódzkiego Specjalistycznego Zespołu Neuropsychiatrycznego im. św. Jadwigi w Opolu oraz zmiana statutu Wojewódzkiego Specjalistycznego Zespołu Neuropsychiatrycznego im. św. Jadwigi w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała XXXVIII/416/2018 z dnia 20 lutego 2018r., w sprawie zmiany nazwy Wojewódzkiego Specjalistycznego Zespołu Neuropsychiatrycznego im. św. Jadwigi w Opolu oraz zmiany statutu Wojewódzkiego Specjalistycznego Zespołu Neuropsychiatrycznego im. św. Jadwigi w Opolu.</p>	Uchwała o charakterze formalno-organizacyjnym.
	5.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana nazwy Samodzielnego Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. Ks. Biskupa Józefa Nathana w Branicach oraz zmiany statutu Samodzielnego Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. Ks. Biskupa Józefa Nathana w Branicach.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała XXXVIII/417/2018 z dnia 20 lutego 2018r., w sprawie zmiany nazwy Samodzielnego Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. Ks. Biskupa Józefa Nathana w Branicach oraz zmiany statutu Samodzielnego Wojewódzkiego</p>	Uchwała o charakterze formalno-organizacyjnym.

		Szpitala dla Nerwowej Psychicznie Chorych im. Ks. Biskupa Józefa Nathana w Branicach.	
	6.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana statutu Centrum Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała XLII/441/2018 z dnia 27 marca 2018r., w sprawie zmiany statutu Centrum Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii w Opolu.</p>	Uchwała o charakterze formalno-organizacyjnym.
	7.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana statutu Ośrodka Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała XXXIX/432/2018 z dnia 29 maja 2018r., w sprawie zmiany statutu Ośrodka Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych.</p>	Uchwała o charakterze formalno-organizacyjnym.
	8.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana statutu Zakładu Opiekuńczo - Leczniczego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Głuchołazach.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała XLV/453/2018 z dnia 4 września 2018r., w sprawie zmiany statutu Zakładu Opiekuńczo - Leczniczego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Głuchołazach.</p>	Uchwała o charakterze formalno-organizacyjnym.
	9.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana statutu Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Głuchołazach.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała XLVII/472/2018 z dnia 16 października 2018r., w sprawie zmiany statutu Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego</p>	Uchwała o charakterze formalno-organizacyjnym.

		Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Głucholazach.	
10.	<u>Nazwa zadania:</u> Zmiana statutu Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. św. Jadwigi w Opolu. <u>Podstawa prawna:</u> Uchwała II/12/2018 z dnia 18 grudnia 2018r., w sprawie zmiany statutu Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. św. Jadwigi w Opolu.		Uchwała o charakterze formalno-organizacyjnym.
11.	<u>Nazwa zadania:</u> Zmiana statutu Ośrodka Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych. <u>Podstawa prawna:</u> Uchwała II/13/2018 z dnia 18 grudnia 2018r., w sprawie zmiany statutu Ośrodka Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych.		Uchwała o charakterze formalno-organizacyjnym.
12.	<u>Nazwa zadania:</u> Zmiana statutu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Opolskie Centrum Onkologii im. Prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu. <u>Podstawa prawna:</u> Uchwała II/14/2018 z dnia 18 grudnia 2018r., w sprawie zmiany statutu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Opolskie Centrum Onkologii im. Prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu.		Uchwała o charakterze formalno-organizacyjnym.
13.	<u>Nazwa zadania:</u> Zmiana uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie utworzenia Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej. <u>Podstawa prawna:</u> Uchwała XXXVII/404/2018 z dnia 30 stycznia 2018 r., w sprawie zmiany uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie utworzenia Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej.		Nowelizacja statutu ROPS nastąpiła w wyniku wejścia w życie nowej ustawy, na mocy której zadania, realizowane przez ROPS, a związane z system świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, świadczenia „za życiem”, wykonywane w ramach koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego w przypadku przemieszczania się osób w granicach UE zostały przekazane do Wojewody.

	14.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Określenie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i wysokości środków PFRON przeznaczonych na te zadania, przypadających według algorytmu w 2018 roku dla Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała XXXVIII/422/2018 w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i wysokości środków PFRON przeznaczonych na te zadania, przypadających według algorytmu w 2018 roku dla Województwa Opolskiego.</p>	<p>Uchwała określa podział środków finansowych wynikających z algorytmu dla województwa opolskiego na 3 podstawowe zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • finansowanie ZAZ, • finansowanie robót budowlanych w ośrodkach wsparcia osób niepełnosprawnych, • udzielanie dotacji organizacjom pozarządowym.
	15.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana uchwały Nr XXXVIII/422/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 20 lutego 2018 roku w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania, przypadających według algorytmu w 2018 roku dla Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała XLVI/471/2018 w sprawie zmiany uchwały Nr XXXVIII/422/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 20 lutego 2018 roku w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania, przypadających według algorytmu w 2018 roku dla Województwa Opolskiego.</p>	<p>W związku z wpływem wniosku na uruchomienie kolejnego ZAZ w Kędzierzynie –Koźlu, zabezpieczono środki na jego utworzenie (kwota w wysokości 120 625,00 zł).</p>

	16.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana uchwały Nr XXXVIII/422/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 20 lutego 2018 roku w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania, przypadających według algorytmu w 2018 roku dla Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała XLVIII/480/2018 w sprawie zmiany uchwały Nr XXXVIII/422/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 20 lutego 2018 roku w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania, przypadających według algorytmu w 2018 roku dla Województwa Opolskiego.</p>	<p>W wyniku prowadzonych uzgodnień dot. utworzenia ZAZ w Kędzierzynie - Koźlu wnioskodawca wycofał wnioski o jego utworzenie. W celu umożliwienia wydatkowania środków zabezpieczonych na utworzenie Zakładu przeniesiono środki na realizację innego zadania. Środki zostały wykorzystane do końca roku.</p>
<p>Zadania realizowane na podstawie Uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2018 r.</p>	DEPARTAMENT KULTURY, SPORTU I TURYSTYKI		
	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Nagrody Marszałka Województwa Opolskiego za Wydarzenie Muzealne Roku.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr XXXIX/426/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania Nagrody Marszałka Województwa Opolskiego za Wydarzenie Muzealne Roku z dnia 23 marca 2018 r.</p>	<p>Uchwała nr XXXIX/426/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania Nagrody Marszałka Województwa Opolskiego za Wydarzenie Muzealne Roku z dnia 23 marca 2018 r., została w dniu 10 kwietnia 2018 r. ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego. 30 kwietnia 2018 r. przyjęto Uchwałę Nr 5399/2018 Zarządu Województwa Opolskiego w sprawie ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie Nagrody Marszałka Województwa Opolskiego za Wydarzenie Muzealne Roku.</p> <p>Nabór wniosków o przyznanie Nagród Marszałka Województwa Opolskiego za Wydarzenie Muzealne Roku trwa od dnia 30 kwietnia 2018 r. do 30 maja 2018 r.</p>

		<p>Zarządzeniem nr 47/2018 Marszałka Województwa Opolskiego z dnia 15 maja 2018 r. powołano skład Komisji rozpatrującej wnioski o przyznanie Nagród Marszałka Województwa Opolskiego za Wydarzenie Muzealne Roku 2017.</p> <p>14 czerwca 2018 r. odbyło się posiedzenie Komisji rozpatrującej wnioski o przyznanie Nagrody Marszałka Województwa Opolskiego za Wydarzenie Muzealne Roku 2017. Komisja przyznała 6 nagród i 2 wyróżnienia.</p> <p>9 października 2018 r. odbyło się uroczyste wręczenie nagród i wyróżnień za Wydarzenie Muzealne Roku 2017.</p>
2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Realizacja zadań publicznych związanych z realizacją zadań Samorządu Województwa Opolskiego w zakresie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków, znajdujących się na obszarze województwa opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała XXXIX/423/2018 w sprawie zmiany uchwały Nr XXXII/345/2009 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 maja 2009 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się na obszarze województwa opolskiego.</p>	<p>W związku z nowym brzmieniem art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ustalonym w art. 1 pkt 10 ustawy z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz niektórych innych ustaw, rozszerzającym zakres udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane o obiekty znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków, Sejmik Województwa Opolskiego wprowadził zmiany do uchwały Nr XXXII/345/2009 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 maja 2009 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się na obszarze województwa opolskiego.</p>
3.	<p><u>Nazwa zadania:</u> „Prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy kościele pw. Św. Jerzego w Hajdukach Nyskich”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u></p>	<p>Na podstawie art. 8a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa samorząd województwa może udzielić innej jednostce samorządu terytorialnego pomocy, w tym pomocy finansowej, ponadto art. 220 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych wskazuje, że z budżetu jednostki samorządu</p>

	<p>Uchwała XLIII/444/2018 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Nysa z przeznaczeniem na realizację zadania „Prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy kościele pw. Św. Jerzego w Hajdukach Nyskich”.</p>	<p>terytorialnego może być udzielana pomoc finansowa innym jednostkom samorządu terytorialnego w formie dotacji celowej. Pomoc finansowa przekazana Gminie Nysa w formie dotacji celowej przeznaczona została na prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy wpisanym do rejestru zabytków kościele pw. Św. Jerzego w Hajdukach Nyskich, który uległ katastrofie budowlanej w wyniku nawałnicy, która miała miejsce w dniu 4 czerwca 2018 r.</p>
4.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Realizacja zadań publicznych związanych z realizacją zadań Samorządu Województwa Opolskiego w zakresie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków, znajdujących się na obszarze województwa opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała XLIII/448/2018 w sprawie rozstrzygnięcia naboru wniosków i udzielenia dofinansowania na realizację zadań publicznych Województwa Opolskiego w roku 2018 w zakresie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków, znajdujących się na obszarze województwa opolskiego.</p>	<p>Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz § 6 ust. 10 Uchwały Nr XXXII/345/2009 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 maja 2009 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków, znajdujących się na obszarze województwa opolskiego Sejmik Województwa Opolskiego dokonał rozstrzygnięcia naboru wniosków i przyznał dotacje na łączną kwotę 300 000 zł. Na podstawie przedmiotowej uchwały podpisano umowy z beneficjentami oraz przekazano środki finansowe na realizację wyłonionych zadań.</p>
5.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Realizacja Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Opolskiego na lata 2016-2019.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała II/8/2018 w sprawie przyjęcia sprawozdania za lata 2016-2017 z realizacji Programu Opieki nad Zabytkami Województwa Opolskiego na lata 2016-2019.</p>	<p>Przyjęte sprawozdanie, zgodnie z art. 87 ust. 6 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zostało przekazane do Generalnego Konserwatora Zabytków oraz Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.</p>

	6.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Poprawa bezpieczeństwa na obiektach sportowych II” w ramach II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLV/458/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 września 2018 r. w sprawie powierzenia Powiatowi Głubczyckiemu realizacji zadania pn. „Poprawa bezpieczeństwa na obiektach sportowych II” w ramach II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego.</p>	<p>Zgodnie z podjętą uchwałą podpisano porozumienie z Powiatem Głubczyckim w dniu 4 października 2018 r.</p> <p>Zadanie zostało zrealizowane oraz zatwierdzono sprawozdanie końcowe.</p>
	7.	<p><u>Nazwa zadania:</u> „Ludzie Otmętu – takie tu buty” w ramach II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLV/459/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 września 2018 r. w sprawie powierzenia Powiatowi Krapkowickiemu realizacji zadania pn. „Ludzie Otmętu – takie tu buty” w ramach II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego.</p>	<p>Zgodnie z podjętą uchwałą podpisano porozumienie z Powiatem Krapkowickim w dniu 12 września 2018 r.</p> <p>Zadanie zostało zrealizowane oraz zatwierdzono sprawozdanie końcowe.</p>
	8.	<p><u>Nazwa zadania:</u> „Z „Kaprysem” i Gminną Orkiestrą Dętą Prószków szanujemy seniorów oraz rozwijamy dzieci i młodzież” w ramach II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLV/460/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 września 2018 r. w sprawie powierzenia Gminie</p>	<p>Zgodnie z podjętą uchwałą podpisano porozumienie z Gminą Prószków w dniu 11 października 2018 r.</p> <p>Zadanie w trakcie realizacji.</p>

		Prószków realizacji zadania pn. „Z „Kaprysem” i Gminną Orkiestrą Dętą Prószków szanujemy seniorów oraz rozwijamy dzieci i młodzież” w ramach II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego.	
	9.	<p><u>Nazwa zadania:</u> „Organizacja cyklu 9-ciu imprez integracyjnych na terenach wiejskich Gminy Prudnik” w ramach II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLV/461/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 września 2018 r. w sprawie powierzenia Gminie Prudnik realizacji zadania pn. „Organizacja cyklu 9-ciu imprez integracyjnych na terenach wiejskich Gminy Prudnik” w ramach II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego.</p>	<p>Zgodnie z podjętą uchwałą podpisano porozumienie z Gminą Prudnik w dniu 4 października 2018 r.</p> <p>Zadanie w trakcie realizacji.</p>
	10.	<p><u>Nazwa zadania:</u> „Od Juniora do Seniora – aktywnie spędzaj czas” w ramach II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLV/462/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 września 2018 r. w sprawie powierzenia Gminie Skoroszyce realizacji zadania pn. „Od Juniora do Seniora – aktywnie spędzaj czas” w ramach II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego.</p>	<p>Zgodnie z podjętą uchwałą podpisano porozumienie z Gminą Skoroszyce w dniu 21 września 2018 r.</p> <p>Zadanie w trakcie realizacji.</p>

	11.	<p><u>Nazwa zadania:</u> „100 pieśni na 100-lecie odzyskania niepodległości XXIII Wojewódzki Festiwal Pieśni Patriotycznej „Tobie Polsko” w Olszance” w ramach II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLV/463/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 września 2018 r. w sprawie powierzenia Gminie Olszanka realizacji zadania pn. „100 pieśni na 100-lecie odzyskania niepodległości XXIII Wojewódzki Festiwal Pieśni Patriotycznej „Tobie Polsko” w Olszance” w ramach II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego.</p>	<p>Zgodnie z podjętą uchwałą podpisano porozumienie z Gminą Olszanka w dniu 4 października 2018 r.</p> <p>Zadanie zostało zrealizowane oraz zatwierdzono sprawozdanie końcowe.</p>
	12.	<p><u>Nazwa zadania:</u> „Dziś Orlik Klubowy, jutro Stadion Narodowy – II edycja” w ramach II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLV/464/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 września 2018 r. w sprawie powierzenia Gminie Pakosławice realizacji zadania pn. „Dziś Orlik Klubowy, jutro Stadion Narodowy – II edycja” w ramach II edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego.</p>	<p>Zgodnie z podjętą uchwałą podpisano porozumienie z Gminą Pakosławice w dniu 11 października 2018 r.</p> <p>Zadanie w trakcie realizacji.</p>
	13.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rezolucja dotycząca rozwoju współpracy pomiędzy Województwem Opolskim a Województwem Śląskim.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLVI/469/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 września 2018 r. w</p>	<p>Zgodnie z przyjętą rezolucją przekazano dokument do wiadomości Zarządów Województw.</p>

		sprawie przyjęcia „Rezolucji dotyczącej rozwoju współpracy pomiędzy Województwem Opolskim a Województwem Śląskim”.	
	14.	<p><u>Nazwa zadania:</u> „Młodzieżowe Mistrzostwa Polski w Biegach Przełajowych U23”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLVI/470/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 września 2018 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Namysłów z przeznaczeniem na realizację zadania pn. „Młodzieżowe Mistrzostwa Polski w Biegach Przełajowych U23”.</p>	<p>Zgodnie z podjętą uchwałą podpisano umowę z Gminą Namysłów w dniu 15 października 2018 r.</p> <p>Zadanie zostało zrealizowane 17 listopada 2018 r. oraz zatwierdzono sprawozdanie końcowe 4 stycznia 2019 r.</p>
	15.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Nadanie statutu Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXIX/431/2018 z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie uzgodnienia treści nowego statutu Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu.</p>	Uchwała o charakterze formalno-organizacyjnym.
	16.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Nadanie statutu Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLVIII/479/2018 z dnia 6 listopada 2018 r. w sprawie nadania statutu Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu.</p>	Uchwała o charakterze formalno-organizacyjnym.
Zadania realizowane w roku 2018 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Stypendia Marszałka Województwa Opolskiego w dziedzinie twórczości artystycznej – „Marszałkowskie Talenty”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXV/286/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania stypendiów</p>	<p>Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, art. 7b ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz § 8 ust. 1 Uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego Nr XXV/286/2017 z dnia 28 lutego 2017 r.</p> <p>w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania stypendiów Marszałka Województwa Opolskiego w dziedzinie twórczości artystycznej – „Marszałkowskie Talenty” ogłoszono nabór wniosków o przyznanie stypendium Marszałka Województwa</p>

		Marszałka Województwa Opolskiego w dziedzinie twórczości artystycznej - „Marszałkowskie Talenty”.	Opolskiego w dziedzinie twórczości artystycznej – „Marszałkowskie Talenty”. Uchwałą nr 5372/2018 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie przyznania stypendiów Marszałka Województwa Opolskiego w dziedzinie twórczości artystycznej - „Marszałkowskie Talenty”, przyznano 21 stypendiów na łączną kwotę 159 600,00 zł.
2.	<u>Nazwa zadania:</u> Nagrody Marszałka Województwa Opolskiego dla Animatorów i Twórców Kultury. <u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XIX/258/2012 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania Nagrody Marszałka Województwa Opolskiego dla Animatorów i Twórców Kultury.		Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa w związku z art. 7a, ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz Uchwały Nr XIX/258/2012 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania Nagrody Marszałka województwa Opolskiego dla Animatorów i Twórców Kultury zbierano wnioski o przyznanie ww. Nagrody. Marszałek Województwa Opolskiego w oparciu o propozycje przedstawione przez Komisję oceniającą wnioski przyznał 10 Nagród Marszałka Województwa Opolskiego dla Animatorów i Twórców Kultury na łączną kwotę 30 000,00 zł.
3.	<u>Nazwa zadania:</u> Wręczenie Nagród imienia Karola Miarki. <u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XIX/256/2012 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania Nagrody im. Karola Miarki.		Na podstawie art. 14 ust. 1 pkt 3, art. 18 pkt 1 i pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz art. 7a ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz § 5 uchwały Nr XIX/256/2012 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania Nagrody imienia Karola Miarki ogłosił nabór wniosków o przyznanie Nagrody imienia Karola Miarki. Marszałek Województwa Opolskiego w oparciu o propozycje przedstawione przez Komisję oceniającą wnioski przyznał 3 Nagrody na łączną kwotę 12 000,00 zł.
4.	<u>Nazwa zadania:</u> Wręczenie Nagrody Artystycznej Marszałka Województwa Opolskiego „Złota Maską” za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania		Na podstawie art. 14 ust. 1 pkt 3, art. 18 pkt 1 i pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie województwa oraz art. 7a ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz Uchwały Nr XIX/257/2012 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie przyznania dorocznej

		<p>i ochrony kultury w zakresie sztuki teatralnej.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XIX/257/2012 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie przyznania dorocznej Nagrody Artystycznej Marszałka Województwa Opolskiego „Złota Maska” za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury w zakresie sztuki teatralnej .</p>	<p>Nagrody Artystycznej Marszałka Województwa Opolskiego „Złota Maska” za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury w zakresie sztuki teatralnej do urzędu przedkładano wnioski o przyznanie ww. Nagrody. Marszałek Województwa Opolskiego w oparciu o propozycje przedstawione przez Komisję oceniającą wnioski przyznał ww. Nagrody na łączną kwotę 30 000,00 zł.</p>
DEPARTAMENT INFRASTRUKTURY I GOSPODARKI			
<p>Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2018 r.</p>	<p>1.</p>	<p><u>Nazwa zadania:</u> Pozbawienie drogi kategorii dróg wojewódzkich.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLIII/449/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 19 czerwca 2018 r. w sprawie pozbawienia drogi kategorii dróg wojewódzkich – DW 428 (ul. Prószkowska w Dąbrówce Górnej).</p>	<p>W celu podjęcia uchwały sejmikowej wystąpiono do Ministerstwa Infrastruktury oraz Ministerstwa Obrony Narodowej o wydanie opinii w sprawie pozbawienia drogi nr 428 kategorii drogi wojewódzkiej. Sejmik Województwa Opolskiego uchwałą Nr XLIII/449/2018 z dnia 19 czerwca 2018 r. pozbawił drogę nr 428 kategorii dróg wojewódzkich.</p> <p>Uchwałą Nr XLIII/495/2018 Rady Miejskiej w Krapkowicach z dnia 21 czerwca 2018 r. przedmiotowa droga została zaliczona do kategorii dróg gminnych.</p> <p>Procedura zmiany kategorii drogi została zakończona.</p>
	<p>2.</p>	<p><u>Nazwa zadania:</u> Pozbawienie dróg kategorii dróg wojewódzkich.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVIII/409/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 20 lutego 2018 r. w sprawie pozbawienia dróg kategorii dróg wojewódzkich – DW 406, 407 i 411.</p>	<p>W związku z oddaniem do użytkowania obwodnicy Nysy z dniem 10.10.2017 r. Województwo Opolskie przejęło w zarząd odcinki dotychczasowych dróg krajowych nr 41 i 46. W celu usystematyzowania układu dróg wojewódzkich i powiązań komunikacyjnych z drogami krajowymi koniecznym było podjęcie uchwały sejmikowej, w ramach tzw. „kaskadowego” przekazywania dróg – zgodnie z ustawą o drogach publicznych.</p> <p>Procedura zmiany kategorii drogi została zakończona.</p>
	<p>3.</p>	<p><u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie realizacji zadań w ciągu dróg wojewódzkich.</p>	<p>Pierwotnie Województwo Opolskie powierzyło Gminie Dobrzeń Wielki (na jej wniosek) do realizacji dwa zadania.</p>

	<p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLII/436/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XVIII/201/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z 14 czerwca 2016 r. w sprawie powierzenia realizacji zadań w ciągu dróg wojewódzkich Gminie Dobrzeń Wielki.</p>	<p>W wyniku zmiany granic Opola jedno z tych zadań (w miejscowości Borki) znalazło się poza granicami Gminy Dobrzeń Wielki. Uchwałą Nr XLII/436/2018 z dnia 29 maja 2018 r. Sejmiku Województwa Opolskiego wykreślono zadanie w miejscowości Borki. W dniu 13 sierpnia 2018 r. podpisano umowę z Gminą Dobrzeń Wielki w sprawie realizacji zadania „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 457 – ul. Wrocławskiej w zakresie budowy ścieżki pieszo-rowerowej na odc. od skrzyżowania z DW nr 454 – ul. Niemodlińska do budynku nr 32 w m. Dobrzeń Wielki”. W dniu 2 października 2018 r. nastąpiło rozliczenie dotacji zgodnie z umową.</p>
4.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie realizacji zadania w ciągu dróg wojewódzkich. <u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVII/401/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie powierzenia realizacji zadania w ciągu drogi wojewódzkiej Gminie Komprachcice.</p>	<p>Zarząd Województwa Opolskiego uchwałą Nr 6099/2018 z dnia 24 września 2018 r. przyjął projekt porozumienia w sprawie powierzenia Gminie Komprachcice realizacji zadania pn.: „Budowa ciągu pieszo-rowerowego w pasie dróg wojewódzkich nr 429 i 435”. Z dniem 24 września 2018 roku zawarto porozumienie pomiędzy Województwem Opolskim a Gminą Komprachcice. Zadanie w trakcie realizacji.</p>
5.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie realizacji zadania w ciągu drogi wojewódzkiej. <u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLIII/450/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 19 czerwca 2018 r. w sprawie powierzenia Gminie Prószków wykonania projektu budowlano – wykonawczego dla zadania pn.: „Budowa chodnika w pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 414 w m. Złotniki”.</p>	<p>Zarząd Województwa Opolskiego uchwałą Nr 6217/2018 z dnia 15 października 2018 r. przyjął projekt porozumienia w sprawie powierzenia Gminie Prószków wykonania projektu budowlano – wykonawczego dla zadania pn.: „Budowa chodnika w pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 414 w m. Złotniki”. Z dniem 15 października 2018 roku zawarto Porozumienie pomiędzy Województwem Opolskim a Gminą Prószków. Zadanie w trakcie realizacji.</p>
6.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie realizacji zadania w ciągu drogi wojewódzkiej. <u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLIII/451/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 19 czerwca 2018 r. w sprawie powierzenia Powiatowi</p>	<p>Zarząd Województwa Opolskiego uchwałą Nr 11/2018 z dnia 27 listopada 2018 r. przyjął projekt Porozumienia w sprawie powierzenia Powiatowi Strzeleckiemu wykonania projektu budowlano – wykonawczego dla zadania obejmującego przebudowę skrzyżowania dróg różnej kategorii pn.: „Rozbudowa układu</p>

		Strzeleckiemu wykonania projektu budowlano – wykonawczego dla zadania obejmującego przebudowę skrzyżowania dróg różnej kategorii, pn.: „Rozbudowa układu komunikacyjnego ulic Kozielskiej, Dolińskiej i Mickiewicza w Strzelcach Opolskich”.	komunikacyjnego ulic Kozielskiej, Dolińskiej i Mickiewicza w Strzelcach Opolskich”. W roku bieżącym planowane jest podpisanie umowy pomiędzy Województwem Opolskim a Powiatem Strzeleckim w sprawie współfinansowania przedmiotowego zadania. Zadanie w trakcie realizacji.
	7.	<u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie realizacji zadania w ciągu drogi wojewódzkiej. <u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXIX/424/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Gminie Olszanka.	Z uwagi na wnioskowaną przez Gminę zmianę przeznaczenia przyznanych środków na realizację zadania pn.: „Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 462 w m. Pogorzela” konieczna była zmiana zapisów przedmiotowej Uchwały. Dnia 16 października 2018 r. Sejmik Województwa podjął Uchwałę w sprawie udzielenia dotacji na wykonanie projektu budowlano – wykonawczego dla powyższego zadania.
	8.	<u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie realizacji zadania w ciągu drogi wojewódzkiej. <u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLVII/473/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 16 października 2018 r. w sprawie powierzenia realizacji zadania w sprawie drogi wojewódzkiej Gminie Olszanka.	Zarząd Województwa Opolskiego uchwałą Nr 13/2018 z dnia 27 listopada 2018 r. przyjął projekt porozumienia w sprawie powierzenia Gminie Olszanka wykonania projektu budowlano – wykonawczego dla zadania pn.: „Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 462 w m. Pogorzela”. Z dniem 27 listopada 2018 roku zawarto porozumienie pomiędzy Województwem Opolskim a Gminą Olszanka. Zadanie w trakcie realizacji.
Zadania realizowane w roku 2018 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych	1.	<u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie realizacji zadania w ciągu drogi wojewódzkiej. <u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVII/303/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie powierzenia realizacji zadania w ciągu drogi wojewódzkiej Gminie Strzeleccki.	Zarząd Województwa Opolskiego uchwałą Nr 3958/2018 z dnia 23 stycznia 2018 r. przyjął projekt porozumienia w sprawie powierzenia Gminie Prószków realizacji zadania pn.: „Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 409, na odcinku Steblów (od granicy gminy) – Moszna”. Z dniem 20 czerwca 2017 roku zawarto porozumienie pomiędzy Województwem Opolskim a Gminą Strzeleccki. Zadanie w trakcie realizacji.
	2.	<u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie realizacji zadania w ciągu drogi wojewódzkiej.	Zarząd Województwa Opolskiego uchwałą Nr 4933/2017 z dnia 20 czerwca 2017 r. przyjął projekt porozumienia w sprawie powierzenia Gminie Prószków realizacji zadania

	<p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXIII/378/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 października 2017 r. w sprawie powierzenia realizacji zadania w ciągu drogi wojewódzkiej Gminie Prószków.</p>	<p>pn.: „Budowa ścieżki pieszo- rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 415 na terenie miejscowości Zimnice Wielkie i Zimnice Małe”. Z dniem 23 stycznia 2018 roku zawarto porozumienie pomiędzy Województwem Opolskim a Gminą Prószków.</p> <p>Zadanie w trakcie realizacji.</p>
3.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie realizacji zadania w ciągu drogi wojewódzkiej.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXIII/377/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 października 2017 r. w sprawie powierzenia realizacji zadania w ciągu drogi wojewódzkiej Gminie Lewin Brzeski.</p>	<p>Zarząd Województwa Opolskiego uchwałą Nr 5016/2018 z dnia 6 lutego 2018 r. przyjął projekt porozumienia w sprawie powierzenia Gminie Lewin Brzeski realizacji zadania pn.: „Budowa ścieżki pieszo- rowerowej wraz z oświetleniem wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 458 na terenie Gminy Lewin Brzeski”.</p> <p>Z dniem 6 lutego 2018 roku zawarto porozumienie pomiędzy Województwem Opolskim a Gminą Lewin Brzeski.</p> <p>Zadanie w trakcie realizacji.</p>
4.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie realizacji zadania w ciągu drogi wojewódzkiej.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXIII/376/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 października 2017 r. w sprawie powierzenia realizacji zadania w ciągu drogi wojewódzkiej Gminie Popielów.</p>	<p>Zarząd Województwa Opolskiego uchwałą Nr 4970/2018 z dnia 29 stycznia 2018 r. przyjął projekt porozumienia w sprawie powierzenia Gminie Popielów realizacji zadania pn.: „Budowa ścieżki pieszo- rowerowej wraz z oświetleniem wzdłuż drogi wojewódzkich nr 457 i 458 na terenie Gminy Popielów”.</p> <p>Z dniem 29 stycznia 2018 roku zawarto porozumienie pomiędzy Województwem Opolskim a Gminą Popielów.</p> <p>Zadanie w trakcie realizacji.</p>
5.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Utworzenie Oddziału terenowego WORD Opole w Nysie.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXII/358/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 29 sierpnia 2017 r. w sprawie w sprawie wskazania dodatkowego miasta, w którym może być przeprowadzany egzamin państwowy w zakresie prawa jazdy kat. B1 i B.</p>	<p>Zarząd Województwa Opolskiego uchwałą Nr 4439/2017 z dnia 9 października 2017 r. przyjął projekt porozumienia w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie oddziału terenowego Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Opolu w Nysie.</p> <p>Zadanie zostało zrealizowane.</p>

DEPARTAMENT POLITYKI REGIONALNEJ I PRZESTRZENNEJ			
Zadania realizowane w roku 2018 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXIX/425/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego.</p>	<p>Zakończono procedurę konsultacji projektu zmiany PZPWO, w ramach której uzyskano uzgodnienia i opinie właściwych organów i instytucji do projektu dokumentu, w tym opinię Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej i uzgodnienie ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego. Wyniki konsultacji ZWO rozpatrzył w dniu 21 maja 2018 r., podejmując decyzję o konieczności przeprowadzenia dalszego dialogu z samorządami, które zakwestionowały podtrzymaną w projekcie procedowanej zmiany PZPWO koncepcję kształtowania regionalnego systemu obszarów przyrodniczo-krajobrazowych wypracowaną w planie województwa z 2002 i jego zmianie z 2010 r., w zakresie kilku obszarów ochronnych. Wskazano, że celem przeprowadzenia dodatkowego dialogu ma być wyjaśnienie wszelkich wątpliwości dotyczących skutków funkcjonowania w PZPWO ustaleń dotyczących projektowanych obszarów przyrodniczo-krajobrazowych podlegających ochronie prawnej. Ustalono, że dialog należy przeprowadzić najpóźniej w I kwartale 2019 r.</p> <p>Zadanie w trakcie realizacji.</p>
	2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLVI/466/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 września 2018 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego.</p>	<p>Podjęto działania organizacyjne i merytoryczne mające na celu przygotowanie się do przeprowadzenia dodatkowych spotkań z przedstawicielami jst. Dostosowano harmonogram prac nad zmianą PZPWO do realnego terminu ich zakończenia (II kw. 2019), umożliwiającego przeprowadzenie dodatkowych spotkań z jst. w celu uzyskania akceptacji dla proponowanych rozwiązań w zakresie kształtowania systemu obszarów przyrodniczo-krajobrazowych w regionie.</p> <p>Zadanie w trakcie realizacji.</p>
DEPARTAMENT ROLNICTWA I ROZWOJU WSI			
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Podział Województwa Opolskiego na obwody łowieckie.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u></p>	<p>Pismem nr DRW.I.7131.3.2018.MA/KK z dnia 30 stycznia 2018 r. zostały przekazane do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu akta sprawy oraz załącznik przedmiotowej uchwały stanowiący odpowiedź Sejmiku</p>

		<p>Uchwała Nr XXXVII/402/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie przekazania skargi Państwa Beaty i Konrada Kaczkowskich, dotyczącej podjęcia przez Sejmik Województwa Opolskiego 30 października 2012 r. uchwały nr XXII/283/2012 w sprawie podziału województwa opolskiego na obwody łowieckie, do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu.</p>	<p>Województwa Opolskiego na skargę Państwa Kaczkowskich. W dniu 21 marca 2018 r. do tutejszego Urzędu wpłynęło prawomocne orzeczenie WSA w Opolu o odrzuceniu ww. skargi.</p>
	2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Wykaz miejscowości województwa opolskiego położonych na terenach podgórskich i górskich.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVIII/412/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 20 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia wykazu miejscowości województwa opolskiego położonych na terenach podgórskich i górskich.</p>	<p>Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego pod poz. 544 i przesłana przy piśmie nr DRW.I.310.1.2017 do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 14 marca 2018 r. oraz do Gminy Głubczyce i Gminy Głuchołazy w dniu 20 marca 2018 r.</p>
	3.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Uprawa maku i konopi włóknistych na terenie województwa opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXIX/427/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie określenia ogólnej powierzchni przeznaczonej pod uprawy maku lub konopi włóknistych oraz rejonizacji upraw w 2018 roku na terenie województwa opolskiego.</p>	<p>Informacja o podjęciu przedmiotowej uchwały została przekazana do wszystkich gmin z terenu woj. opolskiego w dniu 3 kwietnia 2018 r. Uchwała została opublikowana w Dz. Urz. Woj. Op. z dnia 9 kwietnia 2018 r. poz. 1082</p>
	4.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Podział Województwa Opolskiego na obwody łowieckie.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XLIV/452/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 25 lipca</p>	<p>W dniu 25 lipca 2018 r. pismem nr DRW-I.7131.19.2018.MA/KK z dnia 25 lipca 2018 r. (stanowiącym załącznik do ww. uchwały) została przekazana do WSA w Opolu odpowiedź na skargę Państwa Waszczuk wraz z dokumentacją skargi i aktami sprawy. W trakcie rozpatrywania przez sąd.</p>

		<p>2018 r. w sprawie przekazania skargi Państwa Iwony Waszczuk, Bartosza Waszczuk, Idy Waszczuk i Poli Waszczuk na uchwałę Nr XXII/283/2012 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 października 2012 r. w sprawie podziału województwa opolskiego na obwody łowieckie w części dotyczącej obwodu łowieckiego nr 21, do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu.</p>	
	<p>5.</p>	<p><u>Nazwa zadania:</u> Likwidacja Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Opolu. <u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr II/9/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 18 grudnia 2018r w sprawie zmiany uchwały Nr XXXIII/381/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 października 2017r. w sprawie likwidacji Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Opolu – jednostki budżetowej Województwa Opolskiego.</p>	<p>W związku z koniecznością realizacji wielu czynności o charakterze formalno-prawnym uchwałą Nr II/9/2018 z 18 grudnia 2018 r. przedłużono proces likwidacji WZMiUW w Opolu w Likwidacji do 30 czerwca 2019 r.</p>

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Zadania realizowane w roku 2018 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych</p>	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Likwidacja Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXIII/381/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 października 2017 r. w sprawie Likwidacji Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Opolu - jednostki budżetowej Województwa Opolskiego.</p>	<p>Na podstawie Uchwały Nr 4803/2017 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 18.12.2017 r. przekazano nieodpłatnie Wojewodzie Opolskiemu majątek ruchomy wykorzystywany dotychczas przez WZMiUW w Opolu (sprzęt służący ochronie przeciwpowodziowej oraz wyposażenie magazynu przeciwpowodziowego w Luboszycach). Przekazano protokolarnie nieodpłatnie PGW Wody Polskie mienie ruchome Województwa Opolskiego (całkowite wyposażenie miejsc pracy byłych pracowników WZMiUW w Opolu) sprzęt wykorzystywany przez WZMiUW w Opolu do prowadzonej działalności (samochody terenowe, agregaty prądotwórcze, kosiarki pilarki, łodzie). Na podstawie art. 528 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne przekazano protokolarnie do PGW Wody Polskie RZGW Gliwice, Wrocław i Poznań urządzenia wodne, wielozadaniowe obiekty piętrzące, nieruchomości gruntowe, którymi władał Marszałek Województwa, deklaracje podatkowe od gruntów SP w trwałym zarządzie Marszałka (WZMiUW). Pozostałe mienie ruchome przekazywano nieodpłatnie na podstawie podjętych uchwał ZWO jednostkom samorządowym z terenu województwa.</p>
	DEPARTAMENT OCHRONY ŚRODOWISKA		
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2018 r.</p>	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Brak uwzględnienia w uchwale w sprawie wykonania „Planu gospodarki odpadami dla województwa opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028” przyjętym uchwałą Sejmiku Województwa Opolskiego Nr XXVII/307/2017 z dnia 28 marca 2017 r. instalacji do przetwarzania (spalania) odpadów powstałych z odpadów komunalnych zgłoszonej przez Energy Trade Sp. z o.o. w ramach konsultacji społecznych.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> XXXVIII/421/2018 z dnia 20 lutego 2018 r. w sprawie</p>	<p>Uchwała została przekazana Energy Trade Sp. z o.o. (Stronie) pismem z dnia 20 lutego 2018 r. Nr DOŚ-IV.721.1.2018 .DP.</p>

	<p>nieuwzględnienia wezwania do usunięcia naruszenia prawa w uchwale nr XXVII/307/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028”.</p>	
2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Brak uwzględnienia w uchwale w sprawie wykonania „Planu gospodarki odpadami dla województwa opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028” przyjętym uchwałą Sejmiku Województwa Opolskiego Nr XXVII/307/2017 z dnia 28 marca 2017 r. instalacji do przetwarzania (spalania) odpadów powstałych z odpadów komunalnych zgłoszonej przez Energy Trade Sp. z o.o. w ramach konsultacji społecznych. Spółka złożyła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu, w związku z nieuwzględnieniem wezwania do usunięcia naruszenia prawa w uchwale nr XXVII/307/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 marca 2017 r.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> XL/433/2018 z dnia 24 kwietnia 2018 r. w sprawie przekazania skargi Energy Trade Sp. z o.o. z siedzibą w Kluczborku, dotyczącej podjęcia przez Sejmik Województwa Opolskiego w dniu 28 marca 2017 r. Uchwały Nr XXVII/307/2017 w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028”, do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu.</p>	<p>Skarga Energy Trade Sp. z o.o. została przekazana pismem z dnia 24 kwietnia 2018 r. Nr DOŚ-IV.721.1.2018 .DP. Wojewódzki Sąd Administracyjny postanowieniem z dnia 13 września 2018 r. sygn. Akt. II SA/Op 170/18 odrzucił skargę Energy Trade Sp. z o.o.</p>

3.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenia petycji Izby Gospodarczej Sprzedawców Polskiego Węgla NIE dla SMOGU - TAK dla WĘGLA.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> XXXVIII/413/2018 w sprawie rozpatrzenia petycji Izby Gospodarczej Sprzedawców Polskiego Węgla NIE dla SMOGU-TAK dla WĘGLA.</p>	<p>Odpowiedź na petycję została przekazana Izbie Gospodarczej Sprzedawców Polskiego Węgla NIE dla SMOGU - TAK dla WĘGLA pismem nr DOŚ-V.152.1.2018.KO z dnia 21 lutego 2018 roku.</p>
	<p><u>Nazwa zadania:</u> Opracowanie programu ochrony powietrza dla strefy opolskiej i miasta Opola ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych pyłu PM 10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz poziomów dopuszczalnych pyłu PM 2,5 ozonu i benzenu dla strefy Opolskiej.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr XXXVII/403/2018 w sprawie przyjęcia programu ochrony powietrza dla strefy opolskiej i miasta Opola ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych pyłu PM 10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz poziomów dopuszczalnych pyłu PM 2,5 ozonu i benzenu dla strefy Opolskiej.</p>	<p><u>Dotychczas podjęte działania:</u></p> <p>Nad zagadnieniami związanymi z ochroną powietrza m.in. nad prawidłowym wdrożeniem Programu ochrony powietrza odpowiedzialny jest powołany 6 kwietnia 2018 r. przez Marszałka koordynator ds. ochrony powietrza. Organizowane są spotkania konsultacyjne z przedstawicielami gmin i powiatów w celu monitorowania postępu wdrażania Programu ochrony powietrza na poziomie samorządów gminnych i powiatowych. Na podstawie zebranych informacji koordynator przygotowuje roczny raport z wdrażania Programu ochrony powietrza w województwie opolskim uwzględniający poziom wdrożenia w poszczególnych gminach i powiatach regionu (do 30 czerwca następnego roku). Pierwszym krokiem do utworzenia odpowiedniego systemu zarządzania było przygotowanie przez koordynatora ds. ochrony powietrza ankiety zawierającej informacje niezbędne do prawidłowej oceny stanu środowiska w województwie opolskim w zakresie jakości powietrza. Wyniki ankiety są ważnym narzędziem niezbędnym do właściwego określenia szczegółowego planu i harmonogramu wdrożenia programu ochrony powietrza.</p> <p>W ramach realizacji Programu ochrony powietrza tworzona jest strona internetowa zawierająca zagadnienia związane z ochroną powietrza, w tym informacje z wdrażania Programu ochrony powietrza w poszczególnych gminach i powiatach. Wykonany został szablon strony internetowej wraz z wstępnymi treściami.</p>

			<p>Od kwietnia 2018 roku rozpoczęto prace nad przygotowaniem projektu do Programu LIFE, czyli od momentu ogłoszenia przez Komisję Europejską naboru. W dniu 11 czerwca 2018 r. został złożony wniosek (Concept note) na dofinansowanie ze środków Programu LIFE na projekt pn. "Wdrożenie systemu zarządzania jakością powietrza w samorządach województwa opolskiego". Celem głównym projektu będzie zwiększenie zdolności i poprawa jakości administracji publicznej województwa opolskiego wszystkich szczebli w stosunku do działań naprawczych określonych w programie ochrony powietrza (POP).</p> <p>W województwie opolskim powołano 82 koordynatorów w każdej gminie i każdym powiecie - osoby odpowiedzialne za realizację działań wynikających z Programu ochrony powietrza. Z realizacji programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych są sporządzane sprawozdania, obejmujące okres 3 lat kalendarzowych. Sprawozdania z realizacji programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych zawierają informacje dotyczące realizacji postanowień tych planów, ocenę stanu realizacji działań naprawczych.</p> <p>Zarząd Województwa Opolskiego aktualnie opracowuje trzy sprawozdania za lata 2014-2016 obejmujące również rok 2017 z realizacji działań naprawczych zgodnie z uchwałami:</p> <ul style="list-style-type: none">• uchwałą Nr XXXIV/417/2013 z dnia 25 października 2013 r. w sprawie przyjęcia "Programu ochrony powietrza dla strefy opolskiej, ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu PM10, pyłu PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z planem działań krótkoterminowych";• uchwałą Nr XXXIV/416/2013 z dnia 25 października 2013 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Opole, ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu PM10 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu wraz z planem działań krótkoterminowych”;• uchwałą Nr III/33/2015 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie przyjęcia "Programu ochrony powietrza dla strefy opolskiej ze szczególnym
--	--	--	---

			<p>uwzględnieniem rejonu Kędzierzyna-Koźła i Zdieszowic - w zakresie benzenu".</p> <p>Zadanie w trakcie realizacji.</p>
<p>Zadania realizowane w roku 2018 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych</p>	<p>1.</p>	<p><u>Nazwa zadania:</u> Opracowanie planu gospodarki odpadami - dla osiągnięcia celów założonych w polityce ochrony środowiska, oddzielenia tendencji wzrostu ilości wytwarzanych odpadów i ich wpływu na środowisko od tendencji wzrostu gospodarczego kraju, wdrażania hierarchii sposobów postępowania z odpadami oraz zasady samowystarczalności i bliskości, a także utworzenia i utrzymania w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVII/306/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki odpadami dla województwa opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028”.</p>	<p>Z realizacji planów gospodarki odpadami są sporządzane sprawozdania, obejmujące okres 3 lat kalendarzowych, według stanu na dzień 31 grudnia roku kończącego ten okres, zwany dalej „okresem sprawozdawczym”. Sprawozdania z realizacji planów gospodarki odpadami zawierają informacje dotyczące realizacji postanowień tych planów, ocenę stanu gospodarki odpadami, ocenę stanu realizacji zadań oraz osiągnięcia celów. Zarząd Województwa Opolskiego ostatnie sprawozdanie z realizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami opracował za lata 2014-2016 i zostało ono sporządzone według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. Wskaźniki realizacji planu gospodarki odpadami zostały wpisane do planu gospodarki odpadami, ale dotyczą zadań i obowiązków realizowanych przez podmioty lub organy, inne niż Zarząd Województwa Opolskiego i Marszałek Województwa Opolskiego.</p> <p>Zadanie w trakcie realizacji.</p>
	<p>2.</p>	<p><u>Nazwa zadania:</u> Uchwała w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami określa: regiony gospodarki odpadami komunalnymi, regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w poszczególnych regionach gospodarki odpadami komunalnymi oraz instalacje przewidziane do zastępczej obsługi tych regionów, w przypadku gdy znajdująca się w nich instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn.</p>	<p>Uchwała w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami określa regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w poszczególnych regionach gospodarki odpadami komunalnymi, do których gminy powinny bezpośrednio przekazywać zmieszane odpady komunalne oraz odpady zielone.</p> <p>Nadzór nad stosowaniem zapisów aktu prawa miejscowego sprawuje wójt, burmistrz lub prezydent miasta.</p> <p>Zadanie w trakcie realizacji.</p>

		<p>Uchwała w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami jest aktem prawa miejscowego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVII/307/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie wykonania „Planu gospodarki odpadami dla województwa opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028”.</p>	
3.		<p><u>Nazwa zadania:</u> Opracowanie programu ochrony środowiska dla województwa opolskiego na lata 2016-2020.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXIII/265/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Programu ochrony środowiska dla województwa opolskiego na lata 2016-2020.</p>	<p>Z realizacji programu ochrony środowiska są sporządzane raporty, obejmujące okres 2 lat kalendarzowych, według stanu na dzień 31 grudnia roku kończącego ten okres, zwany dalej „okresem sprawozdawczym”. Raporty z realizacji programu zawierają informacje dotyczące realizacji postanowień programu, ocenę stanu środowiska, ocenę stanu realizacji zadań oraz osiągnięcia celów. Zarząd Województwa Opolskiego ostatnie sprawozdanie z realizacji wojewódzkiego programu ochrony środowiska opracował za lata 2016-2017 r. w roku 2019.</p> <p>Zadanie w trakcie realizacji.</p>
4.		<p><u>Nazwa zadania:</u> Opracowanie programu ochrony środowiska przed hałasem.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr IV/60/2015 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami położonych wzdłuż dróg o natężeniu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i linii kolejowych o natężeniu większym niż 30 000 przejazdów rocznie dla województwa opolskiego na lata 2014 – 2019.</p>	<p>Z realizacji programu ochrony środowiska przed hałasem są sporządzane raporty. Raporty z realizacji programu zawierają informacje dotyczące realizacji postanowień programu, ocenę stanu realizacji zadań oraz osiągnięcia celów.</p> <p>Zarząd Województwa Opolskiego przedłoży sprawozdanie z programu w roku 2019 r. Realizacja zadań wpisanych do programu dotyczy przede wszystkim zadań i obowiązków realizowanych przez podmioty lub organy, inne niż Zarząd Województwa Opolskiego i Marszałek Województwa Opolskiego.</p> <p>Zadanie w trakcie realizacji.</p>

BIURO SKARBU WOJEWÓDZTWA			
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2018 r.	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zakup nowej siedziby na potrzeby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr XXXVIII/407/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 20.02.2018r. w sprawie wyrażenia zgody na zakup nieruchomości w Opolu przy ul. Ostrówek 5-7.</p>	Zawarcie aktu notarialnego obejmującego zakup nieruchomości położonej w Opolu przy ul. Ostrówek 5-7 nastąpiło dnia 24.04.2018r. Niniejsza transakcja została zawarta na potrzeby realizacji zadań własnych oraz celów publicznych samorządu województwa.
	2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Sprzedaż nieruchomości Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr XXXVIII/408/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 20.02.2018r. w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości w Opolu przy ul. Wrocławskiej 170.</p>	05.02.2019r. odbył się III przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż wskazanej nieruchomości. Do przetargu nie przystąpił żaden podmiot zainteresowany kupnem. Obecnie nie podjęto decyzji dot. dalszego postępowania względem przedmiotowej nieruchomości. Rozważany jest jej podział, wnioskowanie o zmianę w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub ogłoszenie IV przetargu przy dalszym obniżeniu ceny wywoławczej.
	3.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Sprzedaż nieruchomości Województwa Opolskiego w związku z likwidacją Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr XLVIII/475/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 06.11.2018r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy sprzedaży nieruchomości za cenę niższą niż wartość rynkowa.</p>	Zawarcie aktu notarialnego obejmującego sprzedaż nieruchomości obejmującej lokal biurowy o powierzchni 21,17m ² na rzecz Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego planowane jest w pierwszym kwartale 2019 roku.
BIURO SEJMIKU			
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2018 r.	1.	Uchwała nr XXXVII/400/2018 w sprawie uchwalenia planów pracy Komisji Stałych Sejmiku Województwa Opolskiego na 2018 rok.	Na podstawie podjętych przez Sejmik Województwa Opolskiego w 2018 r. uchwał o charakterze organizacyjnym oraz proceduralnym pracują komisje stałe Sejmiku Województwa Opolskiego oraz pracowała komisja doraźna ds. opracowania zmian w Statucie Województwa Opolskiego.
	2.	Uchwała nr XXXVIII/418/2018 w sprawie powołania komisji doraźnej Sejmiku Województwa	

		Opolskiego i określenia jej przedmiotu działania.	<p>Prowadzone są prace nad zmianami do Statutu Województwa Opolskiego, które zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 913, z późn. zm.) zostały wysłane do zaopiniowania Prezesa Rady Ministrów (zadanie w trakcie realizacji). Wybrani zostali: Marszałek Województwa Opolskiego oraz pozostali członkowie Zarządu Województwa Opolskiego, Przewodniczący oraz Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Opolskiego Przewodniczący, Przewodniczący oraz Wiceprzewodniczący Komisji Stałych Sejmiku Województwa Opolskiego, jak również przedstawiciele Sejmiku Województwa Opolskiego do Zgromadzenia Ogólnego Związku Województw RP i Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego.</p> <p>Ponadto w oparciu o podjętą uchwałę odnośnie ustanowienia insygniów Województwa Opolskiego wykonana została laska Przewodniczącego Sejmiku Województwa Opolskiego, która przewodzi rozpoczęciu i zakończeniu obrad Sejmiku Województwa Opolskiego.</p> <p>Wszystkie uchwały weszły w życie w dniu ich podjęcia i zostały zrealizowane.</p> <p>W 2018 roku Biuro Sejmiku nie realizowało uchwał podjętych w latach uprzednich.</p>
	3.	Uchwała nr XXXVIII/419/2018 w sprawie wyboru członków komisji doraźnej Sejmiku Województwa Opolskiego ds. opracowania zmian w Statucie Województwa Opolskiego.	
	4.	Uchwała nr XXXVIII/420/2018 w sprawie wyboru przewodniczącego i wiceprzewodniczącego komisji doraźnej Sejmiku Województwa opolskiego ds. opracowania zmian w Statucie Województwa Opolskiego.	
	5.	Uchwała nr XLV/456/2018 w sprawie ustanowienia insygnium Województwa Opolskiego w postaci laski Przewodniczącego Sejmiku Województwa Opolskiego.	
	6.	Uchwała nr XLVII/474/2018 w sprawie przyjęcia projektu zmian do Statutu Województwa Opolskiego.	
	7.	Uchwała nr I/1/2018 w sprawie wyboru Przewodniczącego Sejmiku Województwa Opolskiego w kadencji 2018-2023.	
	8.	Uchwała nr I/2/2018 w sprawie wyboru Wiceprzewodniczących Sejmiku Województwa Opolskiego w kadencji 2018-2023.	
	9.	Uchwała nr I/3/2018 w sprawie wyboru Marszałka Województwa Opolskiego w kadencji 2018-2023.	
	10.	Uchwała nr I/4/2018 w sprawie wyboru Wicemarszałków i Członków Zarządu Województwa Opolskiego w kadencji 2018-2023.	
	11.	Uchwała nr I/5/2018 w sprawie wyboru członków Komisji Stałych Sejmiku Województwa Opolskiego w kadencji 2018-2023.	
	12.	Uchwała nr I/6/2018 w sprawie wyboru przewodniczących i wiceprzewodniczących komisji	

		stałych Sejmiku Województwa Opolskiego.	
	13.	Uchwała nr II/17/2018 w sprawie wyboru delegatów do Zgromadzenia Ogólnego Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej.	
	14.	Uchwała nr II/18/2018 w sprawie uchwalenia planu pracy Sejmiku Województwa Opolskiego na 2019 rok.	
	15.	Uchwała nr II/19/2018 w sprawie wskazania wiceprzewodniczącego Sejmiku do określenia terminu i miejsca wykonywania zadania oraz miejscowości rozpoczęcia i zakończenia podróży służbowej przez Przewodniczącego Sejmiku.	
	16.	Uchwała nr II/20/2018 w sprawie wyboru przedstawicieli Sejmiku Województwa Opolskiego do Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego.	
	17.	Uchwała nr XXXVII w sprawie wyboru kandydatów na członków Rady Muzeum przy Centralnym Muzeum Jeńców Wojennych w Łąbinowicach-Opolu.	Uchwała o charakterze formalno-organizacyjnym